



รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“การบริหารจัดการชมรมอัครอ่านและกิริออาตีดำบลดูโปะยี่ไร
เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนศูนย์กิริออาตีประจำหมู่บ้าน
ตำบลดูโปะยี่ไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี”

โดย นายอดิพันธ์ วาเยะ และคณะ

มีนาคม 2556

สัญญาเลขที่ RDG54S0033

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“การบริหารจัดการชมรมอัลกุรอานและกีรออาตีตำบลอุโบะยี่ไร
เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนศูนย์กีรออาตีประจำหมู่บ้าน
ตำบลอุโบะยี่ไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี”

คณะผู้วิจัย

- | | |
|----------------------------|-------------------------|
| 1. นายอดิฉันท์ วาเยะ | 2. นายคือนัง มีสา |
| 3. นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว | 4. นางสาวอามีเนาะ กูนา |
| 5. นางสาวสารีพะ คีอราซอ | 6. นางสาวพาชียะ ลาเต๊ะ |
| 7. นายชอมะ มีสา | 8. นายอาแซ แม่ |
| 9. นายสุตัง มีสาและ | 10. นายกอเคร์ สาและ |
| 11. นางสาวมารียานี มีสาและ | 12. นางมารีเสาะ มีสาและ |

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ชุดโครงการ การศึกษากับชุมชน

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลโบะยิไร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านในตำบลโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ให้มีคุณภาพครั้งนี้ ได้ดำเนินการในพื้นที่ 8 หมู่บ้าน ของตำบลโบะยิไร ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานด้วยระบบกิริออาดีกระจายในหมู่บ้านทั้งแปดหมู่บ้านจำนวนถึง 10 ศูนย์กิริออาดี

โครงการนี้บริหารงานโดยนักวิจัยชาวบ้าน จำนวน 12 คน มีคณะกรรมการชมรมกิริออาดีจำนวน 4 คน และระหว่างการวิจัยมีการเพิ่มนักวิจัยด้านการเงิน หลังจากนั้นทุกคนทำงานอย่างเต็มที่และไม่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลระหว่างการวิจัยแต่อย่างใด เนื่องจากได้มีการเตรียมพร้อมทีมงานมาตั้งแต่ต้นทาง มีการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม จุดแข็งของทีมงาน คือ ทุกคนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้นักวิจัยส่วนใหญ่ยังเป็นคนที่มีความรู้ทั้งเรื่องศาสนาและสามัญ ทำให้สามารถบริหารโครงการได้อย่างดี

โครงการวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เน้นโจทย์ของชุมชนและชุมชนเป็นนักวิจัย ดังนั้นในกระบวนการวิจัยจึงมีกลุ่มคนจำนวนมากและหลากหลายเข้าร่วมในกิจกรรมงานวิจัย ประกอบด้วย นายก อบต. รองนายก อบต. ปลัด อบต. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโบะยิไร ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน ตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน โต๊ะอิหม่าม ผู้ปกครอง ครูกิริออาดี ตัวแทนนักเรียนกิริออาดี และบางกิจกรรมมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้จนมีความจำเป็นต้องขอขยายจำนวนผู้เข้าร่วม นอกจากนี้ข้อดีของการมีกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่มเข้าร่วมในโครงการอย่างหนึ่งคือ ได้ใช้โอกาสของเวทีต่างๆกระตือรือร้นของชมรมให้เป็นที่สนใจของทุกกลุ่มสังคมจนทุกคนเห็นประโยชน์ขององค์กรในฐานะที่สามารถรวมตัวเป็นหนึ่งได้ ในขณะนี้สามารถกล่าวได้ว่ามีความเข้มแข็งมากกว่ากลุ่มอื่นๆของชุมชน เช่น เมื่อเปรียบเทียบกับตาดีกา สถาบันศึกษาปอเนาะในพื้นที่ปัจจุบัน และในกระบวนการดำเนินงานวิจัยทำให้กลุ่มต่างๆในพื้นที่ เข้าใจงานวิจัยจากเดิมที่ไม่รู้ว่าวิจัยคืออะไรเลย กลุ่มกิริออาดีจึงกลายเป็นศูนย์กลางตัวอย่างในการรวมตัวที่เข้มแข็งและเป็นกลุ่มที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักการเมืองและผู้นำท้องถิ่นมีความคาดหวังที่จะพึ่งพาเพื่อเป็นตัวอย่างนำไปสู่การพัฒนาในพื้นที่ต่อไป

ในกระบวนการวิจัยมีคณะวิทยากรหรือผู้รู้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 1. อาจารย์สุนทร ปิยะสวัสดิ์ 2. อาจารย์อิสมาแอ สามะมาะ 3. อาจารย์ซากาเรีย เจนะ 4. คุณซัมซุดดี เบ็ญสุหลง 5. เลขาธิการชมรมกิริออาดีโซนสตาร่า ประเทศมาเลเซีย 6. อูstadhามาซิม ผู้บริหารโรงเรียนอะฟีซอัลกุรอานอินนูชีนา ประเทศมาเลเซีย และทีมวิทยากรจากชุดอบรมกิริออาดีจังหวัดปัตตานี

นอกจากนี้ในระหว่างกระบวนการทำงานวิจัย พบว่า มีผู้มาสนับสนุนโครงการในหลายๆเรื่อง ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลอุโบะยิไรเข้ามาสนับสนุนในเรื่องงบประมาณตามแผน และงบประมาณค่าตอบแทนครูกีรกอชาติ รวมทั้งสถานที่ประชุมต่างๆ
2. โครงการ สป.สช. ในฐานะหน่วยงานที่สนับสนุนดูแลสุขภาพสนับสนุนงบประมาณชมรม ในฐานะที่ชมรมใช้อัลกุรอกานในการพัฒนาสุขภาพในพื้นที่ โดยอนุมัติในหลักการ จำนวน 88,000 บาท
3. พมจ. จังหวัดสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมเยาวชนภาคฤดูร้อน จำนวน 57,000 บาท

ผลการวิจัยสามารถสรุปโดยย่อ ดังนี้

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ รูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอกานและกีรกอชาติตำบลอุโบะยิไรที่มีความยั่งยืน

กระบวนการวิจัยมีการศึกษาข้อมูล ทบทวนปัญหาความต้องการ มีการศึกษาดูงานชมรมตาดิกาที่อำเภอชะหาและที่ประเทมาเลเซีย มีการประชุมสรุปผลการศึกษาดูงานร่วมกันจนเป็นมติของสมาชิกชมรม มีการร่วมกันกำหนดสิ่งที่อยากให้ชมรมเป็นจนในที่สุดจึงมีข้อสรุปองค์ความรู้ว่าด้วยเรื่อง การบริหารจัดการชมรมอัล-กุรอกานและกีรกอชาติตำบลอุโบะยิไรให้มีความยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องประกอบด้วย 9 ประการ ดังนี้

1. ชมรมต้องหาแนวทางการพึ่งตนเอง แต่ละศูนย์ต้องมีธุรกิจที่เป็นของตนเอง
2. ผู้บริหารและคณะกรรมการต้องรู้จริงและเข้าใจในเรื่องของระบบการบริหารจัดการ กฎข้อบังคับของชมรม
3. มีการทดลองปฏิบัติการเป็นขั้นเป็นตอน โดยร่วมมือกันทำทีละเรื่องและมีการสรุปผลการทำงานภายใต้การดำเนินการของชมรม
4. ต้องมีกระบวนการประชุมและดำเนินการประชุม มีมติการประชุมและดำเนินตามมติการประชุมอย่างเคร่งครัด
5. ต้องทบทวน ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความอยู่รอดของทุกการทำงาน ซึ่งประเด็นนี้จำเป็นต้องทำเพราะความล้มเหลวของโครงการรัฐส่วนใหญ่ขาดการติดตามและประเมินผล
6. สถานการณ์ในพื้นที่ 3 จชด. การดำเนินงานต้องมีความสัมพันธ์กับหลักการทำงานของในหลวงเพื่อความสุขในพื้นที
7. องค์ประกอบของการทำงานจำเป็นต้องมี

1. มีอามะฮ(ความรับผิดชอบ)
2. อีคลาส(การทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ)
3. ขอมรับในมติของคนส่วนมากและปฏิบัติตามมติ ซึ่งสามารถเห็นผลเชิงประจักษ์ได้
ต้องสร้างความเข้าใจ
4. สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้
8. มีกฎระเบียบการบริหารจัดการที่ชัดเจน เป็นกรอบการทำงาน
9. ชุมรมต้องมีกฎและข้อบังคับของชมรม (ตามเอกสารภาคผนวก)

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ บทเรียนและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาตีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ

ด้านการจัดการเรียนการสอนกิริออาตี

ก่อนการวิจัย

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูจะไม่มีระบบการสอนที่ชัดเจน ผู้สอนหนึ่งคนสอนอย่างไม่จำกัดจำนวนผู้เรียนที่แน่นอน กระบวนการสอนมีการให้เด็กเข้าอ่านต่อหน้าครู ซึ่งสภาพเด็กจะเข้าอ่านอย่างต่อเนื่องอย่างไม่เป็นระเบียบ เรียกว่าสะเปะสะปะไม่ได้แบ่งฮาลาเกะฮ(กลุ่มศึกษา)ที่ชัดเจน การจัดกลุ่มนักเรียนมีเด็กที่เรียนทั้งกิริออาตีเล่ม 1-4 อยู่ในกลุ่มเดียวกัน กระบวนการสอนไม่เป็นระเบียบ ไม่มีสื่อ และขาดการใช้สื่อประกอบการสอน

ด้านการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน พบว่า บางพื้นที่ครูไม่มีการจัดระบบให้นักเรียนละหมาดร่วมกัน ไม่มีการสอนคู่อร์หลังละหมาดร่วมกัน ไม่มีการให้อีวาห์หรือนาซีฮัต(การดักเตือน)นักเรียนเด็กแต่งกายไม่เป็นระเบียบ เวลาเด็กมาถึงโรงเรียนก็ไม่มีการให้สลามครู เด็กขาดคุณธรรม จริยธรรม คือ เด็กจะปฏิบัติละหมาดเฉพาะเวลาเรียนเท่านั้น เมื่อกลับบ้านเด็กไม่ละหมาด ครูผู้สอนไม่มีการติดตามและกระตุ้นเด็ก และเมื่อเด็กกลับไปที่บ้านจะไม่มีการให้สลามกับผู้ปกครอง

ด้านการจัดการภายใน พบว่า แต่ละศูนย์ไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจน ไม่มีการจัดระเบียบการมาการกลับ การบริหารจัดการขาดระบบ ผู้บริหารไม่มีการติดตามการสอน ส่วนครูมีหน้าที่สอนอย่างเดียวและไม่มีการติดตามนักเรียน ไม่มีการนาซีฮัต(ดักเตือน)นักเรียน ครูขาดการเอาใจนักเรียนและการติดตามอย่างจริงจังเมื่อสอนเสร็จจะกลับบ้านทันที นอกจากนี้การสนับสนุนค่าตอบแทน พบว่า ศูนย์ไม่มีการสนับสนุนค่าตอบแทนให้กับครูผู้สอน เพราะไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียนเด็ก ทำให้ครูไม่มีแรงจูงใจในการสอน เรียกว่าภาษาชาวบ้านว่า สอนกันแบบเรื่อยๆ ครูบางคนขาดสอนเป็นเดือนๆก็มี

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะพบว่า ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจไม่รับรู้การเรียนของลูก ไม่มีความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์ ไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กับครู

หลังการวิจัย

หลังจากการนำกระบวนการวิจัยไปสร้างการเรียนรู้กับคณะครูของกัรรอติทั้ง 10 ศูนย์ ซึ่งมีทั้งเวทีการถอดความรู้และประสบการณ์ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเทคนิคต่างๆ และการศึกษาดูงานกับเครือข่ายกัรรอติใกล้เคียง ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครูและเด็กอย่างชัดเจน จนสามารถสรุปองค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกัรรอติประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยต้องดำเนินการพัฒนาในเรื่องสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **การพัฒนาจัดการจัดการเรียนการสอน** ต้องมีกระบวนการแบ่งกลุ่มฮาลาเกาะฮอย่างชัดเจน คือ ครู 1 คนต่อจำนวนเด็ก 15 คน จัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม การเรียนจะมีการแบ่งเลื่อมอย่างชัดเจน โดยมีกระบวนการตั้งแต่การเตรียมพร้อมเด็กที่อยู่ในศูนย์ และการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน 4 ขั้นตอน และมีกิจกรรมตลอดที่เด็กอยู่ในศูนย์
2. **การพัฒนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมเด็ก** จะพบว่า กำหนดให้เด็กร่วมกันละหมาดญามาอะฮ (ละหมาดรวม) ร่วมกันก่อนเรียน มีการอ่านวีรดิ (บทสรรเสริญอัลลอฮ) และคูอาร์ (บทขอพร) หลังละหมาดร่วมกัน และหลังจากเรียนเสร็จ ครูได้ให้เด็กร่วมกันละหมาดอีฮาร่วมกัน และหลังละหมาดมีการอ่านวีรดิและคูอาร์หลังละหมาด เป็นคูอาร์ในชีวิตประจำวัน (บางพื้นที่ประมาณ 50 คูอาร์ บางพื้นที่จะอ่านก่อนละหมาดอีฮาโดยใช้เวลาประมาณ 7-10 นาที)
3. **การส่งเสริมการดักเตือน** จะพบว่า ส่งเสริมให้ครูให้การนาซีฮัด (คำตักเตือน) กับเด็กในเรื่องต่างๆ 5 นาที เช่น เรื่องจริยธรรม คุณธรรม ความสะอาด การแต่งกาย เป็นต้น และก่อนกลับเด็กให้สลามกับครู ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กในทางที่ดีอย่างชัดเจน เด็กมีการบริหารเวลา มีระเบียบวินัยมากขึ้น การแต่งกายสะอาด มีการให้สลามซึ่งกันและกัน มีการละหมาดร่วมกัน มีการท่องจำคูอาร์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจระเบียบของแต่ละศูนย์ สามารถปฏิบัติทางศาสนกิจจนติดเป็นนิสัย
4. **การพัฒนาจัดการบริหารจัดการ** จะพบว่า กำหนดให้ครูเข้ามามีบทบาทและมีภาระหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน มีการเช็คนักเรียนที่มา และขาดเรียน มีการแบ่งกลุ่มฮาลาเกาะฮชัดเจน มีการเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครอง 100 บาท/เดือน มีค่าตอบแทนให้ครูไม่ต่ำกว่า 500 บาท/เดือน มีการประชุมภายในศูนย์เพื่อติดตามการเรียนการสอน

ผลการเปลี่ยนแปลงในตัวครู คือ ครูมีระเบียบวินัยมากขึ้น มาสอนตรงเวลา มีกำลังใจในการสอนและสอนอย่างจริงจัง มีการติดตามพฤติกรรมเด็กและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองเด็ก ครูทุกคนมีจิตอาสาในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า มีการส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ รวมทั้งผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการของกัรรออาติอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ทางศูนย์กัรรออาติยังได้มีการกำหนดกฎของครูและผู้เรียนภายใต้การควบคุมของชมรมเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกัรรออาติประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ ดังนั้น ระยะเวลาต่อไป ทางกลุ่มจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกัรรออาติประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพในด้านระบบการจัดสาลาเกาะฮกลุ่ม การท่องคัวร์ตั้งแต่เล่ม 1-5 การกำหนดซูเราะห์ การทดสอบโดยชมรม การเก็บค่าเล่าเรียนเท่าเทียมกัน การละหมาด การอาบน้ำละหมาด มีการบันทึกเกี่ยวกับเด็ก มีการประเมินศูนย์ การประเมินครู การประเมินเด็ก ปีละ 2 ครั้ง การกำหนดมาตรฐานการจบหลักสูตรให้เหมือนกันทุกศูนย์ ซึ่งได้กำหนดวิธีการนำไปสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

1. แต่งตั้งทีมประเมินโดยตัวแทนของแต่ละศูนย์มาลงพื้นที่ประเมินศูนย์กัรรออาติประจำหมู่บ้าน ประเมินการจัดการเรียนการสอน(สาลาเกาะฮกลุ่ม การอ่านคัวร์ การท่องจำซูเราะห์ กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 1. ครูให้สลาม 2. คัวร์ 3. ท่องจำซูเราะห์ 4. ทบทวนบทเรียน 5. ให้เนื้อหาใหม่(การควบคุมเด็กอ่าน) 6. การอ่านรายคน 7. การอ่านต่อหน้าครูพร้อมเช็คชื่อ เช็คการละหมาด คัวร์ที่ได้ 8. การนาซีฮัต/แนะแนวทั่วไป) การประเมินรายเดือนของครูต่อนักเรียน โดยเฉพาะกระบวนการทบทวนที่สามารถจะนำไปสู่คุณภาพ การจัดการเรียนการสอนได้ คุณภาพนักเรียนในการเลื่อนเล่ม ถูกต้อง (Betul) ชัดเจน (Lancar) คล่องแคล่ว (Pasih) เทคนิคการสอนเพิ่มเติม

2. จัดระบบการประชุม PDCA (P - Planning D - During C-Check A-Action (การปฏิบัติก่อนและหลังการประเมิน)) เพื่อสรุปการลงพื้นที่ประเมินผล

3. มีการพัฒนาและเพิ่มความรู้ให้กับครูเป็นระยะๆตามความเหมาะสม ในเรื่องจรรยาบรรณการใช้สื่อ บุคลิกภาพครู คุณธรรมจริยธรรมของครูที่ดี พฤติกรรมที่ไม่ควรมีกับครูผู้สอน การแต่งกาย การเป็นแบบอย่างที่ดี

4. การดำเนินการตามแผนของชมรมที่กำหนด

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ บทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกัรรออาติตำบลลูโบะยิไร

ผลการวิจัยจึงมีข้อสรุปเกี่ยวกับบทบาทชมรมต่อการสนับสนุนให้ศูนย์มีคุณภาพ ต้องดำเนินการใน 12 ประการ ดังนี้

1. จัดให้ศูนย์ได้ทำการประเมิน 10 ประการประจำปีและการประเมินประจำเดือน

2. สนับสนุนให้แต่ละศูนย์เป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานทั้งในและต่างประเทศ
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมวิชาการ
5. จัดเวทีถอดมัลติกราน
6. ส่งเสริมความรู้กับครูในเรื่องต่างๆที่จำเป็นอย่างเป็นระยะ
7. จัดระบบการตัดสะเห้(การทดสอบ)ของศูนย์ย่อยภายใต้ชมรม
8. สนับสนุนให้แต่ละศูนย์มีรายได้ของตนเอง
9. ส่งเสริมการใช้สื่อ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
10. ส่งเสริมให้ศูนย์ย่อยมีความรู้ความเข้าใจต่อกฎข้อบังคับของชมรมและทำตามอย่างเคร่งครัด
11. ทำการติดตาม การประเมินการจัดการเรียนการสอนของศูนย์แต่ละแห่ง
12. สร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจพร้อมกับจัดระบบสวัสดิการให้ศูนย์แต่ละแห่ง

ปัญหา/อุปสรรคของโครงการ

ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงานมีน้อยมาก คือ

1. เรื่องเวลาว่างของนักวิจัยและคณะกรรมการที่ไม่ตรงกัน แต่ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้โดยการปรับแผนดำเนินการในเวลากลางคืนแทน
2. สถานที่จัดกิจกรรม เช่น จัดอบรม ประชุม ไม่ได้มีสถานที่เจาะจงที่ศูนย์หากมีที่ประชุมที่เป็นของชมรมเองจะทำให้เห็นความเข้มแข็งของศูนย์มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของทีมวิจัยและข้อเสนอแนะต่อโครงการ

2. ก่อนวิจัยนายก อบต. ปลัดและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอุบะยไรร ไม่ทราบว่ามีชมรมอัครานและกืออาดีในตำบลอุบะยไร ทั้งๆที่สนับสนุนงบประมาณให้กับชมรมซึ่งพอมีการจัดกิจกรรมวิจัยทำให้ทุกคนได้รับรู้และรับทราบเกี่ยวกับการทำงานของชมรมได้ดีขึ้น
3. การทำวิจัยทำให้ได้แก้ปัญหาข้อผิดพลาดของตนเอง โดยมีเพื่อนร่วมงานเป็นกระจกเงาสะท้อนความผิดพลาดอันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองในทางที่ดี
4. ด้านการบริหารมีการกระจายอำนาจ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ตั้งแต่ระดับบริหารไปถึงครูผู้สอน ผู้บริหารศูนย์มีการกระจายอำนาจการทำงานไปที่ครู เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน

5. คุณปรีดี เจ๊ะแว กล่าวว่า “จากที่เขียนหนังสือและเล่นคอมไม่ค่อยถนัด พอมาทำวิจัยทำให้สามารถเขียนและใช้คอมพิวเตอร์ได้ถนัดขึ้น และได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานร่วมกับทีมวิจัยสามารถนำไปใช้ในศูนย์ของตนเองและสามารถขยายเครือข่ายและทำวิจัยในประเด็นอื่นต่อไป มีความกล้าแสดงออก กล้าพูดต่อหน้าสาธารณชน มีความมั่นใจมากขึ้น เป็นแกนนำในการนำเสนอที่ประชุมต่างๆ โดยเฉพาะการทำระบบการเงิน ระบบบัญชีคล่องขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งย้ำว่า การเรียนรู้งานวิจัยเมื่อเทียบความรู้แล้วเทียบได้กับปริญญาตรีเลย”
6. หัวหน้าโครงการ กล่าวว่า “จากเดิมที่ศูนย์อยู่กระจัดกระจายต่างคนต่างอยู่เมื่อเกิดชมรมเกิดความเป็นหนึ่งเดียวทั้งในด้านการบริหารจัดการ การทำงานสังคม ซึ่งการพัฒนาชมรมไม่ได้หยุดนิ่งเพียงปัจจุบันเท่านั้น แต่ในอนาคตควรก้าวไปสู่สังคมอัลกรุอัน จริยธรรมคุณธรรมอัลกรุอันในพื้นที่ แนวทางที่สามารถทำได้ คือ การผลักดันให้ชมรมสามารถจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายใต้การดำเนินงานของชมรมที่ฝ่ายรัฐบาลสามารถสนับสนุนได้ ทั้งนี้สมาชิกของชมรมทุกคนเป็นเจ้าของและเด็กก็รออาดีทุกคนเป็นผู้เรียน ปลายทางสุดท้ายจึงเป็นโรงเรียนคู่ขนานที่มีทั้งศาสนาและสามัญ อัลกรุอันของชุมชนอย่างแท้จริง สุดท้ายระบบการจัดการศึกษาในพื้นที่ก้าวไปสู่คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน(Quality) เป็นโรงเรียนที่วางรากฐานพัฒนาคุณภาพและผลิตผู้เรียนก้าวสู่มหาวิทยาลัยเพื่อออกสู่สังคมที่มีคุณภาพ”
7. สำหรับบทเรียนการทำงานองค์กรเพื่อชุมชน ทีมงานต้องระมัดระวังเรื่องความแตกแยกและต้องหามาตรการในการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความแตกแยกให้ได้

ข้อเสนอแนะต่อ สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น /ต่อหน่วยงานในพื้นที่ /ชุมชนใหม่

ข้อเสนอแนะต่อ สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1. ควรให้การสนับสนุนงบประมาณการต่อยอดโครงการในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่องและเพิ่มงบประมาณโดยเฉพาะกิจกรรมที่ไปดูงานและเพิ่มงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมเพราะค่าใช้จ่ายในสภาพปัจจุบันเพิ่มขึ้น ทั้งอาหารและค่าน้ำมันรถ ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน
2. สกว.ควรเพิ่มงบประมาณการสนับสนุนมากกว่าชุมชนสมทบ

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานในพื้นที่

1. ให้หน่วยงานให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาให้กับองค์กรของชมรมหรือของชุมชนให้มากขึ้นและบ่อยขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชนควรนำข้อมูลผลการวิจัยไปสู่การพัฒนาพื้นที่อื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อชุมชนใหม่

1. ชุมชนที่สนใจงานวิจัยควรมีความสามัคคีในทีมงาน มีความอดทน(บริสุทธิ์ใจ) ในการทำงาน และมองวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนให้มากที่สุดมากกว่าการวิจัยเพื่อความอยู่รอดในเชิงอาชีพ โดยเฉพาะปัญหาเด็กและเยาวชนในพื้นที่
3. ชุมชนใหม่ๆที่สนใจเรียนรู้งานวิจัยของอุโบะยิไรสามารถมาเรียนรู้ผ่านการศึกษาดูงานวิจัยของชมรม หรือพื้นที่วิจัยที่ประสบความสำเร็จแล้วได้ จะทำให้เห็นปัญหาและเป้าหมายชัดเจน
4. ศูนย์การเรียนรู้ของชมรมพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานให้ชุมชนอื่นๆที่สนใจ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากคุณดูแลอติเย๊ะ กาเบ และผู้ช่วยนางสาวอามีเนาะห์ การ์อูมา เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอิสลามศึกษาและวัฒนธรรม ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่ชั้น 3 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ต.เขาตวม อ.ยะรัง จ.ปัตตานี ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานอีกด้วย

ขอขอบคุณ ผู้นำศาสนา คณะกรรมการมัสยิด ผู้นำชุมชน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น คือ สมาชิก อบต.ลูโบะฮิไร อ.มายอ จ.ปัตตานี ผู้ปกครอง ครูผู้สอน เด็ก เยาวชน ครูในสถานศึกษา ครูตาดีกา

ผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลลูโบะฮิไร สำหรับข้อแนะ และความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านในการทำวิจัย นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทีมวิจัยนายคือนั่ง มีสา นายชอมะ มีสา นางปรีดีะ หะยีตะ นายมุฮัมมัด ชัยฟูอิสลาม นางสาวมารียานี มีสาและนางสาวอาชีชะ ดาเห นายสือแม็ง กาโมะ นายสุดิง มีสา และนายกอเคร์ สาเล๊ะ นายอาแซ แม นายมาหามะกอรี กาเง ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำโครงการวิจัยเรื่องนี้กันทุกคน

ขอขอบคุณนายสาการียา มาหามะ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลลูโบะฮิไร คุณซุมมิกีฟือลี โต๊ะดง รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลลูโบะฮิไร ที่คอยให้การสนับสนุนด้านสถานที่การประชุมงบประมาณที่ให้กับศูนย์กีรรออาดีตำบลลูโบะฮิไร รองนายก อบต.ที่ลงพื้นที่ร่วมกับนักวิจัยเวลาการประชุมอย่างสม่ำเสมอ คอยเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำกับนักวิจัยเสมอมา รวมถึงชาวชุมชนตำบลลูโบะฮิไรทุกท่านที่เอื้ออำนวยให้ความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำงานวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาการทำวิจัย ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา ที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้วยความรักและเมตตา คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้คาดว่าจะประโยชน์อย่างมากต่อผู้ที่สนใจงานวิจัยและกีรรออาดีได้เป็นอย่างดี

นายชอมะ มีสา และคณะนักวิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	๑-๘
กิจกรรมประกาศ	๕
สารบัญ	ก-ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. โจทย์วิจัยหลัก	9
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	10
4. พื้นที่ศึกษา	10
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	10
6. ระยะเวลาดำเนินการ	11
7. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	11
8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 กระบวนการดำเนินการวิจัย	15
1. วิธีการวิจัย	15
กิจกรรมที่ 1 เวทีประชุมเตรียมความพร้อม นักวิจัยในการบริหาร โครงการ การทำหลักฐานการเงิน และการบันทึกพร้อมแบ่งฝ่ายรับผิดชอบ	18
กิจกรรมที่ 2 เวทีเปิดตัวโครงการ วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกีรออาตี ดำบลดูโอะฮิไร	21
กิจกรรมที่ 3 เวทีพัฒนาเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมินศูนย์ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง	25
กิจกรรมที่ 4 จัดเวทีกลุ่มเครือข่ายศูนย์กีรออาตีหมู่บ้านเพื่อสร้างความเข้าใจในการนำเครื่องมือการเก็บข้อมูลศูนย์และการประเมินศูนย์ไปใช้	26

กิจกรรมที่ 5 ศูนย์ก๊ออาตีประจำหมู่บ้านดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตาม ประเด็นต่างๆ	28
กิจกรรมที่ 6 เวทีแกนนำแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลที่เก็บได้รวมและบันทึกลง ฐานข้อมูลของตำบล	31
กิจกรรมที่ 7 จัดเวทีกลุ่มสมาชิกถอดบทเรียนที่ผ่านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอาน ในหมู่บ้านที่เป็นอยู่เพื่อพัฒนาเด็กให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านมา	34
กิจกรรมที่ 8 คณะกรรมการไปร่วมเรียนรู้แนวทางการบริหารชมรมตาดีกา อำเภอยะหา เพื่อ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการของชมรม การพึ่งตนเองของชมรม และการมีส่วนร่วมของชมรมรวมทั้งการบริหารจัดการของชมรม	38
กิจกรรมที่ 9 คณะกรรมการร่วมกันจัดร่างระเบียบและข้อบังคับ และนโยบายของชมรมพร้อม เสนอตัวแทน แกนนำ นักเรียน ผู้เสียสละเพื่อเข้าประชุมในโอกาสต่อไป	40
กิจกรรมที่ 10 เวทีหรือถอดบทเรียนผู้ที่ผ่านการอบรม เพื่อวางแผนการยกระดับ การนำสมาชิก ชมรมเป็นวิทยากรในตำบลนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์ และเวทีการวางแผน หลักสูตรแผนการอบรมครูในพื้นที่	43
กิจกรรมที่ 11 ทักษะศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มก๊ออาตี รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย	44
กิจกรรมที่ 12 จัดอบรมสมาชิกเรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอนก๊ออาตีให้มีคุณภาพเพื่อ ให้เกิดความรู้ในระยะยาว กระตุ้นการทำงานให้มีพลังต่อเนื่อง	47
กิจกรรมที่ 13 นำสมาชิกไปศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทาง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานและก๊ออาตีให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ตาม ที่ชมรมคาดหวังไว้	59
กิจกรรมที่ 14 คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ศูนย์ก๊ออาตีประจำหมู่บ้านภายใต้บทบาทชมรมประจำปี	61
กิจกรรมที่ 15 ประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อชี้แจงแผนการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์ก๊ออาตี ของชมรมต่อศูนย์ก๊ออาตีของหมู่บ้านปีละ 1 ครั้ง พร้อมเวทีนำเสนอผลการ วิจัยต่อชุมชน	67

บทที่ 3 รายละเอียดผลการวิจัย	71
1.การบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีดำบลู โปะยิไรที่มีความยั่งยืน	71
2.การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาดีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ	75
3.การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีดำบลู โปะยิไรในการสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ	86
บทที่ 4 วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย	90
ผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์และสรุปดังนี้	92
- ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ รูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีดำบลู โปะยิไรที่มีความยั่งยืน	92
- ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ บทเรียนและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาดีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ	93
- ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ บทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีดำบลู โปะยิไร	100
ปัญหาและอุปสรรคของโครงการ	101
การเปลี่ยนแปลงของทีมวิจัยและข้อเสนอแนะต่อโครงการ	101
ข้อเสนอแนะต่อ สกวฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น/ต่อหน่วยงานในพื้นที่/ต่อชุมชนใหม่	102

ภาคผนวก

- ประมวลภาพการดำเนินงานวิจัย
- เครื่องมือการประเมินศูนย์
- กฎและข้อบังคับของชมรม

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพทั่วไปของพื้นที่ตำบลอุโบะยี่ไร

ตำบลอุโบะยี่ไรตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอมาบข่า จังหวัดปัตตานี มีระยะทางห่างจากอำเภอมาบข่า ประมาณ 7 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดปัตตานี ประมาณ 38 โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบ และที่ราบลุ่ม ภูเขา มี ฝนตกตลอดปี เหมาะแก่การทำการเกษตร มีจำนวน 8 หมู่บ้าน ได้แก่หมู่ที่ 1 บ้านบาลูกาตือเงาะ หมู่ที่ 2 บ้านเมืองขอน หมู่ที่ 3 บ้านโคกกอ หมู่ที่ 4 บ้านตะบิงตัง หมู่ที่ 5 บ้านน้ำใสหมู่ที่ 6 บ้านเจาะบานหมู่ที่ 7 บ้านนูกะกุง และหมู่ที่ 8 บ้านโคกระกำ มีประชากรทั้งสิ้น 10,042 คน แยกเป็นเพศชาย 4,918 คน เพศหญิง 5,124 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตรโดยทำสวนยางปลูกผลไม้เป็นอาชีพหลัก และนาเป็นอาชีพรอง นอกจากนั้นยังประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ควบคู่กันไป มีสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนประถมศึกษา 5 โรง สังกัด สพฐ. 4 โรง สังกัด อบจ. 1 โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 โรง เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สช. โรงเรียนตาดีกา 9 โรง และมีมัสยิด 9 แห่ง

ความเป็นมาของการจัดการเรียนการสอนกิริออาตีในพื้นที่ตำบลอุโบะยี่ไร

การจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานในพื้นที่ตำบลก่อนที่จะมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบกิริออาตีเข้ามานั้น ทางชุมชนมีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบั้นดาดี ซึ่งเป็นวิธีการแบบดั้งเดิมที่ใช้สอนอย่างแพร่หลาย

กิริออาตีในตำบลอุโบะยี่ไร เกิดขึ้นจากที่ประธานชมรมปัจจุบัน(นายคือนั่ง มีชา) กับอาจารย์มะนาเส ตาแม็ง ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากป้ายประกาศของมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา เมื่อเดือนเมษายน 2549 ที่เชิญชวนผู้สนใจเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานแบบกิริออาตี บุคคลทั้งสองจึง

ประสานครูและผู้สนใจในพื้นที่ หมู่ 3 และหมู่ 7 ของตำบลอุโบะยิไร ให้เข้าร่วมการอบรมซึ่งมีผู้สนใจรวม 10 คน เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ผลการเข้าร่วมรับการอบรม มีผู้สอบผ่านการสอนด้วยระบบกีรออาตีจำนวน 6 คน ดังนั้น หมู่ 3 และหมู่ 7 จึงเป็นหมู่แรกที่เปิดการเรียนการสอนระบบกีรออาตี ต่อมาก็มีครูสอนอัลกุรอานหมู่ 2 เข้าอบรมต่อและเปิดสอน ต่อมาหมู่อื่นๆก็มีโอกาสเข้าร่วมอบรมการสอนกีรออาตีและมีการเปิดสอนในหมู่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้านจนถึงปัจจุบัน ผลจากการนำความรู้จากการอบรมมาสอนให้กับเด็กๆในพื้นที่ ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กเรียนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล พบว่า การเรียนการสอนกีรออาตี เป็นวิธีการสอนที่ทันสมัยและรวดเร็ว ผู้เรียนเรียนได้ดีกว่า เร็วกว่า เข้าใจมากกว่า และมีมารยาทมากกว่า เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

กีรออาตีเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เด็กที่เรียนอัลกุรอานแบบกีรออาตี ในพื้นที่ตำบลอุโบะยิไร ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ช่วงอายุ 5 -15 ปี ซึ่งเป็นเด็กที่กำลังเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดของรัฐและเอกชน ปัจจุบันการเรียนการสอนในพื้นที่ตำบลอุโบะยิไร มีทั้งหมด 10 แห่ง มีครูผู้สอน 64 คน ทั้งนี้ครูที่ผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรสามารถเป็นครูผู้สอนระบบกีรออาตีได้เพียง 12 คน มีเด็กที่เรียนอยู่ทั้งหมด 871 คน ประกอบด้วย

1. หมู่ที่ 1 บ้านบาลูกาตือเงาะ มีศูนย์การสอนกีรออาตี 1 แห่ง มีครู 6 คน เด็ก 100 คน
2. หมู่ที่ 2 บ้านเมืองขอนมีศูนย์การสอนกีรออาตี 1 แห่ง มีครู 13 คน เด็ก 180 คน
3. หมู่ที่ 3 บ้านโคกกอ มีศูนย์การสอนกีรออาตี 1 แห่ง มีครู 5 คน เด็ก 70 คน
4. หมู่ที่ 4 บ้านตะบิงตัง มีศูนย์การสอนกีรออาตี 1 แห่ง มีครู 3 คน เด็ก 68 คน
5. หมู่ที่ 5 บ้านน้ำใส มีศูนย์การสอนกีรออาตี 2 แห่ง มีครู 12 คน เด็ก 185 คน
6. หมู่ที่ 6 บ้านเจาะบาเน มีศูนย์การสอนกีรออาตี 1 แห่ง มีครู 5 คน เด็ก 50 คน
7. หมู่ที่ 7 บ้านบูเกะกู มีศูนย์การสอนกีรออาตี 1 แห่ง มีครู 8 คน เด็ก 95 คน
8. หมู่ที่ 8 บ้านโคกระกำ มีศูนย์การสอนกีรออาตี 2 แห่ง มีครู 12 คน เด็ก 218 คน

กระบวนการค้นหาใจทวิัจครั้งที่ 1 ร่วมกับครูผู้สอนกีรออาตี ผู้บริหารศูนย์ ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา ทั้ง 8 หมู่บ้านกว่า 170 คน พบว่า หลังจากที่แต่ละคนนำระบบการสอนแบบกีรออาตีมาใช้ในแต่ละพื้นที่ทำให้มีทั้งความภาคภูมิใจ และปัญหา ดังนี้

บทเรียนความสำเร็จ

1. ด้านครู คือ ครูได้เพิ่มความรู้ให้กับตนเอง ครูได้ผ่านการสอบสวนจากอัลลอฮ์ในฐานะเป็น อุมมัตอิสลามคนหนึ่ง ครูได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ครูเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านและสังคม มีคู่มือครู มีบันทึกประจำวัน มีระเบียบครู /ศูนย์ มีคู่มือการเรียนภาษา สื่อมีอุปกรณ์/สื่อการเรียนพร้อม ครูอ่าน ทบทวน(ฮาลาเกาะฮ์อัลกุรอาน)ทุกคืน(หลังการสอน) พยายามผลักดันบุคลากรเข้าทุกเวทีการประชุม/อบรม ครูมีใจเสียสละไม่เก็บค่าตอบแทน ครูมีจิตอาสาและทุ่มเทต่อศูนย์อย่างจริงจัง หลังละหมาดมัฆริบมีการสอนอ่านวีรดิ มีระเบียบและกติกาการบริหาร เช่น ค่าเล่าเรียนกำหนดเวลาจัดเก็บ ครูมีความหลากหลาย เป็นทั้งครู พ่อแม่เด็ก ครูให้ความสนใจต่อนักเรียน มีการติดตามเมื่อนักเรียนขาดเรียนเพื่อสอบถามสาเหตุ มีการดักเตือน(นาซีฮัต)เด็กทั้งก่อนเรียนและเมื่อมีการกระทำผิด ผู้บริหารเป็นกันเอง มีความมุ่งมั่น และจริงใจต่อศูนย์กีรออาตี มีการประชุมครูประจำเดือนเพื่อสอบถามปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน ครู แต่งกายสุภาพเรียบร้อยถูกหลักศาสนา

2. ด้านนักเรียน คือ นักเรียนสามารถอ่านอัลกุรอานได้เร็ว ได้รู้จักพยัญชนะ/ตัวสระ อ่านคล่อง ชัดเจน ถูกตามหลักตัวจิริด นักเรียนสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย การแต่งตัวเรียบร้อย นักเรียนรักอัลกุรอาน ไม่มีการเบื่อในการอ่าน เด็กมีความรู้สึกลอยการเรียน เด็กมีการทบทวน ละหมาด พร้อมกัน มีการจัดเวรอาซาน/อิโกมะฮ์ ท่องคุอาร์ได้ มีการสละมเป็นนิสัยกับผู้ปกครอง-ไปกลับ และจบมือพ่อแม่ นักเรียนส่วนใหญ่มีระเบียบ ตรงต่อเวลา นำข่าวสารเกี่ยวกับวันสำคัญของศาสนาอิสลามให้พ่อแม่รับทราบ เวลาเรียนไม่มีเด็กเร่ร่อน/เดินบนถนน มีความแตกต่างระหว่างเด็กเรียนกับเด็กไม่เรียน(กีรออาตี) มีสถานักเรียน(ชาย/หญิง 10 คน) ก่อนเรียนมีการอ่านทบทวนฮาฟิซ นักเรียนที่เรียนจบสามารถเป็นพี่เลี้ยงได้

3. ด้านผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองมารับ-ส่งลูกเอง รู้สึกมีความสุขเมื่อเห็นลูกเรียนอัลกุรอาน พ่อแม่ ขยันทำมาหากินดี เพราะลูกเรียนกีรออาตี ผู้ปกครองพึงพอใจเมื่อลูกห่างไกลทีวี บางแห่งผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมกับการละหมาดพร้อมกันกินข้าวพร้อมกัน ผู้ปกครองมีความร่วมมือจัดตั้งกีรออาตีโดยจัด

ประชุมเดือนละ 1 ครั้ง(ม.5) ประชุมครั้งเดียว (ม.6) ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเพราะเด็กมีการพัฒนา ผู้ปกครองมีการติดตามการเรียนการสอนของลูกและให้ความร่วมมือเมื่อลูกมีปัญหา

ส่วนด้านปัญหาของครูรวมทั้งความร่วมมือของผู้ปกครอง ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน เช่น ปัญหาด้านครู - ครูบางคนไม่ผ่านการอบรมหลักสูตรกิริยาอาติ - ครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน - ครูไม่สามารถควบคุมนักเรียนในเวลาเรียน - ครูมอบหน้าที่ให้กับเด็กที่กำลังเรียนและบุคคลภายนอกที่ยังไม่ผ่านการอบรมการสอนมาทำการสอนแทนในบางเวลาที่ครูประจำขาดสอนแทน - การประชุมครูและติดตามไม่ต่อเนื่อง - ครูมาสายกลับก่อนเวลา เป็นต้น ความร่วมมือของผู้ปกครอง - งบประมาณไม่เพียงพอ - ไม่ให้ความร่วมมือในการดูแล - ไม่มียานพาหนะในการไปส่งลูก - ไม่มีการประเมินและสังเกต เป็นต้น

ผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียน คือ นักเรียนไม่สามารถจบการอ่านอัลกุรอานแล้วใหญ่ได้ภายในเวลา 2 ปี บางศูนย์มีนักเรียนกิริยาอาติเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในโรงเรียนเอกชนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วยังไม่สามารถจบการอ่านอัลกุรอานทั้งหมดได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเด็กในการเรียนระดับมัธยมในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หรือปอเนาะ ที่โรงเรียนดังกล่าวจะใช้ภาษาอาหรับในการเรียนศาสนา ซึ่งถ้านักเรียนไม่มีความสามารถในการอ่านอัลกุรอานได้ จะส่งผลต่อการเรียนในวิชาศาสนา และวิชาภาษาอาหรับเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นในศูนย์กิริยาอาติของหมู่บ้านยังมีปัญหานักเรียนไม่ตั้งใจในเวลาเรียน การควบคุมนักเรียนโดยนักเรียนมาแต่ไม่เข้าเรียน มาสาย ขาดเรียน มารยาทนักเรียนที่ชอบแกล้งเพื่อน กินอาหารในเวลาเรียน นักเรียนมาเรียนแต่ไม่ละหมาด(ไม่ตามกฎระเบียบ) บางคนไม่มีสมุดบันทึกประจำตัวนักเรียน เป็นต้น

จะเห็นว่า ศูนย์กิริยาอาติแต่ละแห่งของพื้นที่ไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรกิริยาอาติได้ นอกจากนั้นก่อนที่จะมีการเกิดชมรม กระบวนการทำงานของคณะครูในพื้นที่ยังไม่เคยมีการประชุมร่วมกัน ต่างคนต่างทำการสอนของตนเอง ไม่เคยรับรู้ความเคลื่อนไหวของศูนย์เครือข่ายแต่แห่งเลย สมาชิกไม่เคยเสนอความคิด ความต้องการในการพัฒนาร่วมกัน ต่างศูนย์ต่างบริหาร ไม่เคยรับรู้ข่าวสาร ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว จะไม่สามารถผลักดันและพัฒนาการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้ การวิจัยจึงเป็นการหาวิธีการเพื่อให้ชมรมเป็นองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ในการมาทำงานร่วมกันให้ได้ และสนับสนุนให้บุคคลที่เป็นครูผู้สอนทุกศูนย์สามารถสอนด้วยระบบกิริยาอาติได้

การก่อเกิดชมรมอัครอรานและกิริออาตีตำบลอุโบะโยไร

อบต.อุโบะโยไรกับวิสัยทัศน์และ นโยบายการพัฒนาท้องถิ่นด้านการศึกษา

จากวิสัยทัศน์ของ อบต.เน้น“ชีวิตมีคุณภาพ การศึกษาก้าวหน้า เศรษฐกิจก้าวไกล โครงสร้างพื้นฐานได้มาตรฐานบนรากฐานความเข้มแข็งแห่งชุมชน” และนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนเด็กและเยาวชน ได้ศึกษาอบรมและเรียนรู้ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีแบบยั่งยืน รวมทั้งการกำหนดพันธกิจที่ 3

ปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่น และพันธกิจที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม และความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน ที่สำคัญได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณี การกีฬาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ชัดเจน คือ เช่น แนวทางการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสอดคล้องตามต้องการของประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กเยาวชนได้มีส่วนร่วมในด้านการแสดงออกด้านความคิด และมีวินัยรักในการเรียน ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา ศาสนาสถาน ศาสนาพิธีต่างๆ และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชน จึงเป็นที่มาของการจัดประชุมหารือการพัฒนาการศึกษาของชุมชนในพื้นที่และพัฒนาท้องถิ่นเรื่อยมา

ชมรมเกิดจากการเรียกประชุมของ อบต. เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มภายใต้ พอช. และการให้การสนับสนุนงบประมาณ จาก อบต. มีผู้เข้าประชุมประมาณ 30 คน ประกอบด้วย ตัวแทนครูกิริออาตีในตำบล ครูตาดีกา ผู้นำศาสนา กลุ่มสตรี อสม. แต่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนกิริออาตี จากทั้ง 8 หมู่บ้านของตำบลอุโบะโยไร

ผลการประชุมครั้งนั้น จึงเป็นการเริ่มต้นของการรวมกลุ่มครูที่สอนกิริออาตีในพื้นที่ในตำบล เกิดชมรมเรียกว่า “ชมรมอัครอรานและกิริออาตีตำบลอุโบะโยไร” เป้าหมายเพื่อให้สามารถได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. และเพื่อร่วมกันค้นหาวิธีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้งตำบล นอกจากนี้

ทางกลุ่มมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในฐานะครูผู้สอนก็รออาดีด้วยกัน และร่วมสนับสนุนศูนย์ก็รออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพมากขึ้น ในวันดังกล่าวมีการคัดเลือกเลือกตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการ และมีการเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ และมีนักวิชาการศึกษา ของ อบต. เป็นผู้ประสานงาน รวมคณะกรรมการจำนวน 8 คน เป็นผู้เริ่มต้น และมีที่ปรึกษาจาก อบต. 1 คน โดยสิ่งที่ทางชมรมคาดหวังต่อการก่อตั้งชมรมในระยะยาว คือ มีความสามัคคี สามารถยืนหยัดบนลำแข้งของตนเอง และมีรายได้เป็นของชมรม ส่วนความคาดหวังในอนาคตของ อบต. ต่อชมรม คือ ชมรมมีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มอื่นๆ และนำไปสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

บทบาท อบต. ในการเข้ามาสนับสนุนชมรม

ปี 2553 หลังจากที่ได้สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มแล้ว ได้การสนับสนุนงบประมาณตามข้อบัญญัติประจำปี 2553 จำนวนเงิน 20,000 บาท ให้กับกลุ่มก็รออาดีในนามชมรมอัลกุรอานและก็รออาดีตำบลบูบะยิไร เพื่อให้ชมรมนำเงินดังกล่าวไปบริหารจัดการ โดยนำเงินไปจัดสรรให้กับศูนย์ก็รออาดีในตำบล ขณะนั้นมี 6 ศูนย์ละ 1,000 บาท ส่วนเงินที่เหลือทางชมรมนำมาเป็นเงินในบัญชีกลางของชมรม นอกจากนี้ อบต. ยังมีบทบาทในการประสานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการชมรมได้มีโอกาสเข้ารับการประชุมชี้แจงจากหน่วยงานในประเด็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ก็รออาดี

ปี 2554 อบต. สนับสนุนและผลักดันให้ชมรมมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ทำวิจัยกับ node สกว. และสนับสนุนงบประมาณตามข้อบัญญัติประจำปี 2554 ในการสนับสนุนการดำเนินงานของก็รออาดีภายใต้ชมรม จำนวนเงิน 300,000 บาท ในหมวดการศึกษาและวัฒนธรรม ตามนโยบาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์การศึกษาของตำบล ชมรมจึงคาดหวังให้ อบต. สนับสนุนด้านต่างๆ ทั้งจาก อบต. เอง และให้ความเห็นชอบและรับรองการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ

ด้านสมาชิกชมรมได้ตั้งความคาดหวังต่อการดำเนินงานของชมรม คือ ชมรมเป็นองค์กรที่จะทำ ให้เด็กทุกคนได้อัลกุรอานทุกพื้นที่ เด็กทุกคนที่เรียนอัลกุรอานมีความสามารถในการอ่านอัลกุรอานอย่างถูกต้องตามหลักตั้งวีด ดำเนินกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของอัลกุรอาน สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง – ความมั่นใจ สร้างความเป็นหนึ่งเดียวในการทำงาน ช่วยเหลือและแก้ปัญหาของการดำเนินงานแต่ละแห่ง วางแผนการก้าวเดิน-ทดลองทำ-สรุปและประเมิน ติดตามการสอนให้อยู่ในระบบก็รออาดี ให้เกิด

มาตรฐานเรื่องการสอนและการดำเนินงานของชมรม ประเมินด้านครู เด็ก การบริหารเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหา จัดเก็บข้อมูลของศูนย์การสอนประจำหมู่บ้านเพื่อใช้เป็นฐานการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน

ภายหลังการเกิดชมรม ทำให้การทำงานมีการประชุมร่วมกัน เครือข่ายครูผู้สอนเริ่มได้รับความเคลื่อนไหวของแต่ละศูนย์ การประชุมทำให้ได้เสนอความคิด และมีการคุยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน การทำกิจกรรมร่วมกันโดยการทำโครงการวิจัยกับ สกว. คาดว่าจะนำไปสู่การเกิดความสัมพันธ์ในการบริหาร เขาวชนที่เป็นครูผู้สอนได้รับรู้ข่าวสารมากขึ้น และคณะกรรมการมีมติการประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง ยกเว้นกรณีที่มีเรื่องสำคัญจำเป็นต้องมีการประชุมร่วมมากกว่า 1 ครั้งต่อเดือนได้ และที่ประชุมเสนอว่าการดำเนินงานของชมรมจะสำเร็จนั้น ทางชมรมต้องมีองค์ประกอบต่างๆคือ คณะกรรมการต้องมีความรู้ ต้องมีแผนพัฒนาศูนย์ ทุกคนมาทำหน้าที่ร่วมกัน/แบ่งงาน/ฝ่าย ดำเนินการประชุมเดือนละครั้ง มีข้อบังคับ จัดทำแผนการดำเนินงานของชมรม ดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาโดยคณะกรรมการ ศึกษาข้อมูลการบริหารศูนย์

ปัจจุบัน คณะกรรมการชมรมจำนวน 10 คน ที่ปรึกษา 7 คน

คณะกรรมการชมรม ประกอบด้วย

1. นายคือนั่ง มีสา	ประธาน	ม.7
2. นายอนุวัฒน์ ชัยฟูอิสลาม	รองประธาน	ม.2
3. นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแะ	เลขาธิการ	ม.5
4. นายสือแม็ง กาโมะ	คณะกรรมการ	ม.8
5. นายสุตัง มีสาและ	คณะกรรมการ	ม.3
6. นายกอเคร์ สาและ	คณะกรรมการ	ม.1
7. นายอาแซ แม่	คณะกรรมการ	ม.6
8. นางมารียานี มีสาและ	คณะกรรมการ	ม.4
9. นางอาชีชะ ดาเห	คณะกรรมการ	ม.8
10. นายมะกอรี กาเจ	คณะกรรมการ	ม.5

ที่ปรึกษาชมรม ประกอบด้วย

- | | |
|---------------------------|--|
| 1. นายอดิพันธ์ วาเยะ | ที่ปรึกษา (นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล) |
| 2. นายมะนาเส สาแม็ง | ที่ปรึกษา (ข้าราชการครู โรงเรียนตะบิงตัง) |
| 3. นายเวหะมะซับลุนี แวเตะ | ที่ปรึกษา (ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนธรรมพิทยาคม) |
| 4. นายสากริยา มาหะมะ | ที่ปรึกษา (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบะยิไร) |
| 5. นายซุมิกิฟือลี โตะคง | ที่ปรึกษา (รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบะยิไร) |
| 6. นายเซ็ง มะลี | ที่ปรึกษา (ผู้บริหารโรงเรียนครูณมุสลิม และประธานสภาสันติสุขประจำตำบลลูโบะยิไร) |
| 7. คุณครูแวคอลลีเยาะ กาแบ | ที่ปรึกษา (ผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยอิสลามศึกษาและวัฒนธรรม) |

จุดเด่นของคณะกรรมการ คือ 1. เป็นหัวหน้าศูนย์กีรออาตีแต่ละหมู่บ้าน 2. มีประสบการณ์ด้านการสอนและการบริหารสถานที่ศูนย์ของตนเอง 3. ทุกคนมีความคิดมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศูนย์กีรออาตีของตนเอง 4. มีความรู้ด้านศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี 5. เป็นบุคคลที่ได้รับความนับถือจากคนในชุมชน 6. ทุกคนเป็นผู้มีจิตอาสาทำงานเพื่อส่วนรวมและเพื่อยกระดับคนมุสลิมในพื้นที่ 7. มีอบต. ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการทั้ง 10 คนก็มีจุดอ่อน คือ 1. ไม่มีความรู้และความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการองค์กร การทำให้ระบบการทำงานที่เป็น 2. บางคนไม่เคยทำงานเป็นกลุ่มมาก่อน 3. ที่ผ่านมามีไม่ค่อยเห็นความสำคัญของกระบวนการประชุม เนื่องจากไม่เข้าใจเป้าหมายของการประชุม 4. ก่อนข้างเป็นคนที่ทำงานแบบมุ่งส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม เนื่องจากไม่มีโอกาสทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันมาก่อน 5. คณะกรรมการขาดความมั่นใจในการบริหารให้องค์กรให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน มีความมั่นคงด้วยตนเองได้ เนื่องจากที่ผ่านมาสังเกตพบว่า ชมรมหรือกลุ่มต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถมีบทบาทในชุมชนจริง เนื่องจากก่อตั้งขึ้นตามการจัดตั้งของหน่วยงานภาครัฐ สมาชิกมีความคาดหวังด้านการได้งบประมาณเป็นสำคัญ ซึ่งทำให้องค์ต่างๆขาดความยั่งยืนเป็นอย่างมาก และทางกลุ่มมีความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการที่ยืนอยู่ได้ด้วยตนเองได้นั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่งและการทำให้ชมรมมีบทบาทต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของกีรออาตีตามที่ตั้งไว้ได้นั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเช่นเดียวกัน

จากที่ชมรมเป็นองค์กรที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่สำหรับชุมชนตำบลอุโบะโยไร แม้จะเกิดขึ้นภายใต้ความต้องการของกลุ่มครูกิริออาตีทั้ง 8 หมู่บ้าน จากศูนย์การเรียนรู้การสอนทั้งหมดจำนวน 10 แห่ง และมีการรวมตัวกันเป็นทีมงานเพื่อบริหารองค์กรร่วมกันอย่างชัดเจน มีการกำหนดภารกิจเป็นการเบื้องต้นและทุกคนมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืน แต่เนื่องจากคณะกรรมการทุกคนล้วนเป็นครูผู้สอนกิริออาตีประจำหมู่บ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการ การวางระบบการทำงาน ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะสามารถนำองค์กรไปสู่ความยั่งยืนได้ นอกจากนี้องค์กรยังต้องการการวางแผนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาไปสู่การสนับสนุน และพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาตีประจำหมู่บ้านแต่ละแห่งของตำบลอุโบะโยไรให้มีคุณภาพได้

การวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้แก่คณะกรรมการชมรมและสมาชิกในการทำหน้าที่และการมีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆ รวมทั้งการบริหารองค์กรที่เรียกว่า “ชมรมอัลกุรอานและกิริออาตีของตำบลอุโบะโยไร” ให้มีความยั่งยืน สามารถมีบทบาทในการสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนศูนย์กิริออาตีประจำหมู่บ้าน เพื่อจะนำไปสู่การบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอนที่ดีของชุมชนต่อไป คณะทำงานเกิดกระบวนการเรียนรู้ระบบการทำงานกลุ่ม และสามารถนำองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การเสนอโยบายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคตได้ ในขณะเดียวกันคาดหวังว่า การทำงานของชมรมกิริออาตีครั้งนี้จะเป็นการรองรับในด้านการบริหารจัดการให้เป็นที่ยอมรับ สามารถเป็นแบบอย่างของชมรมอื่นๆ ในตำบลและสังคมชายแดนภาคใต้ต่อไป จึงเป็นที่มาของการเสนอโครงการวิจัยในครั้งนี้

2. โจทย์วิจัยหลัก

1. การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาตีตำบลอุโบะโยไรให้มีความยั่งยืนทำได้อย่างไร
2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาตีประจำหมู่บ้านเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสามารถทำได้อย่างไร

3. บทบาทของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไร ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ ทำได้อย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไรให้มีความยั่งยืน
2. เพื่อศึกษาบทเรียนและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาดีประจำหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไรในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ

4. พื้นที่ศึกษา

ทำการศึกษาวิจัยในระดับตำบล ครอบคลุมพื้นที่ 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8 ตำบลอุโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

กิริออาดี หมายถึง รูปแบบการอ่านอัลกุรอานรูปแบบหนึ่งที่เน้นรู้จักพยัญชนะ เข้าใจ และอ่านได้ถูกต้อง

นาซียัต	หมายถึง การตักเตือน
บัมดาคี	หมายถึง รูปแบบการอ่านอัลกุรอานแบบดั้งเดิม
หลักตัจวีด	หมายถึง หลักการอ่านอัลกุรอานที่ถูกต้อง
อาซาน/อิกอมัต	หมายถึง การเรียกร้องเชิญชวนสู่การละหมาด
อิบาดัต	หมายถึง การปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ
อุมมัตอิสลาม	หมายถึง ประชาชาติอิสลาม
อัคลาภ	หมายถึง จรรยาบรรณ

ชาติอักษรอ่าน หมายถึง การท่องจำอักษรอ่าน
 ฮาเลาะฮอักษรอ่าน หมายถึง การรวมตัวกันอ่านอักษรอ่านเป็นกลุ่ม
 การคัสสะฮะห์ หมายถึง การทดสอบ
 คอฮัต หมายถึง การเคารพภักดี
 อาญัตอักษรอ่าน หมายถึง โองการอักษรอ่าน
 ชูเราะฮ หมายถึง บท
 ละหมาดญามาอะฮ หมายถึง การละหมาดรวมกัน
 การอ่านวีริด หมายถึง การอ่านบทสรรเสริญอัลลอฮ
 ดูอาร์ หมายถึง บทขอพร
 อิกลาศ หมายถึง บริสุทธิ์ใจ
 คอตั้มอักษรอ่าน หมายถึง การอ่านอักษรอ่านจบ 30 ภาค
 ละหมาดซุนัต หมายถึง ละหมาดเสริม ที่ทำนอกเหนือจาก 5 เวลาต่อวัน
 เนียต หมายถึง การตั้งเจตนา
 เป็นอิหม่ามนำการละหมาด หมายถึง การเป็นผู้นำในการละหมาด
 ให้สลามกับครู หมายถึง การจับมือกัน หรือการขอพรให้กัน
 กุตบะห์ หมายถึง โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2554 ถึงเดือน พฤษภาคม 2555

7. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. จัดเวทีเตรียมความพร้อมนักวิจัยในการบริหารโครงการ การทำหลักฐานการเงิน และการบันทึกกิจกรรม 2 วัน
2. จัดเวทีเปิดตัวโครงการวิจัย เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจโครงการวิจัย ระดมแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการชมรม และการดำเนินงานวิจัย และนำเสนอฝ่ายงานและบทบาทหน้าที่ของชมรมที่คาดหวัง

3. จัดเวทีพัฒนาเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมินศูนย์ ผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง
4. จัดเวทีกลุ่มเครือข่ายศูนย์กිරออาตีหมู่บ้าน เพื่อทำความเข้าใจในการนำเครื่องมือการเก็บข้อมูลและการประเมินไปใช้ในพื้นที่
5. ศูนย์กිරออาตีประจำหมู่บ้านดำเนินการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลตามประเด็นต่างๆที่กำหนด
6. จัดเวทีแกนนำร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลและนำเสนอข้อมูลที่เก็บได้ร่วมกัน และบันทึกหลักฐานข้อมูลของตำบล
7. จัดเวทีกลุ่มสมาชิกถอดบทเรียนที่ผ่านมาของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัล-กูรอาน และกිරออาตีในหมู่บ้านที่เป็นอยู่ เพื่อให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ มีความสามารถทางการอ่าน และอือาดัต(การปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ) อักลาค การแต่งกาย การช่วยเหลือคนในชุมชน ร่วมหาแนวทางการพัฒนาการสอน
8. กลุ่มคณะกรรมการไปร่วมเรียนรู้แนวทางการบริหารของชมรมตาดีกาอำเภอยะหา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของชมรม และคณะกรรมการ การพึ่งพาตนเอง การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดการ การพัฒนาศักยภาพกรรมการ รูปแบบการบริหารชมรม รูปแบบการทำงาน การหารายได้
9. คณะกรรมการและตัวแทนสมาชิก ที่ปรึกษาร่วมจัดทำร่างระเบียบข้อบังคับและนโยบายของชมรม พร้อมเสนอตัวแทนแกนนำนักเรียนผู้เสียสละเพื่อเข้าร่วมประชุมและร่วมกิจกรรมในโอกาสต่อไป เพื่อสร้างแกนนำของชุมชนให้เป็นผู้นำในอนาคต
10. เวทีประชุมหารือและถอดบทเรียนจากสมาชิกที่ผ่านประสบการณ์การอบรมหลักสูตรกිරออาตี เพื่อวางแผนการยกระดับสมาชิกชมรมเป็นวิทยากรในตำบล นำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์ วิธีการ ออกเสียง หลักสูตร/แผนการอบรมครูกිරออาตีของคนในพื้นที่
11. ทักษะศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มกිරออาตีรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย
12. จัดอบรมสมาชิกเรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอนกිරออาตีให้มีคุณภาพเพื่อให้เกิดความรู้ในระยะยาว กระตุ้นการทำงานให้มีพลังต่อเนื่อง

13. นำสมาชิกไปศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานและกิริออาดีให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ตามที่ชมรมคาดหวังไว้

14. คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านภายใต้บทบาทชมรมประจำปี

15. ประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อชี้แจงแผนการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์กิริออาดีของชมรมต่อศูนย์กิริออาดีของหมู่บ้านปีละ 1 ครั้ง พร้อมเวทีนำเสนอผลการวิจัยต่อชุมชน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เชิงงานวิจัย

1. ได้รูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลลูโบะยิไรที่มีความยั่งยืน
2. ได้องค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาดีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ
3. ได้ทราบบทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลลูโบะยิไรในการสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ

เชิงงานพัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนกิริออาดีในรูปแบบกลุ่ม
2. สามารถสร้างการทำงานเป็นกลุ่มสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้
3. ครูกิริออาดีในตำบลลูโบะยิไรสามารถสอบผ่านและได้รับประกาศนียบัตร สามารถเป็นครูสอนกิริออาดีเป็นที่ยอมรับเพิ่มขึ้น 70 % (40 คน)
4. คณะกรรมการบริหารชมรมสามารถเป็นวิทยากรบรรยายแนวทางการบริหารกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนในพื้นที่ได้
5. ได้ที่มวิทยากรอบรมการสอนอ่านกิริออาดีและอัลกุรอานประจำตำบลลูโบะยิไร

6. ได้วิธีการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการในการบริหารและการจัดการชมรม สามารถนำไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

7. สังเคราะห์องค์ความรู้ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม และแผนพัฒนาการเรียนการสอนกีรธอาติประจำตำบล สู่นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในปีต่อไป

บทที่ 2

รายละเอียดกระบวนการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัครอรอนและกิริออาดี ตำบลลูโบะยิไร ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัครอรอนและกิริออาดี ตำบลลูโบะยิไร ให้มีความยั่งยืน โดยมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมกิริออาดี ครูผู้สอน สมาชิก อบต. ผู้ปกครอง และผู้เรียน

การดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมาหัวหน้าโครงการเป็นผู้บริหาร ทำหน้าที่ควบคุมงานที่วิจัยและมีเลขานุการ ทำหน้าที่ประสาน พร้อมบันทึกข้อมูลการประชุม และการจัดกิจกรรมงานวิจัย เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่บริหารเงิน และประชาสัมพันธ์เป็นผู้ประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าในการประชุมและกระบวนการดำเนินงานวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการวิจัย

โครงการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และการปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชมรมกิริออาดี มีผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เรียนได้เข้ามาในกระบวนการวิจัยโดยมีขั้นตอนและกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านการเตรียมตัวทีมวิจัย การรวบรวมข้อมูล ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการปฏิบัติการ และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เน้นการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องหลายๆฝ่าย จึงมีกระบวนการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

กระบวนการวิจัยระยะที่ 1 ของโครงการวิจัยจะแบ่งตามกิจกรรมวิจัยออกเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมเวที กิจกรรมระดมความคิดเห็น และศึกษาดูงาน โดยการจัดเวทีเตรียมความพร้อมนักวิจัยในการบริหารโครงการ การทำหลักฐานการเงิน และการบันทึกกิจกรรม เวทีเปิดโครงการวิจัยชี้แจงทำความเข้าใจโครงการวิจัย ระดมแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการชมรม และการดำเนินงานวิจัยแต่ละกิจกรรมนำเสนอฝ่ายงานและบทบาทหน้าที่ของชมรมตามความคาดหวัง กิจกรรมรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการประเมินศูนย์ ผู้เรียนและผู้ปกครอง เวทีการประเมินเครือข่าย

และจัดเก็บข้อมูลตามศูนย์ พร้อมการถ่ายทอดประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้สอนแต่ละศูนย์ การศึกษาผลงานชมรมที่ประสบผลสำเร็จและเข้มแข็งเพื่อหาแนวทางการพึ่งตนเองของชมรมให้อยู่รอด

กระบวนการวิจัยระยะที่ 2 เป็นขั้นการปฏิบัติการและสรุปผล ประกอบด้วย การทบทวนศึกษาดูงาน การจัดอบรมสมาชิกเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอนกีร้อาตีให้มีคุณภาพ คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กีร้อาตีประจำหมู่บ้านภายใต้บทบาทชมรมประจำปี และการประชุมใหญ่ประจำปีพร้อมเวทีนำเสนอผลการวิจัยต่อชุมชน

และด้วยกระบวนการวิจัยที่มีการดำเนินงานต่างๆอย่างเป็นขั้นตอนผ่านกิจกรรมต่างๆ จำนวน 15 กิจกรรมหลัก เป็นกิจกรรมที่มีการวางแผนร่วมกันระหว่างนักวิจัยและพี่เลี้ยงในพื้นที่งานวิจัย ประสบความสำเร็จ ขั้นตอนการวิจัยดังกล่าวประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 1 เวทีประชุมเตรียมความพร้อม นักวิจัยในการบริหารโครงการ การทำหลักฐานการเงิน และการบันทึกพร้อมแบ่งฝ่ายรับผิดชอบ จัดเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2554 เวลา 09.30 – 15.30 น. ห้องประชุมวิทยาลัยอิสลามยะลา มีผู้เข้าประชุม 9 คน เป็นทีมวิจัยมาจากแต่ละศูนย์ของชมรม

กิจกรรมที่ 2 เวทีเปิดตัวโครงการ วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกีร้อาตีตำบลลูโบะยิไร จัดเมื่อวันที่ 28 เดือน กรกฎาคม 2554 เวลา 08.30–15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีร้อาตีมุฮัมมาดียะห์ ม.5 ตำบลลูโบะยิไร อำเภอยะบะดี จังหวัดปัตตานี ผู้เข้าร่วมประชุม 97 คน

กิจกรรมที่ 3 เวทีพัฒนาเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมินศูนย์ ผู้เรียน ครูผู้ปกครอง จัดเมื่อวันที่ 16 เดือน กันยายน 2554 เวลา 09.00–15.30 น. ณ ศูนย์กีร้อาตีรัตนดารา ม.7 ผู้เข้าร่วมประชุม 15 คน

กิจกรรมที่ 4 จัดเวทีกลุ่มเครือข่ายศูนย์กีร้อาตีหมู่บ้านเพื่อสร้างความเข้าใจในการนำเครื่องมือการเก็บข้อมูลศูนย์และการประเมินศูนย์ไปใช้ จัดเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2554 เวลา 09.00 – 15.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีร้อาตีรัตนดารา หมู่ 7 ผู้เข้าร่วมประชุม 40 คน

กิจกรรมที่ 5 ศูนย์กีร้อาตีประจำหมู่บ้านดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามประเด็นต่างๆ จัดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีร้อาตีรัตนดารา หมู่ 7 ผู้เข้าร่วมประชุม 30 คน

กิจกรรมที่ 6 เวทีแกนนำแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลที่เก็บได้ร่วมและบันทึกลงฐานข้อมูลของตำบล จัดเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กිරออาดีตะบิงตัง ม. 3 ตำบลลูโบะยิไร อ.มาบอ จ.ปัตตานี ผู้เข้าร่วมประชุม 30 คน

กิจกรรมที่ 7 จัดเวทีกลุ่มสมาชิกถอดบทเรียนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานในหมู่บ้านที่เป็นอยู่เพื่อพัฒนาเด็กให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านมา จัดเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-16.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กිරออาดีบ้านบาบอลีหมู 5 ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 68 คน

กิจกรรมที่ 8 คณะกรรมการไปร่วมเรียนรู้แนวทางการบริหารชมรมตาดีกา อำเภอยะหา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการของชมรม การพึ่งตนเองของชมรม และการมีส่วนร่วมของชมรมรวมทั้งการบริหารจัดการของชมรม จัดเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-16.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ชมรมตาดีกาอำเภอยะหา จังหวัดยะลา ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 24 คน

กิจกรรมที่ 9 คณะกรรมการร่วมกันจัดร่างระเบียบและข้อบังคับ และนโยบายของชมรมพร้อมเสนอตัวแทน แกนนำ นักเรียน ผู้เสียสละเพื่อเข้าประชุมในโอกาสต่อไป จัดเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กිරออาดีรอตันดาวา ม. 7 ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 37 คน

กิจกรรมที่ 10 เวทีถอดบทเรียนผู้ที่ผ่านการอบรม เพื่อวางแผนการยกระดับ การนำสมาชิกชมรมเป็นวิทยากรในตำบลนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์ และเวทีการวางแผนหลักสูตรแผนการอบรมครูในพื้นที่ จัดเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-15.30 น. ณ ศูนย์กිරออาดี ม. 7 ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 22 คน

กิจกรรมที่ 11 ทักษะศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มกිරออาดีรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย จัดเมื่อวันที่ 6-8 พฤษภาคม 2555 ณ ศูนย์กිරออาดีอัลฟาเตะฮ์ ศูนย์กිරออาดีอัลอิรฟาน และตะฟิฮิบนูชีนา ชมรมกිරออาดีไซนอุตารา ประเทศมาเลเซีย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ตัวแทนศูนย์กිරออาดี 10 ศูนย์ฯละ 2 คน ตัวแทนครูผู้สอนกිරออาดี ที่ปรึกษาโครงการเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานวิจัยอิสลามศึกษาและวัฒนธรรม รวม 28 คน

กิจกรรมที่ 12 จัดอบรมสมาชิกเรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอนกිරออาดีให้มีคุณภาพเพื่อให้เกิดความรู้ในระบะขาว กระตุ้นการทำงานให้มีพลังต่อเนื่อง จัดเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2555 เป็นเวลา 5 วัน ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านตะบิงตัง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 81 คน ประกอบด้วย นักวิจัยครูผู้สอนแต่ละศูนย์

กิจกรรมที่ 13 นำสมาชิกไปศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานและกีรออาตีให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ตามที่ชมรมคาดหวังไว้ จัดเมื่อวันที่ 15-16 พฤษภาคม 2555 ณ ศูนย์กีรออาดีกาลามุลเลาะยะห์รีงและศูนย์กีรออาดีระเว้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนแต่ละศูนย์ฯละ 3-5 คน นักวิจัย ผู้บริหาร ศูนย์แต่ละแห่ง

กิจกรรมที่ 14 คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กีรออาดีประจำหมู่บ้านภายใต้บทบาทชมรมประจำปี จัดระยะเวลา 1 วัน 1 คืน ณ สถานที่บังคลรีสอร์ท จ.สงขลา ผู้เข้าร่วมประชุม 33 คน ประกอบด้วย ตัวแทนครูผู้สอน ที่ปรึกษาโครงการนักเรียนแกนนำที่ไปทำหน้าที่ช่วยพิมพ์งาน

กิจกรรมที่ 15 ประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อชี้แจงแผนการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์กีรออาดีของชมรมต่อศูนย์กีรออาดีของหมู่บ้านปีละ 1 ครั้ง พร้อมเวทีนำเสนอผลการวิจัยต่อชุมชน จัดเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2555 เวลา 08.00 น. - 15.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ สถานที่หอประชุมโรงเรียนบ้านตะบิงตัง ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 165 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร อบต. สมาชิก อบต.แต่ละหมู่ 8 หมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน อีหม่าม ผู้ปกครอง ครูกีรออาดีแต่ละศูนย์ นักวิจัย ที่ปรึกษาโครงการ

ซึ่งหลังจากที่โครงการได้อนุมัติ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ทีมงานวิจัยเริ่มดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม โดยการจัดกิจกรรมต่างๆตามแผนที่ร่วมกันกำหนดตลอดช่วงการดำเนินโครงการวิจัย ซึ่งรายละเอียดกระบวนการทำงาน บรรยายภาพการประชุมและสรุปผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เวทีประชุมเตรียมความพร้อม นักวิจัยในการบริหารโครงการ การทำหลักฐานการเงิน และการบันทึกพร้อมแบ่งฝ่ายรับผิดชอบ

วันที่ 14 กรกฎาคม 2554 เวลา 09.30 – 15.30 น. ห้องประชุมวิทยาลัยอิสลามยะลา มีผู้เข้าร่วมประชุม 9 คน เป็นทีมวิจัยมาจากแต่ละศูนย์ของชมรม

วัตถุประสงค์กิจกรรม

1. เพื่อเตรียมความพร้อมนักวิจัยในการบริหาร โครงการทำหลักฐานการเงิน สรุปรายงาน

2. เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กระบวนการดำเนินการ

นาย อุดินันท์ วาเยะ เป็นหัวหน้าวิจัยทำหน้าที่เป็นประธานเปิดพิธีการประชุม ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมวันนี้และเพื่อเป็นการเปิดพิธีบารอกะประธานมอบให้ นายสุตัง มีสา และทำหน้าที่เปิดพิธีโดยการอ่านสุเราะห์ ฟาติฮะห์ หลังจากนั้น นายอุดินันท์ วาเยะ ชี้แจงกิจกรรมครั้งนี้เป็นการเตรียมพร้อมของนักวิจัย และให้ทุกคนเปิดคู่มือสารเชิงหลักการของนักวิจัย เริ่มจากแผนงบประมาณโครงการวิจัยแต่ละกิจกรรมผู้เกี่ยวข้อง ประวัติการทำวิจัย เพื่อให้ทุกคนเข้าใจบทบาทของงานวิจัยให้มากขึ้น

ผลการดำเนินการ

- นักวิจัยมีความพร้อมในการบริการโครงการของชมรมให้ประสบผลสำเร็จ
- การดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การดำเนินงานวิจัยได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

สิ่งที่นักวิจัยได้เรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรม

- นักวิจัยเข้าใจเป้าหมายของโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ ผู้เกี่ยวข้อง และผลที่คาดว่าจะได้รับ
- นักวิจัยเข้าใจบทบาทของชมรมและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น
- นักวิจัยเข้าใจรหัสสัญญา และได้รับชื่อผู้เปิดบัญชี(โดยมีเงื่อนไขในการเบิก 2 ใน 3)
- แนวทางที่จะให้ชมรมอยู่รอด
- การเขียนรายงานและการบัญชี

ปัญหาในการดำเนินการ

- สมาชิกเข้าประชุมน้อยกว่าเป้าหมาย

วิธีแก้

- ให้โทรศัพท์ย้ำก่อนประชุม 2 วัน

ผลที่ได้รับ

- นักวิจัยมีความพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในโครงการบริหารโครงการวิจัยให้ประสบผลสำเร็จ
- การดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมจากเกี่ยวข้องอย่างสามัคคี
- ก้าวไปสู่การดำเนินกิจกรรมต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์

แผนการการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

กำหนดวันที่ 26 กรกฎาคม 2554 เวลา 08.30 – 15.50 น. ศูนย์กิริออาติมุฮัมมาดิยะห์ ม5. โดยมีวัตถุประสงค์กิจกรรมที่ 2 เพื่อชี้แจงการเปิดตัวโครงการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอ่านและกิริออาติตำบล ลูกโอบีไร แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหน้าที่งานวิจัยและคณะกรรมการ

ฝ่ายประสานงาน	นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว
ฝ่ายเวทีและบริหารเวลา	นายชอมะ มีสา
ฝ่ายทะเบียนและต้อนรับ	นายสุตัง มีสา และนางสาวสารีพะ คือราซอ
ฝ่ายอาคารสถานที่	นายชอมะ มีสา
ฝ่ายวัสดุอุปกรณ์	นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว
ฝ่ายอาหารเที่ยงและอาหารว่าง	นางสาวมารียานี มีสาและ และ นางสาวมารีเสาะ มีสาและ
ฝ่ายบันทึกการประชุม	นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว
ฝ่ายบันทึกภาพ	นางสาวอานีชะ กอและ
ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	นายอาแซ แม่ และนายสือเม็ง กาโมะ

2. ด้านการดำเนินกิจกรรม

ชี้แจงโครงการและเปิดรับข้อเสนอแนะ	นายอดินันท์ วาเยะ
ประสานงาน	นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว
บรรยายพิเศษ	นายคือนัง มีสา
สรุปความคิดเห็นและร่วมพิจารณา	นายอดินันท์ วาเยะ
ระดมประเด็นและข้อมูล	นางสาวอานีชะ กอและ

นางสาวพาชียะ ลาเต๊ะ

นางสาวสารีพะ คือราชอ

จัดพิมพ์และรวบรวมข้อมูล

นางปริศะ เจ๊ะแว

เมื่อนักวิจัยได้รับหน้าที่ที่มอบหมายแล้วทุกคน พร้อมทั้งจะดำเนินการจัดกิจกรรมต่อไปอย่างมีจิตอาสา และทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี เมื่อเวลา 15.30 นางสาวคูแควคลีเยาะ อาแบ ถามว่า มีอะไรจะเพิ่มเติมอีกไหม นายอดินันท์ วาเยาะ ถามว่า ชมรมจะทำอย่างไรให้อยู่รอด นางสาวคูแควคลีเยาะ ตอบว่า ข้อนี้ เราควรกลับไปประชุมในประเด็นที่ว่าจะทำอย่างไรให้ชมรมอยู่รอด และการพึ่งตนเองของชมรม ในมุมมองของคนที่เกี่ยวข้องจริงว่ามีความคิดเห็นอย่างไรจะดีที่สุด และปิดกิจกรรมในครั้งนี้อย่างมีความสุข เราะห์ วัลอัซร์กันทุกคน พร้อมเดินทางกลับบ้านอย่างสวัสดิภาพ เมื่อเวลา 15.50 น.

กิจกรรมที่ 2 เวทีเปิดตัวโครงการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาตี ตำบลลูโบะยิไร

วันที่ 28 เดือน กรกฎาคม 2554 เวลา 08.30–15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กิริออาตีมุฮัมมาดียะห์ ม.5 ตำบลลูโบะยิไร อำเภอยะลา จังหวัดปัตตานี ผู้เข้าร่วมประชุม 97 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อชี้แจงและเปิดตัวโครงการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรม
2. เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในงานวิจัย
3. เพื่อระดมหาแนวทาง การพึ่งตนเองของชมรม
4. เพื่อบันทึกข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการและนักวิจัย

กระบวนการในการดำเนินการ

นางคือนัง มีสา มีหน้าที่เป็นฝ่ายควบคุมเวทีแนะนำตัว และขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม ในวันนี้รู้สึกตื่นเต้นมากที่วันนี้เป็นครั้งแรกของการเปิดตัว และผู้เข้าร่วมประชุมเยอะมาก พร้อมอ่านกำหนดการให้ฟังในวันนี้ และรับทราบพร้อมกันทุกคน และเพื่อเป็นการเปิดพิธีที่บารอกะ การเปิดตัวโครงการจะต้องมีการอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน จากตัวแทนผู้เรียนกิริออาตี หมู่ 8

300,000 บาทต่อปี ปีหน้ามีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่งในงบประมาณ 300,000 นั้น ได้เข้าร่วมสนับสนุนงบประมาณด้านวิจัยด้วย เพื่อให้กิจกรรมแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย วันนี้ขอเปิดตัวโครงการอย่างเป็นทางการแล้วและขอให้ทุกคนเปิดดูหนังสือประกอบเชิงหลักการวิจัย และเปิดโอกาสให้มีการซักถามโดยแบ่งกระดาษให้แต่ละหมู่เขียนข้อสงสัยระหว่างรออาหารเที่ยง เมื่อเวลา 12.30 น. พักทานอาหารกลางวันและละหมาด ดำเนินกิจกรรมต่อเมื่อเวลา 14.00 น. ช้าหน่อยเนื่องจากผู้คนมาก ผู้หญิงละหมาดช้า เมื่อเข้าถึงสถานที่จัดทุกคนเข้ามาดูเอกสารพร้อมเขียนข้อเสนอแนะ

1. โดยหมู่ 1 หมู่ 2 มีคำถามว่า ชมรมจะอยู่รอดไหมถ้าไม่มีนายก

2. คำถามว่าจะทำอย่างไรให้ชมรมอยู่รอด

ตอบข้อ 1-2 โดยนายอดิษฐ์ วาเชะ ว่า สอดคล้องกับแนวทางของชมรมว่าชมรมจะทำอย่างไรให้อยู่รอดและแนวทางการพึ่งตนเองของชมรมและทุกคนมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ ทุกคนคือเจ้าของชมรม ผู้สอน สมาชิก ผู้นำห้องที่ท้องถิ่น นักเรียน และผู้ปกครอง

3. หมู่ 3-4 ถามว่าจะทำอย่างไรให้ชมรมอยู่รอด

ตอบ ทุกคนต้องร่วมมือกันหาทุนให้ได้ก่อน

4. ถามว่ารากฐานที่จะอยู่รอดของชมรมคืออะไรบ้าง

ตอบ การหากองทุนให้ชมรม คณะทำงานต้องมีมานะ(ความซื่อสัตย์)

5. คำถามจากหมู่ 7-8 ชมรมต้องการอะไร?จะทำอะไร?

ตอบ การเปิดตัวโครงการวิจัยเพื่อให้สมาชิก คณะกรรมการและชุมชนทุกคนรู้จักตัวโครงการแนวทางการบริหารโครงการ 2.การพึ่งตนเองของชมรม 3.การหากองทุนเพื่อบำรุงชมรม และให้ชมรมอยู่รอด เดือน 50 บาทต่อศูนย์ เริ่มเก็บเดือนตุลาคม

6. ถาม ชมรมจะทำอย่างไรให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ตอบ การวิจัยเป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาชมรม พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพชมรมมีการประเมินศูนย์แต่ละศูนย์ในหลายๆด้าน และมีกฎข้อบังคับของชมรมเพื่อเป็นการพัฒนาศูนย์และผู้เรียน

ผลการดำเนินการ ผลการดำเนินงาน

— คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยของชมรม

- คณะกรรมการทุกคนทำงานตามหน้าที่อย่างสมบูรณ์
- ได้แนวทางการพึ่งตนเองของชมรมโดยการเก็บแต่ละศูนย์เดือนละ 50 บาท

องค์ความรู้ที่ได้รับ

- นักวิจัยและชุมชนเข้าใจเป้าหมายของโครงการ
- ได้พัฒนาบทบาทของชมรมตามแผนที่วางไว้
- การทำงานของนักวิจัยเป็นไปตามหน้าที่รับมอบหมาย
- ทุกคนได้แนวทางการบริหารจัดการของชมรมให้อยู่รอด โดยให้เลขาเป็นคนเก็บและมอบให้ประธาน ชมรมเป็นผู้เก็บ เดือนละ 50 บาท

สิ่งที่ชาวบ้านได้เรียนรู้

- ชาวบ้านเข้าใจงานวิจัยท้องถิ่น และการทำงานของชมรมผู้นำท้องถิ่นท้องถิ่นที่และผู้นำศาสนาเข้าใจเป้าหมายของการจัดโครงการครั้งนี้อย่างแท้จริง

ปัญหาของการดำเนินการ

สมาชิกบางคนไม่เข้าใจหนังสือเชิญว่าต้องการบอกอะไร และจำไม่ได้ว่าจะจัดเมื่อไร

วิธีแก้ เลขาฯ ชมรมรับทราบและพร้อมที่จะแก้ไขและรับปากว่าจะโทรเตือนอีกครั้ง ก่อนถึงวันประชุม 2 วัน

ผลที่ได้รับ

- นักวิจัยสามารถแสดงบทบาทและหน้าที่ของโครงการอย่างมีความรับผิดชอบ
- การดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- สามารถพัฒนาบริหารจัดการของชมรมและตนเองของชมรม

แผนการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

กำหนดประชุมกิจกรรมที่ 2 วันที่ 30 กันยายนหลังเดือนรอมฎอน 2554 เวลา 08.30 น.-15.50 น.

ณ ศูนย์กัรออาตีบ้านบาตูกาดีอเงาะปิดการจัดกิจกรรมครั้งนี้เมื่อเวลา 15.50 น. โดย(การอ่านซูเราะะวัลอัศรี) และทุกคนเดินทางโดยสวัสดิภาพ

กิจกรรมที่ 3 เวทีพัฒนาเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมินศูนย์ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง

วันที่ 16 เดือน กันยายน 2554 เวลา 09.00–15.30 น. ณ ศูนย์กิริยาติรอตันตาวา ม.7 ผู้เข้าร่วมประชุม 15 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมินศูนย์ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง
2. เพื่อให้ได้วิธีการนำเครื่องมือไปใช้ในระดับศูนย์ หมู่บ้าน โดยการคิดร่วมกันของกลุ่มครูแต่ละศูนย์

กระบวนการ

นายอดินันท์ วาเชะ เป็นหัวหน้าวิจัยทำหน้าที่เป็นประธานศูนย์เปิดพิธีโดยให้ทุกคนอ่านซูเราะห์อัลฟาติซะห์ ขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมวันนี้ ถามว่าทุกคนเซ็นชื่อหรือยัง ตัวแทนแต่ละหมู่มาครบหรือยัง นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว (เลขานุการ) ตอบว่าครบแล้ว นายอดินันท์ วาเชะ แจ้งว่า กิจกรรมครั้งนี้เป็นกิจกรรมที่ 3 เป็นเวทีพัฒนาเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมินศูนย์ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ถามว่า จะประเมินที่เรื่อง

นายคือนิ่ง มีสา เป็นผู้ตอบ เอา 10 เรื่องก่อน และแบ่งโซนรับผิดชอบ ดังนี้

ตัวแทน ม. 3,4,7 ร่างเครื่องมือการประเมินศูนย์ชุดที่ 1 2 3 4 คือ

1. แบบบันทึกข้อมูลศูนย์ และ โรงเรียนสอนอัลกุรอานและกิริยาติ ประวัติศูนย์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงสร้าง การบริหาร การแบ่งฝ่าย
2. แบบประเมินการท่องจำคัวอาร์(บทขอพร)ประจำวัน
3. แบบประเมินการวุฎูด(การเอาน้ำละหมาด)
4. แบบประเมินผู้บริหาร และโรงเรียน
5. แบบประเมินอิริยาบถในการละหมาด

ตัวแทน ม. 1,2,5,8 ทำเครื่องมือ 6 7 8 9 10

6. แบบประเมินการท่องจำอัลกุรอาน

7. แบบประเมินศูนย์ และโรงเรียน
8. แบบประเมินครูผู้สอน
9. แบบประเมินการอ่านอัลกุรอาน
10. แบบประเมินการอ่านคูอาร์(บทขอพร)หลังละหมาด

เมื่อเวลา 12.30 น. ทุกคนพักเที่ยงรับประทานอาหารและละหมาด เข้ามาทำกิจกรรมอีกครั้งเมื่อเวลา 13.40 น. ประธานถามว่าถึงไหนแล้ว ทุกคนตอบว่าน่าจะไม่สามารถวันนี้ให้ส่งวันหลัง แต่ได้แล้ว คราวๆยังไม่เสร็จสมบูรณ์เท่าไรนัก กลุ่มที่ 2 ตอบว่า ได้ 4 ข้อ ข้อ 10 ยังไม่ทำอีก เมื่อเวลา 15.50 น.ที่ยังไม่เสร็จให้ประธานเป็นผู้ออกแบบ และสมาชิกอีก 2 คน เพื่อไม่ให้เสียเวลา

องค์ความรู้ที่ได้รับ

การสอนกีรออาตีหรืออะไรก็ตาม ถ้าจะให้สมบูรณ์ควรมีเครื่องมือการประเมินศูนย์ด้วย เพื่อให้ดำเนินงานมีระเบียบและสมบูรณ์

ผลที่ได้รับ

- ได้เครื่องมือการประเมินศูนย์ที่เป็นของชมรมแล้วสามารถนำไปประเมินต่อไป

แผนการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

กำหนดประชุมวันที่ 20 ตุลาคม 2554 เวลา 08.00 – 15.30 น. ณ ศูนย์กีรออาตีรอดันตาวา ม.7 เมื่อเวลา 16.05 น.ทุกคนเห็นสมควรกลับบ้านกัน โดยอ่านซูเราะห์วัลอัซรี และเดินทางกลับบ้าน ส่วนเครื่องมือที่ยังไม่สมบูรณ์คือข้อ 10 นั้น นายคือนั่ง มีสา บอกว่าจะทำให้เสร็จและจะส่งให้เลขาพิมพ์อีกครั้ง จบเวลา 16.08 น.

กิจกรรมที่ 4 จัดเวทีกลุ่มเครือข่ายศูนย์กีรออาตีหมู่บ้านเพื่อสร้างความเข้าใจในการนำเครื่องมือการเก็บข้อมูลศูนย์และการประเมินศูนย์ไปใช้

วันที่ 22 กันยายน 2554 เวลา 09.00 – 15.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีรออาตีรอดันตาวา หมู่ 7 ผู้เข้าร่วมประชุม 40 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้กลุ่มเครือข่ายศูนย์กัรออาตีแต่ละหมู่บ้านเข้าใจในการนำเครื่องมือการเก็บข้อมูลและการประเมินศูนย์ไปใช้ในพื้นที่แต่ละศูนย์

กระบวนการ

นายอดิพันธ์ วาเยะ เป็นหัวหน้าโครงการทำหน้าที่เป็นประธาน เปิดพิธี โดยการอ่านซูเราะห์ อัลฟาติฮะห์ และมอบหมายให้นายสุดิง มีสา เป็นผู้อ่านก่อนทุกคนอ่านตาม หลังจากนั้นมอบเวทีให้นายคือนัง มีสา เป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยและควบคุมเวที นายคือนัง มีสา กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ทุกคนและถามว่าผลสรุปการทำคู่มือการประเมินศูนย์เสร็จสมบูรณ์หรือยัง นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว ในฐานะเป็นเลขานุการ บอกว่าอีก 1 ชุด ที่ยังไม่สมบูรณ์คือ ชุดที่ 10 ขอให้ทุกคนช่วยออกแบบในครั้งนี้ด้วย นายคือนัง มีสา เป็นคนเก็บคู่มือการประเมินศูนย์ที่สมบูรณ์แล้ว

ผู้รับผิดชอบกลุ่มที่ 1

1. ได้โครงการของแต่ละศูนย์
2. แบบประเมินการอ่านคฺุงานประจำวันของผู้เรียน
3. แบบประเมินการวุญู (การเอน้ำละหมาด)
4. แบบประเมินการละหมาด
5. แบบประเมินผู้บริหาร

กลุ่มที่ 2 ได้ 6 แบบประเมินการท่องจำอัลกุรอาน

7. แบบประเมินผู้เรียน
8. แบบประเมินผู้สอน
9. แบบประเมินศูนย์
10. แบบประเมินการคูอาร์ในการละหมาด

เมื่อเวลา 12.00 น. ได้เวลาพักเที่ยง ทุกคนรับประทานอาหารและละหมาดพร้อมๆกัน หลังจากนั้นเข้ามาทำเครื่องมือการประเมินศูนย์ในช่วงบ่ายทุกคนได้ทำเครื่องมือกันต่อที่เหลือและการประเมินการอ่านอัลกุรอานของผู้เรียน กิจกรรมครั้งนี้สมบูรณ์แบบที่สดุและได้เครื่องมือชุดสุดท้ายและเสร็จสมบูรณ์ 10 ชุด

องค์ความรู้ที่ได้ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้

ได้แบบการประเมินศูนย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 10 ชุด และสร้างความเข้าใจในการทำเครื่องมือการประเมินไปใช้ในแต่ละศูนย์ เพื่อให้แต่ละศูนย์ของชมรมได้บริหารจัดการในการประเมินในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะนำไปแจกให้แต่ละศูนย์ในกิจกรรมที่ 5

ปัญหาของการดำเนินกิจกรรมที่ 4

แบบประเมินข้อ 1 ไม่สมบูรณ์ และได้ทำในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์แล้ว พร้อมชี้แจงให้ทุกคนได้ฟัง และสร้างความเข้าใจ (ประธานชมรมนายคือนั่ง มีสา เป็นผู้ชี้แจง)

ผลที่ได้รับ

ตัวแทนศูนย์แต่ละหมู่บ้านเข้าใจในการนำเครื่องมือการเก็บข้อมูล และการประเมินศูนย์อย่างถูกต้องและมีมาตรฐาน

แผนการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

กำหนดการดำเนินกิจกรรมที่ 5 วันที่ 14 ตุลาคม 2554 เวลา 08.00 – 15.30 น. ณ ศูนย์กีรออาติรอตันตาวา หมู่ 7 เมื่อเวลา 15.00 น. ได้เวลาปิดการจัดกิจกรรมครั้งนี้ โดยการอ่านซูเราะห์วัลอัซรี ทุกคนอ่านตามพร้อมๆ กันและเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

กิจกรรมที่ 5 ศูนย์กีรออาติประจำหมู่บ้านดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามประเด็นต่างๆ

วันที่ 14 ตุลาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีรออาติรอตันตาวา หมู่ 7 ผู้เข้าร่วมประชุม 30 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แต่ละศูนย์ประจำหมู่บ้านดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามประเด็นต่างๆที่กำหนดไว้
2. เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้สนใจการใช้คู่มือการประเมิน

กระบวนการ

นายคือนั่ง มีสา เป็นหัวหน้าชมรมทำหน้าที่เป็นประธานเปิดพิธีการประชุม ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมในวันนี้ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ 5 แล้วขอบคุณอีกครั้งที่ให้ความร่วมมือทุกๆ กิจกรรมที่ผ่านมา

มา และเพื่อเป็นพิธีที่บารอเกะ มอบให้บาบอแซ (นายอาแซ แม่) เป็นคนเปิดพิธีโดยการอ่านซูเราะห์ อัลฟาติฮะห์ ทุกคนอ่านตามกัน

นายคือนัง มีสา แนะนำตัวอีกครั้งว่านายอดินันท์ วาเซะ เป็นหัวหน้าวิจัย ส่วนผมเป็นประธาน ชมรม และได้ดำเนินกิจกรรมมาหลายครั้ง วันนี้มีหลายประเด็นเหมือนกันที่จะพูด

1. คือการเก็บค่าบำรุงของชมรมเลขมา 2 เดือนแล้ววันนี้ขอเก็บ 100 บาท ตามที่แจ้งกับหนังสือเชิญแล้ว
2. วันนี้จะอธิบายเรื่องการใช้คู่มือการประเมินศูนย์ของแต่ละข้อให้เข้าใจมากที่สุด และให้ทุกคนซักถามได้เมื่อไม่เข้าใจ

ถามว่า ทุกคนได้รับคู่มือการประเมินแล้วหรือยัง หลายคนตอบว่าได้รับแล้ว ให้ทุกคนดูรายละเอียดข้อที่ 1

ประวัติศูนย์ ทุกคนต้องมี วิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่สำคัญ โครงสร้างแต่ละศูนย์ อยากให้มีศูนย์ เพราะเวลาไปเยี่ยมคนที่มาเยี่ยมจะได้รู้ว่าใครคือเจ้าของศูนย์

แบบที่ 2 การอ่านคูอาร์(บทขอพร)ประจำวันของผู้เรียน โดยแต่ละศูนย์ต้องให้เด็กอ่านคูอาร์ประจำวันอย่างน้อย 10-20 บท

แบบที่ 3 ประเมินการอาบน้ำละหมาดของผู้เรียน (อันนี้สำคัญที่สุด) เพราะถ้าใครก็ตามที่อาบน้ำละหมาดไม่ถูกต้อง การละหมาดก็ไม่สมบูรณ์

แบบที่ 4 ประเมินการละหมาด ทุกศูนย์ต้องมีการประเมินการละหมาดของผู้เรียนด้วย เพราะทุกคนต้องละหมาดทุกวัน

แบบประเมินที่ 4 การท่องจำอัลกุรอาน ให้แต่ละศูนย์กำหนดให้ผู้เรียนท่องจำอัลกุรอานที่มีบทสั้นๆก็ได้

แบบประเมินที่ 5 แบบประเมินศูนย์ความพร้อมของศูนย์ในหลายๆด้าน

เมื่อเวลา 12.30 น. พักเที่ยงรับประทานอาหารกลางวันและละหมาดยามาอะห์พร้อมๆกัน เข้ามารวมตัวกันอีกครั้งเมื่อเวลา 13.40 น. ประธานเป็นผู้ทำหน้าที่อธิบายต่อ

แบบที่ 6 แบบประเมินผู้สอน ความพร้อมของผู้สอน การบันทึกในด้านบุคลิกภาพของผู้สอนที่ผ่านการอบรม ผู้สอนที่ไม่ผ่านการอบรมควรที่จะต้องผ่านให้ได้ เพราะการสอนอัลกุรอานเป็นวิธีการสอนที่ยากพอสมควร แต่หลายๆคนก็สอนได้ น้อยคนที่สอนไม่ได้

แบบที่ 7 ประเมินผู้บริหาร ในฐานะที่เป็นผู้บริหารชมรมจะต้องเตรียมการและปรับปรุงอีกหลายด้าน ด้านคุณลักษณะบุคลิก คุณสมบัติ และที่สำคัญความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของผู้บริหาร ทุกคนคิดว่าสมบูรณ์หรือยัง สำหรับผม ผมว่าข้อนี้สำคัญมาก

แบบที่ 8 แบบประเมินในการอ่านคู่มือประจำวันในการละหมาด

ส่วนข้อนี้อยากจะทุกคนศูนย์เน้นการอ่านคู่มือด้วย ตอนที่วิริด 15 นาที หลังละหมาดให้แบ่งเวลาและผสมผสานการอ่านคู่มือที่ท่องจำคู่มือวิริด (บทอ่านหลังละหมาด) คู่มือประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนจำแม่นและจำกันติดปากทุกคน เพราะเราสอนทุกวันผู้เรียนท่องทุกวัน จำขึ้นทุกวัน

แบบที่ 9 แบบท่องจำอัลกุรอาน ให้ผู้เรียนท่องจำ ข้อนี้อยู่ที่การบริหารจัดการของตนเองว่าจะแบ่งเวลากันอย่างไร สำหรับการท่องจำอัลกุรอานบางศูนย์แบ่งวัน บางศูนย์แบ่งเวลาถี่แล้วแต่เพราะยังไม่มีการเสนอแนะที่ชัดเจนในด้านการแบ่งเวลาหรือวัน

แบบที่ 10 แบบประเมินการเรียนการสอนอัลกุรอานของชมรม ส่วนใหญ่ระบบกีรออาดีอ่านเข้าใจง่ายและเก่งเร็วและทุกครั้งที่คุณเรียนจะขึ้นเล่มต่อไป ก็จะมีการสอบเป็นเล่มก่อน เมื่อผู้เรียนสอบผ่านเล่ม 1 ให้ขึ้นไปอ่านอีกเล่มหนึ่ง ปีละ 1 ครั้งทางชมรมเคยประกาศแล้วว่า จะจัด (มัจเลสกอดิม)เวทีจบอัลกุรอาน

องค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้

นักวิจัยและสมาชิก มีความเข้าใจในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลต่างๆครบทั้ง 10 ประเด็น

สิ่งที่ชาวบ้านได้เรียนรู้

ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกเข้าใจเรื่องคู่มือการประเมินศูนย์มากขึ้น

ผลที่ได้รับ

สามารถนำข้อมูลศูนย์กลับไปประเมินศูนย์ตนเองได้อย่างมีความเข้าใจ

แผนการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป กิจกรรมที่ 6

วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน 2554 ณ ศูนย์กีรออาดีบ้านตะบิงตัง ม. 3 (บ้านบาบอชิง)

กิจกรรมที่ 6 เวทีแกนนำแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลที่เก็บได้รวมและบันทึกลง

ฐานข้อมูลของตำบล

วันที่ 24 ตุลาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น.ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์ก๊ออาตีตะบิงตัง ม. 3 ตำบล
ลูโบะฮิโร อ.มาบอ จ.ปัตตานี ผู้เข้าร่วมประชุม 30 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แกนนำมาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลและนำเสนอข้อมูลที่เก็บได้มาร่วมกัน
2. เพื่อให้สมาชิกนำปัญหาและอุปสรรคในการเก็บข้อมูลและแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อไปใช้ในโอกาสต่อไป

กระบวนการ

นายสุคิด มีสา ในฐานะเป็นเจ้าของบ้านและผู้อาวุโสกว่าสมาชิกในชมรมได้ทำการเปิดพิธีโดยการอ่านซูเราะห์อัลฟาติฮะห์ ทุกคนได้กล่าวขอบคุณผู้ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ และขอให้ความสามัคคีอยู่กับชมรมตลอด จึงมอบเวทีนี้ให้กับนายคือนัง มีสา ต่อมานายคือนัง มีสา ในฐานะเป็นประธานชมรมขอบคุณผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนได้ถามว่าเซ็นชื่อทุกคนหรือยัง เลขาเป็นคนตอบว่าเซ็นครบแล้ว ปัจจุบันโครงการวิจัยได้ดำเนินกิจกรรมมา 5-6 กับวันนี้ กิจกรรมทั้งหมดมี 20 กิจกรรมระยะเวลา 1 ปีครึ่ง

เพื่อที่จะยกระดับให้เด็กและผู้เรียนมีความชำนาญการและแม่นยำในการอ่านอัลกุรอาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในอนาคต จากนั้นให้แต่ละศูนย์รายงานบอกว่าเกี่ยวกับประวัติของแต่ละศูนย์ก่อนเพื่อเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นก่อน

1. นายคือนัง มีสา เป็นผู้ให้ข้อมูลเป็นศูนย์แรกว่า “ชื่อศูนย์ก๊ออาตีรอตันตาวา ม. 7 มีผู้เรียน 150 คน โดยมีนายคือนัง มีสา เป็นเจ้าของศูนย์ ข้อดีของศูนย์ ผู้เรียนเป็นอิหม่ามละหมาดวัคดู และละหมาดตารอเวะ ผู้เรียนมีมารยาทที่ดี

ปัญหา บุคลากรมีน้อย เจ้าของศูนย์ต้องสอนวันละ 2 เวลา ก่อนละหมาดซุหฺหนึ่ง และหลังละหมาดอิชฺชฺหนึ่ง มีผู้สอน 8 คน

2. ข้อมูลศูนย์ก๊ออาตี ม. 8 โดยมีนายสือแม็ง กาโมะ เป็นเจ้าของศูนย์มีผู้เรียน 166 คน ผู้สอนเริ่มเข้าอบรมตั้งแต่ปี 2551 ที่ อ.มายอกกับชมรมอิหม่ามเริ่มทำการสอนเมื่อปี 2552 แรกๆมีผู้เรียน 30 คน หลังจากนั้นได้เรียนเชิญผู้ปกครองเข้ามาประชุมเรื่องการเก็บค่าตอบแทนเดือนละ 100 บาทต่อ 1 คน
ปัญหา ไม่ค่อยมี ด้านผู้สอนยังไม่ถือว่าขาดแคลน เพราะมีผู้เรียนที่เก่งแล้วหลายคนสามารถที่จะเป็นผู้สอนต่อได้ ปัจจุบันมีผู้สอน 15 คน
3. ข้อมูลศูนย์ก๊ออาตี ม. 3 นายสือดิง มีสา และเป็นเจ้าของศูนย์ เริ่มเข้าอบรมปี 2551 วิทยาลัยอิสลามยะลา ต่อมาได้เปิดทำการสอน มีผู้เรียน 140 คนถือว่าเยอะพอสมควร เลขขยายศูนย์ใหม่. 4 กลับไปสอนทีม. 4 ม. 2 กลับไปสอนทีม. 2 ปัจจุบันมีผู้เรียน 70 คน ถือว่าสมบูรณ์แล้ว มีผู้สอน 5 คน
4. ข้อมูลศูนย์ก๊ออาตีมุฮัมมาดิยะห์ โดยนางปรีดี๊ะ เจ๊ะแว เป็นเจ้าของศูนย์ ได้เปิดทำการสอนเมื่อปี 2552 ประมาณเดือนกันยายน มีผู้เรียนมาสมัครเรียน 50 คน ปัจจุบันมีผู้เรียนประมาณ 140 คน อีก 2 ศูนย์ 60 คน รวมทั้งมีเด็กด้อยโอกาสด้วย 30 กว่าคน ส่วนเด็กด้อยโอกาสเป็นเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นเด็กเสเพลไม่ค่อยจะกลับบ้าน มีพฤติกรรมเสี่ยง และเมื่อได้เข้ามาเรียนรู้ระบบก๊ออาตี ทำให้พฤติกรรมของพวกเขาเหล่านั้นเริ่มจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเหล่านั้นไปในทางที่ดี มีเด็กกำพร้าประมาณ 20 คน สำหรับเด็กกำพร้าจะไม่เก็บค่าบำรุง ส่วนผู้เรียนที่มีพี่น้อง 2 คน ขึ้นไปจะเก็บเดือนละ 150 คน ปัจจุบันมีผู้สอน 15 คน มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 12 กิจกรรม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเด็กด้อยโอกาส 9 กิจกรรม มีสภาเด็ก มีธนาคารอาหาร ธนาคาร-ขยะ และทุกวันหยุดราชการ แขนงนำนักเรียนจะเป็นผู้ประสานนัดแนะให้ผู้เรียนมารวมตัวกันที่โรงเรียน และไปเก็บขยะที่สามารถขายได้เพื่อนำขยะเหล่านั้นนำไปขาย ส่วนเงินที่ได้มาเป็นกองกลางหรือออมทรัพย์ของผู้เรียน
5. ข้อมูลศูนย์ก๊ออาตี ม. 1 โดยมี นายกอเคร์ สาและ เป็นเจ้าของศูนย์ สมัยก่อนผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจการเรียนการสอนของบุตรหลาน อิหม่ามมัซซิดได้เรียกผู้ปกครองมาประชุมและเรียกนักเรียนที่อยู่ปอเนาะเข้ามาอบรม โดยทำการอบรมที่บ้านของอิหม่ามคนปัจจุบันได้ทำการสอนแบบให้ผู้เรียนเข้ามาเรียนกับครูประจำตามฮาลาเกาะมีการบันทึกการสอนของแต่ละ

ละคนทุกวัน มีผู้เรียนทั้งหมด 123 คน มีผู้สอนไม่เพียงพอ 8 คน เพราะผู้สอนบางคนกำลังเรียนอยู่ด้วย ทำให้มีปัญหาเวลาที่ผู้สอนจะห้อยสอบ

6. ข้อมูลศูนย์กักรออาดี ม.5 มีนายมะกรี กาเจ เป็นเจ้าของศูนย์ เริ่มทำการสอนด้วยระบบตะห์ฟิซสอนวันเว้นวัน หลังอ่านอัลกุรอานจะเรียนดัจวีด 1 วันและเรียนคูอาร์ 1 วัน ครูผู้สอนกำลังศึกษาอยู่ด้วยไม่มีเวลาพอที่จะบริหารชมรมเท่าไร ปัจจุบันผู้เรียน 30 คน
7. ข้อมูลศูนย์กักรออาดี ม.2 มีนายมุฮัมมัด ชัยฟูอิสลามเป็นเจ้าของปัจจุบันมีผู้เรียน 200 คน ผู้สอน 12 คน เจ้าของศูนย์เป็นผู้ทดสอบผู้เรียน มีกิจกรรมกีฬาสีทุกปี และจัดกิจกรรมปีใหม่ของอิสลามทุกปี
8. ข้อมูลศูนย์กักรออาดี ม.4 โคนมีนายอับดุลฮามิ สาและ เป็นอิมามมัสยิด ม.4 ด้วยสอนอัลกุรอานมา 3 ปีแล้ว จนถึงปัจจุบัน ผู้เรียนแยกย้ายไปศูนย์อื่นบ้างก็มี ปัจจุบันมีผู้เรียนประมาณ 30 คน มีผู้ใหญ่ 20 คน
9. ข้อมูลศูนย์กักรออาดี ม.4 โดยมีนางสาวมีริยานี มีสาและ เป็นเจ้าของศูนย์ได้เปิดทำการสอนมานานหลายปี โดยมีนางฮาซา มีสาและเป็นผู้ชักชวนให้เข้าอบรมที่สถานีนามัย ด.ล.โบะยิไร เมื่อกลับก็ได้ให้ความสำคัญของอัลกุรอานระบบกักรออาดีเพราะสอนง่าย เข้าใจเร็ว ปัจจุบันมีผู้เรียน 50 คนส่วนปัญหาคือยังไม่มีที่ที่ไม่แน่นอน และเริ่มเก็บค่าตอบแทนแล้ว มีผู้สอน 4 คน

องค์ความรู้ที่ได้รับในวันนี้

ได้ฟังข้อมูลแต่ละศูนย์ได้ทั่วถึงในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จำนวนผู้เรียนที่แน่นชัด และผู้สอนด้วย

ผลที่ได้รับ

- สามารถนำข้อดีข้อเสียนำมาไปใช้ของแต่ละศูนย์
- เกิดการเรียนรู้การเก็บข้อมูลและเห็นความสำคัญของข้อมูลในการพัฒนาและแก้ปัญหา
ร่วมกัน
- ได้แนวทางการกำหนดบทบาท ระบบการจัดการของชมรมอัลกุรอานและกักรออาดี ด.ล.
โบะยิไร โดยกาหนดเป็นของชมรม

- ได้เครื่องมือการเก็บข้อมูลฉบับปรับปรุงแล้ว สามารถบันทึกฐานข้อมูลศูนย์ ประจำศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนการดำเนินกิจกรรมต่อไป

กำหนดประชุมวันที่ 9 ธันวาคม 2554 ณ ศูนย์กีรออาตี ม.5 บ้านบาบอติ

เมื่อเวลา 15.20 น. ได้เปิดการประชุมโดยอ่านชูเราะฮ์อัลอัชรีกันทุกคน และประธานได้กล่าวขอให้ทุกคน กลับไปบันทึกให้เสร็จสมบูรณ์ด้วย เพราะจะเป็นฐานข้อมูลระดับต่อไป และขอให้ทุกคนเดินทางโดยสวัสดิภาพ

กิจกรรมที่ 7 จัดเวทีกลุ่มสมาชิกถอดบทเรียนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอาน ในหมู่บ้านที่เป็นอยู่เพื่อพัฒนาเด็กให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านมา

วันที่ 9 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-16.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีรออาตีบ้านบาบอติหมู่ 5
ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 68 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อถ่ายทอดบทเรียนและประสบการณ์พัฒนาการจัดการเรียนการสอนกีรออาตีประจำหมู่บ้านที่ผ่านมา
2. เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเกิดการขยายผลของแต่ละศูนย์ต่อไป

กระบวนการ

นายสุดิง มีสาและทำหน้าที่เป็นประธานในการเปิดพิธีและให้ทุกคนอ่านชูเราะฮ์อัลฟาตีฮะห์เมื่ออ่านแล้วประธานได้ขอบคุณผู้ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ต่อมานางดุแวกอติเยาะ กาแบ รับหน้าที่เป็นผู้ดูแลกิจกรรมในครั้งนี้ เริ่มจากคำถามแรกว่าความหมายของอิบาดัต คือ อะไร

- อิบาดัต คือ การทำความดี ละหมาด อ่านคูอาร์วีรัด และซีเกร์
 - มารยาท หรือการฝึกให้เด็กมีน้ำละหมาด เช่น การเข้ามัสยิดโดยใช้เท้าขวา กล่าวสลาม ทุกครั้งที่เจอหน้าผู้หลักผู้ใหญ่กว่า
 - การแต่งกาย ให้แต่งกายเรียบร้อย ฟันสะอาด เล็บสะอาด เสื้อผ้าก็สะอาด
- ต่อมาให้แต่ละศูนย์ถ่ายทอดบทเรียนและกระบวนการของแต่ละศูนย์

1. ศูนย์กิจกรรม 8 โดยมีนายสือเม้ง กาโมะ เป็นหัวหน้าศูนย์
 - ผู้เรียนมาถึงเวลา 18.00 น.อาบน้ำสะอาด รับประทานอาหารพร้อมกัน จากนั้นอ่านวีรค เสร็จแล้วแบ่งกลุ่ม (ฮาตาเกาะ)โดยมีผู้สอนกลุ่มละ 1 คนต่อผู้เรียน 15-20 คน การเรียนให้ผู้เรียนอ่านก่อน 20 นาที จึงเข้าอ่านต่อหน้าครูผู้สอน ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นพัก 10 นาที ระหว่างรอละหมาดอิชา จากนั้นละหมาดขมาอะห์ร่วมกัน หลังละหมาดให้เด็กอ่านอายัตลาเซ็ม อ่านคูอารีประจำวันและฟังตะลิมทุกคืน(บัญญัติ) ต่างๆ และทุกวันพฤหัสบดีจะมีการอ่านซูเราะห์ยาซีนเฉพาะเด็กที่อ่านเก่งแล้ว

2. ศูนย์กิจกรรม 5 โดยมีนายมะการี กาเจ เป็นหัวหน้าศูนย์(มัคروهชะนูลุดะห์ฟิซ อัลกุอรานนุรกี) (บาบอลี)

กระบวนการสอน

1. อ่านสะกดพยัญชนะและคำผสมต่างๆ
2. อ่านคูอาร์ วีรคประจำวัน
3. เรียนรู้กฎของดัจวีค
4. ท่องจำซูเราะห์
5. บริบทการละหมาด
6. เมื่อนักเรียนจบ 1 เล่ม จะมีการสอบอีกครั้งเพื่อทบทวนความจำ
7. อ่านวีรคหลังละหมาด

เริ่มทำการสอนเวลา 16.00-19.00 น โดยแบ่งการสอนเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่ 1 สำหรับนักเรียนชาย ทำการเรียนการสอน เวลา16.00- 18.00 น. ช่วงที่2 สำหรับนักเรียนหญิงทำการเรียนการสอนเวลา18.00- 19.00 น. จะเปิดสอนทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์

3. ศูนย์กิจกรรม 3 โดยมีนายสุดิง มีสาและ (บาบอดิง)เป็นหัวหน้าศูนย์
 - 1. ผู้เรียนมาถึงเวลา 18.15 น.
 - 2. ละหมาดขมาอะห์ทุกคน
 - 3. อ่านวีรค

4. เข้าวงฮาลาเกาะ
5. ก่อนกลับบ้านละหมาด ผู้สอนให้โอวาท (นาซีฮัต)
สอนทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์ เสาร์
4. ศูนย์กัรอาตี ม. 6 นายอาแซ แม เป็นหัวหน้าศูนย์
 1. เริ่มสอนเวลา 05.30 น.หลังจากนั้นให้ละหมาดทุกคน
 2. อ่านวีร็ด อ่านคูอาร์ อ่านทบทวนอาฮัด และซูเราะห์ต่างๆ
 3. เข้ากลุ่มเรียน อ่านคูอาร์ และมีการให้คำนาซีฮัตก่อนกลับบ้าน
 สอนทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์
5. ศูนย์กัรอาตี ม. 8 นางอาชียะ ดาเห เป็นหัวหน้าศูนย์
มาเรียนเวลา 17.30 น.ละหมาดขามาอะห์พร้อมๆกัน อ่านวีร็ด เข้ากลุ่มเรียน ก่อนกลับบ้านให้คำนาซีฮัต
สอนทุกวัน ยกเว้นวันพุธ และศุกร์
6. ศูนย์กัรอาตี ม. 4 บ้านตะบิงตัง โดยมีนางสาว มารียานี มีสาและ เป็นหัวหน้าศูนย์
ผู้เรียนมาถึงเวลา 18.00 น. ละหมาดพร้อมๆกัน อ่านวีร็ด เข้ากลุ่มฮาลาเกาะ ก่อนกลับบ้านให้คำนาซีฮัต
7. ศูนย์กัรอาตี ม. 5 นางปรีตะ เจ๊ะแเว เป็นหัวหน้าศูนย์
ผู้เรียนมาถึงเวลา 18.00 น. ผู้สอนเป็นคนเช็คการอาบน้ำละหมาดและให้ร่อในห้องรอละหมาดพร้อมๆกัน มีแกนนำผู้เรียนเป็นอิหม่าม และดูความเรียบร้อยของห้องเรียน แบ่งการตรวจความสะอาด ตรวจเป็นเล่ม เข้ากลุ่มฮาลาเกาะ เมื่อเรียนเสร็จแล้วให้อ่านคูอาร์และละหมาดพร้อมๆกัน หลังละหมาดให้วีร็ด ฟังคำนาซีฮัต
สอนทุกวัน ยกเว้นวันพุธ

องค์ความรู้ที่ได้รับ

-เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้สอนกัรอาตีด้วยกัน สามารถนำไปปรับปรุงของแต่ละศูนย์ได้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากนั้นได้ร่วมกันกำหนดกฎของศูนย์ภายใต้การควบคุมของชมรมจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย กฎของผู้สอน และกฎของผู้เรียน

— กฎของผู้สอน

1. ผู้สอนต้องรู้จักประวัติของผู้เรียน
2. ผู้สอนต้องซื้อสัตย์ต่ออาชีพการเป็นครู
3. ผู้สอนต้องใช้เทคนิคใหม่ๆเสมอ
4. ผู้สอนต้องมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน ต่อเวลาของผู้เรียน
5. ผู้สอนต้องรักสะอาด
6. ผู้สอนต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
7. ผู้สอนต้องมีวินัยในตนในแบบอิสลาม
8. ผู้สอนต้องรู้จักประเมิน ควบคุมผู้เรียนให้ได้
9. ผู้สอนต้องให้กำลังใจและชมเชยผู้เรียนเสมอ
10. ผู้สอนต้องมีความยุติธรรมต่อผู้เรียนเสมอ

— กฎและข้อบังคับของผู้เรียน

1. ผู้เรียนอ่านบทที่ 1 ต้องจำคูอาร์ 10 บท และอาซัดลาเซม 3 ซูเราะห์
2. ผู้เรียนบทที่ 2-3 ต้องผ่านการทดสอบละหมาด คูอาร์ ท่องจำ 5 ซูเราะห์
3. ผู้เรียนบทที่ 4-5 ท่องคูอาร์ 30 บท อาซัดลาเซม(โองการสั้นๆ) 10 บท และเป็นอิหม่ามได้

— กฎและข้อบังคับของผู้เรียน

1. ละหมาดยามาอะห์(ละหมาดรวม) 2 เวลา
2. ไม่นำสิ่งเสพติดเข้ามาบริเวณสถานที่ที่เรียน
3. รักการเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎ
4. ร่วมประหัดไฟ ประหัดน้ำ อนุรักษ์โลกร็อน
5. ไม่กีดขโมยของผู้อื่น
6. มาเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดเรียน
7. รักษาสถานที่เรียนรู้ให้คงสภาพเสมอ
8. เคารพต่อผู้สอน
9. เชื้อฟังกพ่อแม่

10. รักการเรียนรู้

ผลที่ได้รับ

1. ได้ถูกข้อบังคับของผู้เรียนและผู้สอน
2. ได้เปรียบเทียบหลายๆบทบาทในกระบวนการสอน
3. แต่ละศูนย์สามารถนำความสำเร็จไปใช้กับศูนย์ของตน

แผนการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

วันที่ 17 ธันวาคม 2554 จัดเวทีจัดกลุ่มคณะกรรมการให้ร่วมเรียนรู้แนวทางการบริหารจัดการของชมรมตาดีกา อำเภอยะหา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการของชมรมที่อำเภอยะหา 1 วัน

เมื่อเวลา 13.50 น. ทุกคนเห็นว่าวันนี้ได้เยอะแล้ว เห็นว่าได้เวลาปิดกิจกรรมแล้ว โดยการอ่านซูเราะห์อัลอิซรี ทุกคนเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

กิจกรรมที่ 8 คณะกรรมการไปร่วมเรียนรู้แนวทางการบริหารชมรมตาดีกา อำเภอยะหา

เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการของชมรม การพึ่งตนเองของชมรม และการมีส่วนร่วมของชมรมรวมทั้งการบริหารจัดการของชมรม

วันที่ 24 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-16.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ชมรมตาดีกาอำเภอยะหา จังหวัดยะลา ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 24 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทบาทการบริหารจัดการของชมรม อำเภอยะหา
2. เพื่อหาแนวทางเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการชมรมกิริออาดี ตำบลลูโบะฮิไร
3. เพื่อเพิ่มจิตสำนึก สร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อส่วนรวมของคณะกรรมการ

กระบวนการ

นักวิจัยรวมตัวกันที่วิทยาลัยอิสลามยะลา โดยมีนายอดินันท์ วาเยะ เป็นผู้จัดการในหลายๆเรื่อง นัดคน ประสานเรื่องรถ พวกเรามาถึงที่ทำการชมรมยะหาเวลา 10.30 น. โดยมีนายบาราเฮง เย็ง เป็นประธานและเจ้าของบ้านให้การต้อนรับ จากนั้นพวกเราได้ขึ้นไปในห้องเรียนเพื่อฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับชมรม พิธีการเริ่มจากเปิดพิธีด้วยการอ่านซูเราะห์อัลฟาติฮะห์ หลังจากนั้นเจ้าภาพ

ได้กล่าวต้อนรับคณะที่มาจากอุโบสถโรยอย่างเป็นทางการ โดยแนะนำตัวเองซึ่งเป็นประธานชมรมอำเภอ
ยะหา จังหวัดยะลา ปัจจุบันรวมตัวหรือเป็นที่ทำการที่ยังไม่สมบูรณ์ คือร้านสหกรณ์ของชมรมอำเภอยะ
หา เป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์หลายด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ และความไม่สงบบ้างเล็กน้อย ปัญหาของ
ชมรมมีบ้างเหมือนกัน แต่หลายๆฝ่ายต้องประคับประคองเพื่อความอยู่รอด สำหรับหนังสือการเรียนของ
ชมรมปฐกถา(ศูนย์จริยธรรมจังหวัด)กำหนดใช้หลักสูตรปี 48 บางโรงเรียนได้ทำข้อตกลงกับโรงเรียน
ประถมให้สอนโรงละ 4 สาระ การเรียนสำหรับการสอนอัลกุรอานบางพื้นที่กำหนดนโยบายให้ครู
มุสลิมทุกคนเข้าอบรมหรืออาดีเพื่อเป็นการสะดวกต่อการสอนอัลกุรอานในโรงเรียนประถม

ตำบลกาตอง อำเภอยะหา เป็นตำบลแรกที่ต่อสู้ให้สิทธิอาบา(ผ้าคลุมผม)ในสมัยก่อน ระเบียบ
การบริการ มีประธาน เลขา เภรัญญิก ฝ่ายวิชาการ ประชาสัมพันธ์และประสานงาน จะมีการประชุม
เดือนละ 1 ครั้ง การบริหารจัดการของชมรมตามมติที่ประชุมมีการพบปะประจำปี ปีละ 1 ครั้ง เป้าหมาย
คือ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพการสอน และยกระดับและกระตุ้นในการทำงานของผู้สอน
- สร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้สอน

ด้านกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมทุกปีเพื่อคัดเลือกตัวแทนนักกีฬาภาคสนาม ภาคเวทีให้เป็น
ตัวแทนเข้าแข่งขันระดับอำเภอและจังหวัดต่อไป

จุดแข็งของชมรม คือ การทำงานอย่างมีส่วนร่วมและเป็นทีมของชมรม มีการเคารพการ
ตัดสินใจของกลุ่ม มีการปลูกจิตสำนึกให้สมาชิกมีจิตอาสาในการทำงาน บางพื้นที่ อบต.ให้
คำตอบแทนครู

ข้อเสียและอุปสรรคของชมรม

- โดยกฎหมายแล้วนายกเป็นประธานศาลิกา เมื่อมีการนำเสนอระเบียบต่างๆบางพื้นที่นายก
อบต.ไม่ลงประชุมเอง ส่งตัวแทนทำให้ไม่เข้าใจประเด็นในการนำเสนอของชมรม

- ปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อยมาก

ต่อมาในช่วงเวทีซักถาม คณะทีมเราจึงถามประเด็นต่างๆ เช่น ถามว่า การรวมตัวของชมรม
ถ้าจะให้เข้มแข็งถึงขั้นนี้จะต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง คำตอบ คือ การรวมตัวของชมรม ประมาณ 50
% การวางแผนเป้าหมายต่อไปต้องเข้มแข็งกว่านี้ขึ้นเรื่อยๆ การหาวิทยากรดีๆ มีความชำนาญการมาให้
ความรู้กับบุคลากร การพึ่งตนเองของชมรม การจัดการรายได้เพื่อให้ชมรมอยู่รอด

จากนั้นนักวิจัยพร้อมคณะร่วมรับประทานอาหาร หลังจากนั้นไปละหมาดที่ดาดีกาบ้านละแอ ซึ่งตั้งห่างจากชมรมประมาณ 5 กิโลเมตร ซึ่งดาดีกาบ้านละแอมีผู้เรียน 200 กว่าคน มีผู้สอน 15 คน หลังละหมาดทุกคนเข้าเยี่ยมชมห้องเรียน ห้องผู้บริหาร และได้รับการต้อนรับจากตัวแทนผู้เรียนโดยการ อ่านอานาเซตให้ฟัง และกล่าวต้อนรับ หลังจากนั้นให้คณะกรรมการเข้าเยี่ยมชมอาคารสถานที่ที่มี ห้องสมุดด้วย ดาดีกาเป็นดาดีกาที่ชนะการประเมินระดับจังหวัดมาแล้วหลายสมัย เท่าที่สังเกตมีการ พัฒนาหลายรูปแบบ มีกิจกรรมหลายกิจกรรมที่น่าสนใจและนำมาปรับปรุง

องค์ความรู้ที่ได้รับ

การบริหารจัดการของชมรมจำเป็นจะต้องมีแกนนำที่มีคุณภาพ มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ เพื่อ ขับเคลื่อนชมรมไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้

ผลที่ได้รับ

- ได้แนวทางและรูปแบบการพัฒนาของชมรม คณะกรรมการ และสมาชิก
- ได้เรียนรู้การพึ่งตนเอง และบทบาทเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ
- คณะกรรมการมีจิตสำนึกและแรงจูงใจในการทำงานเพื่อส่วนร่วมและเป็นทีม

กำหนดกิจกรรมครั้งต่อไป วันที่ 30 ธันวาคม 2554 เวลา 15.30 น. นักวิจัยเดินทางกลับโดย สวัสดิภาพทุกคน

กิจกรรมที่ 9 คณะกรรมการร่วมกันจัดร่างระเบียบและข้อบังคับ และนโยบายของชมรม พร้อมเสนอตัวแทน แกนนำ นักเรียน ผู้เสียสละเพื่อเข้าประชุมในโอกาสต่อไป

วันที่ 23 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ ศูนย์กีฬารออาดีรอตันตาวา ม. 7 ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 37 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ชมรมมีข้อบังคับและนโยบายในการบริหารจัดการของชมรมและศูนย์กีฬารออาดีรอตันตาวาต่อไป
2. เพื่อสร้างแกนนำให้เป็นผู้นำในอนาคต
3. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก จิตอาสา การเสียสละแก่นักเรียน
4. เพื่อให้คณะกรรมการเรียนรู้การบริหารจัดการของชมรม

กระบวนการ

นายคือนั่ง มีสาและในฐานะเป็นเจ้าของศูนย์ทำหน้าที่ เป็นประธานเปิดพิธีโดยให้อ่านฐาระห์ ฟาติฮะห์ทุกคนและขอบคุณผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้วันนี้ต้องขอภัยด้วยที่จัดกิจกรรมที่10ก่อนเนื่องจาก กิจกรรมที่ 9 เป็นกิจกรรมทัศนศึกษาที่มาเลเซีย ช่วงนี้ฝนตกทุกวันทำให้ไม่สะดวกต่อการเดินทางทำให้ เลื่อนกิจกรรมที่ 9 ไปที่กิจกรรมที่10 ก่อน และเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมครั้งนี้ดำเนินกิจกรรมเป็นไป ตามบรรลุปเป้าหมาย ขอให้ทุกคนร่วมกันร่างกฎและข้อบังคับของชมรมโดยให้แบ่งหมู่ดังนี้ หมู่ (1-2-3-4-5) ความทั่วไป หมู่ (6-7-8) ทำระเบียบการประชุมและมติการประชุมพร้อมการบริหารการประชุม ใหญ่

ผลการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ข้อบังคับของชมรมอัลกุรอานและกีรออาตี ตำบลลูโบะยิไร อ.มา ยอ จ.ปัตตานี ในหมวดที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ข้อ 1 ชมรมนี้เรียกว่าชมรมอัลกุรอานและกีรออาตี ตำบลลูโบะยิไร อ.มา ยอ จ.ปัตตานี มีชื่อย่อ ว่า (ช.อ.ก)

ชมรม หมายถึง ชมรมครูและผู้ปกครองสอนอัลกุรอานและกีรออาตีตำบลลูโบะยิไร

อัลกุรอาน หมายถึง เพื่อนแท้ในของมนุษย์ทั้งดุนยาและอากีเราะห์รางวัลที่มนุษย์จะได้รับผล บุญมากมายทั้งในโลกดุนยาและอากีเราะห์ข้างหน้า

กีรออาตีหมายถึงการจัดการเรียนรู้อัลกุรอานแบบทำโดยไม่มีคำสะกดเพื่อความคล่องแคล่วและ ถูกต้องชัดเจนและรวดเร็ว

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการบริหารชมรมอัลกุรอานและกีรออาตี และองค์กร ทางการศึกษา การปกครองส่วนท้องถิ่น ไตรภาคี เป็นต้น

ข้อ 2 เครื่องหมายของชมรมมีลักษณะ

ข้อ 3 สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 66 หมู่7 ตำบลลูโบะยิไร อ.มา ยอ จ.ปัตตานี

สมาชิกชมรมมีดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านบาลูกาดีอูเงาะ ชื่อศูนย์ คาร์ลฟรูกอนมีนายกอเคร์ สาและ เป็นประธานศูนย์ มี ผู้สอน 14 คน ผู้เรียน 136 คน

หมู่ที่ 2 บ้านเมืองยอน มีนายมุฮัมหมัด ชัยฟูอิสลาม เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 11 คน ผู้เรียน 180 คน

หมู่ที่ 3 บ้านโคกกอ มีนายสุคิง มีสาและ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 5 คน ผู้เรียน 106 คน

หมู่ที่ 4 บ้านตะบิงตัง ชื่อศูนย์ ตอริกุลสาชานะห์ มีนางสาวมาริยานี มีสาและ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 6 คน ผู้เรียน 117 คน

หมู่ที่ 5 บ้านน้ำใส มีนายมาหะการี กาเจ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 6 คน ผู้เรียน 42 คน

หมู่ที่ 5 ศูนย์กัรออาตีมุฮัมมาดิยะห์ มีนาง ปรีดี๊ะ เจ๊ะแว เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 14 คน ผู้เรียน 236 คน ศูนย์ย่อยอีก 2 ศูนย์

หมู่ที่ 6 ศูนย์กัรออาตีเจาะบาแน ชื่อคารุลฟูรคอน มีนายอาแซ แม เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 5 คน ผู้เรียน 50 คน

หมู่ที่ 7 มีนายคือนัง มีสา เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 7 คน ผู้เรียน 170 คน

หมู่ที่ 8 บ้านน้ำใส 2 ชื่อศูนย์ กาลามูลละะ มีนางอาชีชะ ตาเห เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 12 คน ผู้เรียน 250 คน

หมู่ที่ 8 บ้านน้ำใส 2 มีนายสือแม็ง กาโมะ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 10 คน ผู้เรียน 166 คน

ข้อที่ 4 วัตถุประสงค์ของชมรม

- เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียนในแต่ละชุมชน
- เพื่อให้มีระบบในการบริหารและข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์
- เพื่อให้การทำงานเป็นที่รู้จักรับผิชอบร่วมปฏิบัติและร่วมคิด

องค์ความรู้ที่ได้รับ

เพื่อให้การบริหารที่มีคุณภาพ ทางชมรมจำเป็นต้องมีกฎและข้อบังคับกฎระเบียบและนโยบาย เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมอย่างมีทิศทาง

ได้รู้กฎและข้อบังคับและนโยบายของชมรมอย่างเป็นทางการ จำนวนผู้เรียนที่แน่นอน จำนวนผู้สอนที่ชัดเจน

ผลที่ได้รับ

- นักวิจัยได้ข้อบังคับและนโยบายในการบริหารจัดการของชมรม
- ได้รู้จำนวนสมาชิกและผู้เรียน

แผนการดำเนินงานต่อไป

วันที่ 28 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-15.00 น. ศูนย์กัรออาตี ม. 7

จากนั้น ประธานกล่าวว่า ขอให้ทุกคนมาร่วมกิจกรรมตามกำหนดด้วย ขอบคุณและขอให้เดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ สุดท้ายนี้ขอให้อ่านซูเราะห์วัลอัชรีทุกคน เพื่อเป็นการปิดพิธีที่บารอกะ (ความประเสริฐ)

กิจกรรมที่ 10 เวทีถอดบทเรียนผู้ที่ผ่านการอบรมเพื่อวางแผนการยกระดับการนำสมาชิกชมรมเป็นวิทยากรในตำบลนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์ และเวทีการวางแผนหลักสูตรแผนการอบรมครูในพื้นที่

วันที่ 28 ธันวาคม 2554 เวลา 08.30-15.30 น. ณ ศูนย์กีรออาตี ม. 7 ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 22 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเลือกตัวแทนที่ผ่านการอบรมในพื้นที่
2. เพื่อยกระดับครูที่ผ่านการอบรมมาเป็นวิทยากรในการอบรมระดับตำบล

กระบวนการ

นายคือนั่ง มีสา เปิดพิธีโดยการอ่านซูเราะห์ฟาติฮะห์ทุกคนอ่านตามและได้กล่าวขอบคุณผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ ขอให้ทุกคนมีความสามัคคีดังต่อไปนี้ กิจกรรมวันนี้ถือเป็นกิจกรรมสุดท้ายสำหรับงบประมาณงวดแรก แต่การประชุมประจำเดือนยังคงดำเนินต่อไป ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมแล้วใครบ้างวันนี้จะเลือกผู้สอนที่ผ่านการอบรม เพื่อให้เป็นวิทยากรในการอบรมผู้ที่ยังไม่ได้ผ่านการสอบในกิจกรรมต่อไป พร้อมกำหนดบทบาทที่จะรับผิดชอบ

- โดยเล่นที่
- 1 นางสาว สุดาร์ตน์ และนางสาวซารีปะ กาเจ
 - 2 นางสาว มีสา และนางมารีเสาะ มีสาและ
 - 3 นางสาวมารียานี มีสาและนางอาชีชะ ดาเห
 - 4 นายอาแซ แม่ นายมุฮัมหมัด ซัยฟูอิสลาม
 - 5 นายสุตัง มีสา และ นายคือนั่ง มีสา
 - 6 นายกอเคร์ สาและ นายสือเม็ง กาโมะ

องค์ความรู้ที่ได้รับ

ได้รับการมอบหมายและวางแผนหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน และทุกคนพร้อมที่จะดำเนินการต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ผลที่ได้รับ

- ได้กำหนดบทบาทและวัตถุประสงค์ของการอ่านออกเสียงแต่ละเล่ม
- หลักสูตรแผนการอบรมครูในพื้นที่ในประสบการณ์ที่เข้าร่วมการอบรมที่ผ่านมา
- ขกระดับสมาชิกให้เป็นวิทยากรประจำหมู่บ้าน และระดับตำบลต่อไป

แผนการดำเนินการต่อ

กำหนดการประชุมประจำเดือนวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2555 ณ ศูนย์กีรออาดี ม. 7 ขอให้ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมด้วย และวันนี้ประธานรู้สึกเหนื่อยขอปิดเพียงแค่นี้ก่อนนะครับ ขอให้อ่านซูเราะห์วัลอัซรี และขอให้เดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ ทุกคน โชคดีจะ วัสลาม

ปิดการประชุม เวลา 15.30 น.

กิจกรรมที่ 11 ทักษะศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มกีรออาดี รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

วัน 6-8 พฤษภาคม 2555 ณ ศูนย์กีรออาดีอัลฟาเตซ ศูนย์กีรออาดีอัลอิรฟาน และตะฟีลฮิบ
นูชีนา ชมรมกีรออาดีโซนฮุดารา ประเทศมาเลเซีย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย ตัวแทนศูนย์กีรออาดี 10 ศูนย์ๆละ 2 คน ตัวแทนครูผู้สอนกี
รออาดี ที่ปรึกษาโครงการ เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานวิจัยอิสลามศึกษาและวัฒนธรรม รวม 28 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาดูบทบาทหน้าที่และบทเรียนความสำเร็จมาปรับใช้
2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการสนับสนุนศูนย์ประจำหมู่บ้าน การพัฒนาศักยภาพ
คณะกรรมการชมรม
3. ศึกษาแนวทางการบริหารงานแบบพึ่งพาตนเอง

4. เพื่อเพิ่มจิตสำนึกและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อส่วนรวมของคณะกรรมการ กระบวนการ

เริ่มออกเดินทางจากตะบิงตัง เวลา 06.10 น. ถึงด่านสะเคา เวลา 10.15 น. ถึงศูนย์การเรียนรู้กือรออาดี ALFATIH ซึ่งเป็นพื้นที่ดูงาน เป็นสถาบันการสอนกือรออาดีมีความคล้ายเคียงกันด้านการบริหารจัดการ ซึ่งพวกเราคิดว่าเป็นสถานที่ที่ดีที่สุด พวกเราไปถึง เวลา 11.25 น. รับประทานอาหารเที่ยงที่ศูนย์ ALFATIH ทานข้าวหมกอินเดียมีกลิ่นการีแรงมาก แต่มีเนื้อล้วนๆ หลังรับประทานอาหารเสร็จก็ละหมาดซุฮรี

กระบวนการพูดคุยเริ่มจากการเปิดพิธีโดยการอ่านซูเราะห์อัลฟาติฮะห์ มีการแนะนำตัว โดยเจ้าของชื่อมุฮัมมัดยูโซะ มีภรรยาชื่อสตีนิรบาฮา ซึ่งคุณมุฮัมมัดยูโซะ ท่านกล่าวเป็นภาษามลายูแปลไทยว่า “วันนี้รู้สึกปลื้มใจที่มีคณะจากประเทศไทย ทุกครั้งที่มิมีผู้มาเยือน ทำให้ทางนี้เพิ่มจิตสำนึกเพิ่มพลัง มีพลังที่จะบริหารจัดการอัลกูรออัน” และเริ่มบอกที่มาที่ไปว่า

กือรออาดี ALFATIH เปิดทำการสอนปี 2000 ด้วยหลักสูตรกือรออาดี เริ่มสอนปีแรกมีผู้เรียน 7 คน 3 ปีหลัง 39 คน ปัจจุบันมีผู้เรียน 250 คน รับตั้งแต่อายุ 2 เดือน ถึง 5 ปีครึ่ง

ระเบียบการสอน คือ สอนช่วง

-เรอะอะ (ก่อนอนุบาล) ระดับ 4,5,6

-ฟิรดูอิน(ประถมศึกษา) ระดับ 3,4

โดยที่ 6 เดือนจะสอบ 1 ครั้ง ถ้าสอบไม่ผ่านไม่ขึ้นชั้นต่อไป

ระเบียบการสอน *Fasih Tartih Gharib Maskilah*

สิ่งที่ต้องสอบผ่าน

1. อ่านถูกต้องแม่นยำ
2. ท่องจำตามกำหนดของแต่ละชั้น
3. คูอาร์(บทขอพร)รายวันตามกำหนด
4. ละหมาด บทละหมาด อ่านละหมาด ทำทางละหมาด
5. วิรัด(คูอาร์หลังละหมาด)แล้วละหมาดซิกิร(การอ่านระลึกถึงอัลลอฮ)
6. อ่านหะดีษตามกำหนด

7. เรียน (เพิ่มเติม)

การเก็บค่าบำรุง

เดือนละ 300 บาท ปัจจุบันมีผู้สอน 37 คน

สวัสดิการ มีเรื่อง ค่าตอบแทนคุณวุฒิและให้ค่าตอบแทนตามงานหนักงานเบา จ้างเจ้าหน้าที่บัญชีต่างหาก

ช่วงการแลกเปลี่ยน ทางนักวิจัยถามว่า จะทำอย่างไรให้ศูนย์อยู่รอด

คำตอบ จะเน้นกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน ที่นี้ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมแต่เขาจะสนับสนุนให้มีกิจกรรม เพราะผู้ปกครองไม่มีเวลา อย่างเช่น กิจกรรม คอด้ม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทัศนศึกษาดูงาน ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา แต่ครูผู้สอนสามารถจัดได้ตามปกติรายได้จากส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งของการบำรุงศูนย์

หลังจากนั้นก็มีการเข้าที่พัก พอถึงเวลา 20.30 น.ก็ได้มาเรียนรู้เกี่ยวกับชมรมอัลกุรอานของมาเลเซีย ชื่อว่า Aliflam

Aliflam จะมีนายมุฮัมมัด เป็นหัวหน้าศูนย์และประธานชมรมภายใต้ศูนย์กีรออาตี Aliflam มี 8 ศูนย์เครือข่าย

การทำงานจะมีระเบียบวาระการประชุมและมีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ห้ามขาด นอกจากเสียชีวิตหรือไม่สบาย

องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. ได้ทราบวิธีการบริหารจัดการของชมรมที่ทำงานเป็นทีม มีการประชุมประจำเดือนและประจำปี มีแผนการทำงานประจำปี เช่น การคอด้มอัลกุรอาน การอบรมครูผู้สอน การจัดหาทุนของชมรม การจัดประชุมครูกีรออาตี
2. ได้รู้กระบวนการสอนตั้งแต่เริ่มเด็กเข้าแถว เรียน พัก การรับประทานอาหาร จนเลิกเรียน
3. ได้ทราบวิธีการสอนเด็กที่มีปัญหาทางสมองแต่สามารถทำให้เด็กได้ความรู้เท่าเด็กทั่วไป
4. การส่งเสริมให้เด็กเขียนเพื่อเสริมความจำ
5. ได้ทราบกระบวนการฝึกพลึงภายใน การบำบัดโรค

ปัญหาอุปสรรค

1. ไม่มีปัญหา ทุกอย่างเป็นไปตามแผน เนื่องจากมีการเตรียมการอย่างดี เดินทางตั้งแต่เวลา 05.30 น. ทำให้ได้ไปถึงสถานที่จัดงานเวลา 10.00 น. ทำให้ได้เห็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ต้นจนจบ

กิจกรรมที่ 12 จัดอบรมสมาชิกเรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอนกีรอาตีให้มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดความรู้ในระยะยาว กระตุ้นการทำงานให้มีพลังต่อเนื่อง

วันที่ 22 เมษายน 2555 เป็นเวลา 5 วัน ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านตะบิงตี่ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 81 คน ประกอบด้วย นักวิจัย ครูผู้สอนแต่ละศูนย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกและครูกีรอาตีทุกคนผ่านการทดสอบจากหลักสูตรกีรอาตี
2. เพื่อเติมความรู้เรื่องทักษะการสอนเรียน การสอนกีรอาตีแก่สมาชิกชมรม
3. เพื่อให้ครูที่ผ่านการอบรมมีความรับผิดชอบในการสอนอัลกุรอาน
4. เพื่อให้เกิดความรู้ในระยะยาว กระตุ้นการทำงานให้มีพลังต่อเนื่อง
5. เพื่อเพิ่มครูสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ

กระบวนการ

เวลา 08.00 น. คณะผู้เข้าอบรมเดินทางมาถึงสถานที่จัดอบรมโดยให้แต่ละคนเซ็นชื่อ พร้อมกรอกใบสมัคร ซึ่งเขียนเป็นประวัติการสมัคร พอถึงเวลา 08.30 น. นักวิจัยเชิญทุกคนมาเข้าในห้องประชุม และเพื่อไม่ให้เสียเวลานายมุฮัมมัด ซัยฟุลอิสลาม นักวิจัยคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นพิธีกรควบคุมเวทีกล่าวต้อนรับทุกคน โดยให้สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิรับหน้าที่อ่านอัลกุรอานซูเราะห์(บท)อิกเราะห์ และซูเราะห์ลัลลาตุลลอคาร์ หลังจากนั้นนายคือนัน มีสา ในฐานะประธานชมรมกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมอบรมในวันนี้และกล่าวว่ารู้สึกปลื้มใจมากเลยที่วันนี้มาเข้ามากกว่าปกติ และมาครบโดยไม่เสียเวลาในการรอ และขอให้ทุกคนผ่านการสอบทุกท่านเลยนะครับ เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการรอคอย ขอเรียนเชิญที่ปรึกษาของชมรม ท่านรองนายก อบต.ลูโบะฮิไร ผู้ที่ขึ้นเคียงข้างชมรมมาโดยตลอด นายซุมีกิฟอดี โตะดง ในฐานะรองนายก อบต.และที่ปรึกษาของชมรม รองนายกกล่าวสวัสดีถึงทุกคนและขอบคุณประธานชมรมและคณะทำงานทุกคน และกล่าวว่า “มนุษย์ที่ดีที่สุดคือมนุษย์ที่อยู่พร้อมกับอัลกุรอาน วันนี้รู้สึก

จิตใจที่พลังของชมรมมีความเข้มแข็งและก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น และการรวมตัวของชมรมซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เลขที่ 10 ศูนย์และมีกรรมการหลากหลายมุมมองแก้ปัญหาและอุปสรรคมีค่อนข้างน้อย ชมรมเกิดความสามัคคีและเข้มแข็งก็เพราะทุกคนเดินทางบนเส้นทางที่มีอิหม่าน(ศรัทธา)และอัลกุรอานเป็นหลัก ขอให้ชมรมเข้มแข็งและเป็นแบบอย่างต่อชมรมและหน่วยงานอื่นๆอีกต่อไป ขอให้ทุกคนสอบผ่านและเป็นครูที่ดีของสังคมต่อไป วัสลาม ขอขอบคุณครับ”

ต่อมาเรียนเชิญนายชาคาริยา อะหมัด ในฐานะเป็นวิทยากรท่านแรกที่ต้องทำหน้าที่ ท่านกล่าวสวัสดีพร้อมขอบคุณผู้ที่มาในวันนี้และขอให้ทุกคนเคารพต่ออัลกุรอาน **เพราะอัลกุรอานเปรียบเสมือนผู้นำทางที่จะเข้าไปในโลกอนาคต อัลกุรอานเปรียบเสมือนเกราะกำบังจากไฟนรก อัลกุรอานเปรียบเสมือนหนทางที่จะชี้แนะในการทำความคิด** อัลลอฮทรงโปรดปรานผู้ใดที่อ่านและฟังอัลกุรอาน (อัลฮัมดุลิลลาฮ) ไม่มีกิจกรรมไหนหรือการร่วมตัวไหนหรือการร่วมตัวไหนที่จะสมบูรณ์เท่ากิจกรรมการอ่านการเรียนรู้อัลกุรอาน กิจกรรมวันนี้เป็นพิเศษที่พวกเราได้เข้ามาเพื่อเรียนรู้อัลกุรอานอัลฮัมดุลิลลาฮ(ขอบคุณอัลลอฮ)

สิ่งที่ควรทำต่ออัลกุรอาน

1. **ฟังอัลกุรอาน** ทุกครั้งที่เราฟังการอ่านอัลกุรอาน อัลลอฮทรงตอบแทนด้วยเราะห์มัด (ความประเสริฐ)
2. **อ่านอัลกุรอาน** ผู้ใดอ่าน 1 คำอัลกุรอาน อัลลอฮจะทรงตอบแทนผลบุญ 10 เราะห์มัด อิหม่ามซาฟิ้อ่านอัลกุรอาน 60 คอดัม(จบเล่ม)ในระยะเวลา 1 เดือน และที่ประเทศอินโดนีเซียครูที่สอนอัลกุรอานต้องคอดัม 2 ครั้ง ต่อหนึ่งเดือน อุลามาร์(ผู้รู้)กล่าวว่า ผู้ใดสามารถคอดัมอัลกุรอานภายในเวลา 40 วันผู้นั้นจะอยู่ในชีวิตที่มักเราะห์ ผู้ใดที่อ่านอัลกุรอานตลอด ผู้นั้นจะได้รับเราะห์มัดตอนสิ้นลม บ้านใดที่เต็มไปด้วยผู้อ่านอัลกุรอาน บ้านนั้นจะรู้สึกกว้างขวางและอยู่ร่มเย็นเป็นสุข
3. **ท่องจำอัลกุรอาน** จงท่องจำซูเราะห์(บท)ต่างๆให้อยู่ในใจเราตลอดเวลา ท่องจำอัลกุรอานไม่จำกัดอายุ และอัลกุรอานไม่มีวันหมดอายุ ผู้ใดไม่รักในการอ่าน ผู้นั้นเปรียบเสมือนบ้านเก่าที่ไม่มีใครอยู่ มนุษย์จำเป็นต้องจำอย่างน้อยวันละ 1 อายัต (โองการ) ซูเราะห์ตุลมา (ดาบ) ควรจะจำไว้ทุกคน
4. **รู้ความหมายของอัลกุรอาน**

5. ใช้อัลกุรอานเป็นหนทางของการดำเนินชีวิต(ตามแบบอัลกุรอาน)

- เมื่อเราเข้าใจความหมายแล้ว เราต้องดำเนินการตามที่เราเข้าใจด้วยกัน
- จงแข่งขันที่จะให้อัลลอฮ์ยกโทษและจงหาเส้นทางที่จะก้าวไปสู่สวรรค์
- จงภูมิใจและเต็มใจที่จะต้องดำเนินการทางอัลกุรอาน(เส้นทางของอัลลอฮ์)

จากนั้นพักรับประทานอาหารกลางวันพร้อมกับละหมาดซุฮรี โดยช่วงบ่ายมีวิทยากรคือ อาจารย์ อิสมาแอ สามะมาะ บรรยายเรื่อง วิธีการสอนกิรออาตี โดยมีเนื้อหา คือ 3 พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความ เป็นมนุษย์ คือ 1. มนุษย์ที่มีนุร(แสงสว่าง)อยู่ในตัว 2. มีเพียงแสงสว่าง 3. มีแสงสว่างเหนือแสงสว่าง

อิสลามหลักสูตรกิรออาตี จะครอบคลุมเรื่อง

1. วิธีการละหมาด
2. มารยาททั้งดงาม
3. แบบอย่างที่ดี
4. ท่องจำอัลกุรอานให้จำ
5. เรียนรู้วิธีการแปลความหมายอย่างง่ายๆ

เทคนิคการสอนให้มีคุณภาพ

1. วอร์มอัฟ (ชั้นนำเข้าสู่เนื้อหา)
2. ให้นักเรียนท่องจำ 2 ภาค (ซุส) ก่อนนักเรียนจบชั้น ป.6
3. ครูผู้สอนที่มีคุณภาพ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนผู้เรียนและผู้ปกครอง
5. อ่านคำให้ถูกต้องและแม่นยำ

อัลกุรอานเป็นวัชของอัลลอฮ์(โองการที่ประทานจากอัลลอฮ์)เมื่ออ่านอัลกุรอานแล้วเสมือน เส้นทางที่เปิดกว้างสำหรับการหาความรู้วิชาอื่น จงอ่านอัลกุรอานอย่างน้อยวันละ100 อายัต(โองการ) ผู้ใดที่อ่านอัลกุรอาน หรือท่องจำอัลกุรอานจะเปรียบเทียบบเสมือน ผู้ที่มีแสงสว่างบนแสงสว่าง

มีการบรรยายเนื้อหาบทที่ 1 ตามหลักสูตรการสอนกิรออาตี โดยสอนตามกำหนดการปกติ และให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนกันเข้ากลุ่ม จนเสร็จกระบวนการ

วันที่ 2 ของการอบรม คือ ที่ 23 เมษายน 2555

ตอนเช้าเริ่มให้ความรู้บทที่ 2 ให้เนื้อหาตามกำหนดการปกติ และแลกเปลี่ยนกันเข้ากลุ่ม ถึงเที่ยง

หลังจากพักเที่ยงแล้ว อาจารย์ สุนทร ปิยะวสันต์ รองอธิการมหาวิทยาลัยอิสลามยะลาและในฐานะผู้บริหารโรงเรียนอัลกุรอานและภาษากาลามูลลอฮ์ อ.ยะห์ริ่ง จ.ปัตตานี บรรยายในหัวข้อเรื่อง การจัดการเรียนการสอนกัรออาตีและการประเมินผล ซึ่งหลังจากแนะนำตัวแล้ว วิทยากรเริ่มต้นด้วยเนื้อหาต่างๆ ซึ่งมีเยอะมาก คือ

1. กระบวนการสอนกัรออาตี (Bottom up Process) เริ่มจากบนลงล่าง จากยากไปง่าย

- จะสอนทักษะย่อยไปสู่ทักษะรวม
- ให้ผู้เรียนรู้จักพยัญชนะ สระก่อน
- สอนแบบสะกดจิต
- สอนฝึกหลักเกณฑ์ทางภาษา

2. Topdown-Process

- สอนทักษะรวมไปสู่ทักษะย่อย
- ให้ผู้เรียนอ่านคำที่ได้ก่อน
- สอนแบบไม่สะกดคำ
- สอนแบบธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษา
- เรียนหลักเกณฑ์ทางภาษาทีหลัง

3. สอนอะไรบ้าง Aklak islamiah (จรรยาบรรณในอิสลาม) เรื่อง

- รักสะอาด เช่น หน้าสะอาด ฟันสะอาด
- การแต่งกายต้องต้องสะอาด (เพราะอัลลอฮ์รักคนสะอาด)
- อาหารการกินรับประทานอาหารที่สะอาด ทานอาหารให้ตรงต่อเวลา

Discipline (วินัย)

- การมีวินัยในตน
- การแต่งกายให้เรียบร้อย
- ละหมาดให้ครบตามเวลา

Agidah (หลักศรัทธา)

- ก้าวด้วยเท้าขวา ให้กลั้วด้อยอัลลอฮ์ มีน้ำละหมาดเป็นนิสัย

4. สอนอัลกุรอาน

- ให้อ่านออกเขียนได้
- ท่องจำอัลกุรอาน (ท่องจำวันละ 10 आयัต)
- รู้ความหมาย (เรียนรู้ความหมายวันละ 10 आयัต)

5. Amal ibadat (การปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ) เช่น

- 2 ชั่วโมง อิสลามต้องอยู่ในความดีต่อวัน
- ปากต้องชุ่มชื้น ด้วยนามอัลลอฮ
- ละหมาดซุนัดให้เป็นนิสัย
- เด็ก ป.1 เริ่มคุอา ซีกิ

6. การสอนที่มีผลสัมฤทธิ์ จะประกอบด้วย

- เนื้อหาวิชาที่สอน
- เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- จิตวิทยาในการสอน

แต่ร่างกายสะอาด มารยาทดี บุคลิกภาพที่ดี มีความรักความเมตตา

- ระบบการสอน
- ทฤษฎีในการสอน
- ทักษะในการสอน

7. คุณภาพในการสอน ครูต้อง

- ความคิด ก่อนสอนต้องทบทวนตนเอง
- ความพยายาม
- การเตรียมการสอน (ก่อนสอน 15 นาที ทบทวนก่อน)
- การดำเนินการสอน

8. องค์ประกอบของการสอน

- ปัจจัยการสอน (ความเข้าใจ)
- กระบวนการสอนเป็นขั้นตอน (ดรรชนี)

- ผลผลิต (ผลที่ได้รับจากการประเมิน)

ตัวอย่าง เช่น ทุกวันนี้ที่อาบน้ำละหมาดเราต้องรู้ระบบของการอาบน้ำละหมาดจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้

9. เนื้อหาที่จะสอน

- Aklak (มารยาท)
- Agidah (หลักศรัทธา)
- Amal Ibadat (การปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ)
- Huruf (พยัญชนะ)
- Bilangan (การนับจำนวน)
- Tajwid (หลักการอ่าน)
- Gharib (คำที่อ่านยาก)

10. ผู้เรียน

- ข้อมูลผู้เรียน
- ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
- คุณภาพสมองของผู้เรียน
- ลักษณะอารมณ์ของผู้เรียน
- คุณภาพคุณธรรมเด็ก

มนุษย์ที่มีความศรัทธา คือ ผู้ที่มีน้ำละหมาดตลอด 24 ชั่วโมง

11. ลักษณะของการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

Processes = ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 5 นาที

Pengajaran = ชี้นำเสนอ 15 นาที

Pelajaran = ชี้นำฝึกเรียน 35 นาที

ขั้นสรุป = พร้อมปิดพิธี 5 นาที

12. การสอนในรูปแบบที่ ๒ เป็นการสอนแบบผสมผสาน กลุ่ม – บุคคล

- การนำไปสู่บทเรียน (นั่งในวงกลุ่ม) ทักทาย (Salam) alfatihah – dua
- การอ่านเป็นกลุ่ม

- การอ่านเป็นรายบุคคล
- การอ่านเป็นกลุ่มและสรุป
- ผู้สอนอ่านและผู้เรียนอ่านตาม
- ผู้สอนและผู้เรียนอ่านพร้อมกัน
- ครูผู้สอนชี้ให้ผู้เรียนอ่านพร้อมกัน

ตัวอย่างสำหรับกิจกรรม

- อ่านหน้า 1- 11
- อ่านหน้า 12- 22
- อ่านหน้า 23- 33
- อ่านหน้า 34- 44

ถ้าเป็นอัลกุรอานให้อ่านคั่นละ 3 หน้า

- อ่านรายบุคคล
- อ่านตามเสียงที่ชัดเจน
- เมื่ออ่าน 1 คน ให้เพื่อนๆ อีกหลายคน ดู ชี้ และอ่านตามเสียง

13. การแบ่งกลุ่มอ่าน

- อ่านเป็นกลุ่มสรุปบทเรียน
- เลือกอ่านเนื้อหาให้นักเรียนอ่านพร้อมกันอีกครั้ง
- ชักถาม ตอบ เพื่อสรุปบทเรียน
- อธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม อบรมสั่งสอนบ่มนิสัย
- พุดคุยประเด็นเรียน(สรุปสั้นๆ)

14. การควบคุมผู้เรียน

- ความตั้งใจสอนและควบคุม(ต้องตั้งใจ)
- นุคลิกภาพของผู้สอน
- เดิน
- การสัมผัสมือ

- ถามตอบ
- ให้กำลังใจ
- สีนํ้าท่าทาง
- น้ำเสียงและวาจา
- การเคาะโต๊ะ(ไม่ควร)
- Post&Test(การทดสอบ)

15. ผลผลิต

- ต้องประเมินให้ครอบคลุม
- Rahmanjah
- Ilmjah
- Jismaniah
- การมาเรียนของผู้เรียน
- การละหมาด
- Zikir
- Dua
- มารยาท
- มารยาทการอ่านออกเสียง

16. วิธีการประเมิน

- การอ่านออกเสียง
- การท่องจำ
- การตอบคำถาม
- การแสดงบทบาทที่สมบูรณ์
- การสังเกตการณ์

17. เกณฑ์การประเมิน

- อ่านได้ถูกต้อง ต้องชัดเจน และคล่องแคล่ว 100%

- ท่องจำได้ถูกต้อง
- ตอบคำถามได้ถูกต้อง
- แสดงบทบาท(อิริยาบถ)ในการละหมาดได้ถูกต้อง

18. ข้อมูลย้อนกลับ

- คือผู้สอนต้องมองตนเองเสมอ

วันที่ 26 เมษายน 2555

เป็นวันสุดท้ายของการจัดอบรม เริ่มเวลา 08.30 น. นายมุฮัมหมัด ซัยฟูอิสลาม ทำหน้าที่ควบคุมเวที ระหว่างรอนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลลูโบะฮ์ไรมาที่ประชุม นักวิจัยได้เปิดให้ผู้เข้าร่วมอบรมชมวีดิทัศน์ประวัติชมรม และเข้าไปทดสอบความสามารถในการอ่านอัลกุรอานกับวิทยากร

10.30 น. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลมาถึง นายสาการียา มะหามะ พร้อมให้โอวาทด้วยการต้อนรับจากคณะกรรมการของแต่ละศูนย์ ตัวแทนผู้เข้าร่วมอบรมออกมากล่าวต้อนรับพร้อมบอกความรู้สึกว่า โดยตัวแทนชื่อ นายมะรอนี ดาเห เป็นผู้เข้าร่วมอบรมครั้งนี้เป็นครั้งแรก บอกว่ารู้สึกภูมิใจและดีใจที่มีชมรม มีโครงการวิจัยมี อบต.สมทบ วันนี้มา 7 คนด้วยกัน ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ได้เข้าร่วมอบรม ได้ความรู้ยิ่งกว่า 5 วัน และรู้สึกหลายอย่างและกระบวนการเป็นไปในทางที่ดี ด้านเอกสาร เทคนิค และการสื่อสารพร้อมด้านอาหารการกินเป็นการบริการที่ดีมากเลย ที่สำคัญรู้สึกปลื้มใจที่มีนายก และรองนายก รวมทั้งปลัดเข้าร่วมด้วย ทำให้รู้สึกว่าการทำงานของชมรมไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือและกำลังใจด้วย สุดท้ายนี้ชมรมในฐานะตัวแทนขอฝากว่าปีนี้มีผู้เข้าร่วมอบรม 71 คน บวกกับวิทยากร 10 คน เป็น 81 คน ปีหน้าอยากให้มีโควตาเป็น 180 คน ต่อตำบล คิดว่าอย่างน้อย และฝากหลายๆหน่วยงานให้กลับคิดและขออนุเคราะห์ในด้านการสนับสนุนด้วย สุดท้ายนี้ขอให้ทุกท่านและตัวผมเองสอบผ่านทุกคน วัสสลาม (ขอบคุณครับ)

จากนั้นนายก อบต.ได้แนะนำตัวพร้อมกล่าวความรู้สึกภูมิใจที่ภายใต้ตำบลมีชมรมที่เข้มแข็งและมีศักยภาพ วันนี้ทาง อบต.ยังให้การสนับสนุนด้านการศึกษาและวัฒนธรรมเพื่อที่พัฒนาคุณภาพเยาวชนและชุมชนในพื้นที่ตำบลลูโบะฮ์ไรของเรา นายกอยู่กับก๊ออาตีและอัลกุรอานและพร้อมที่จะทำ

นโยบายและแผนการสนับสนุนด้านการศึกษาและวัฒนธรรมตลอดไป ขอให้ชมรมพัฒนาคุณภาพชมรม และก้าวไปพร้อมกันๆ ถึงแม้ว่าการรวมกลุ่มอาจจะมีปัญหาบ้างเล็กน้อย แต่นายกเชื่อว่าทุกคนมีอา มานะห์(มีความรับผิดชอบ) และแก้ไขปัญหาไปด้วยดีและเข้มแข็งตลอดไป สุดท้ายนี้ขอให้แก่นนำใน วันนี้สอผ่านทุกคนและขอให้ทุกคนพร้อมที่จะเป็นผู้นำในหลายๆด้านได้อย่างมีศักยภาพ และขอบคุณ ประธานชมรมที่เรียนเชิญนายกในวันนี้ ขอขอบคุณครับ

จากนั้นเวลา 11.20-12.30เป็นการมอบเกียรติบัตรแด่หัวหน้าศูนย์แต่ละศูนย์และตัวแทน ผู้เข้าร่วมอบรมทุกคนพร้อมรับประทานอาหารด้วยกันกับผู้เข้าร่วมอบรม

หลังจากพักเที่ยง ทุกคนเข้าร่วมทดสอบเพื่อวัดผลการอบรมและผลการทดสอบการอ่าน ผล จากกิจกรรมปรากฏว่ามีผู้เข้าร่วมสอบ 68 คน ผ่านการทดสอบ 65 คน มีไม่ผ่านเพียง 3 คน และไม่เข้า ร่วมทดสอบรวม 3 คน เนื่องจากยังเรียนไม่ถึงเล่ม 4 ซึ่งสร้างความภาคภูมิใจต่อผู้เข้าร่วมอบรมเป็น อย่างมาก จากนั้นเริ่มแจกประกาศนียบัตรแก่ผู้ผ่านการอบรมและสอบผ่าน เวลา 15.00 น. หลังจากนั้น เป็นการปิดพิธีโดยให้ทุกคนยืนขึ้น ถ่อมวง แล้วก็เข้าสวมกอด ร่วมร้องเพลง จบการอ่านอัลกุรอานทุก คนเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรมกิจกรรมที่ 12-13 ประกอบด้วย

- | | |
|-------------------|-----------|
| 1. นายอิสมาแอ | สาและ |
| 2. นายฮัมดาน | แซะเซ็ง |
| 3. ชูฮัยละห์ | แซะเซ็ง |
| 4. นางเวลีเมาะ | บิมยูโซ๊ะ |
| 5. นางสาวซอลิซะห์ | ลาเตะ |
| 6. นายมะสอฟี | ลาเตะ |
| 7. นางซูไบ๊ะ | บือราเฮง |
| 8. นางรอมีอ๊ะ | เจะนิ |
| 9. ซีดีคอดีเยาะ | ลาเตะ |
| 10. ซอบาริยะห์ | อาแว |
| 11. นางสาวบารอกะ | ลีเมาะ |

12. นางสาวรอมะ	กระโด
13. สานีรา	ปูเต๊ะ
14. อีฟตีซาม	มีสา
15. พาริคะห์	กาเจ
16. มีเดาะ	เปาะจิ
17. นางสาวนุรีดา	มะกะ
18. ปีชะห์	กูโน
19. อามีเนาะ	มะกะ
20. คอลีเยาะ	กาโอง
21. แขนะ	วาแด
22. อิลฮัม	เทพสุวรรณ
23. นางอานีชะ	หะมะ
24. สาลีชะ	กาจอ
25. รอสานิง	มะเต็ง
26. อาคิลา	อูมาจะแต
27. ฟาตีชะ	อับดุลฮานุง
28. นางสาวรูฮายาตี	อาแว
29. ฟาซีมะห์	วาเต็ง
30. อัสมาะ	ดาอา
31. อาอีคะห์	กาเจ
32. สารีปะห์	กาเจ
33. อารีพะห์	กาเจ
34. สารีปะห์	กาเจ
35. นัสดีน	จารู
36. อับดุลเลาะ	กาจุชอ
37. รุสลัน	นะแด

38. อาณูวาร์	มีสาและ
39. มุนดาศิร	ชัยฟูอิสลาม
40. อัฟฟาน	ชัยฟูอิสลาม
41. นายมะรอนี	ดาเห
42. ชารูมี	มีสาและ
43. อิสมาแอ	มีสาและ
44. อิสมานี	ลาเตะ
45. อามีเนาะ	ลาเตะ
46. ฟาตีมาะ	แนแซ
47. นางสาวอาฮีเสาะ	ซอนิง
48. นายอาแซ	แม
49. นายอาซูวัน	กาลอ
50. นายสาเหค	กาจขอ
51. นายมุฮัมมัด	ชัยฟูอิสลาม
52. นางสาวมารีแย	บูโจ๊ะ
53. นางสาวสุไฮลา	คาโอะ
54. นางสาวอารียะห์	จารง
55. นางสาวอาซุรา	อุเซ่ง
56. นางสาวขามีละห์	คยอมอ
57. เด็กหญิงนุรอศีกีนยฺ	เจ๊ะแหว
58. นางสาวอัสมัตร์	เจ๊ะแหว
59. นางปรีดีะ	เจ๊ะแหว
60. นางหยา	มีสาและ
61. นางมารีเสาะ	มีสาและ
62. สารีพะ	กาเจ
63. ชูมิกีฟือลี	โด้ะคง

64. มุฮำหมัด	สาละ	
65. รอมีอิลี	บือแน	
66. ซากาเรีย	แลแม	
67. มุฮำหมัดการี	กาเจ	
68. อามัน	กาโป๊ะ	(ผ่านแล้ว)
69. พาริดา	ปี	(ไม่ได้มาสอบ ดิศูระ)
70. พาริดา	หะยิเต๊ะ	(ไม่สบาย)
71. มุหมัดซากาเรีย	หะยิเต๊ะ	

กิจกรรมที่ 13 นำสมาชิกไปศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานและกิริออาดีให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ตามที่ชมรมคาดหวังไว้

วันที่ 15-16 พฤษภาคม 2555 ณ ศูนย์กิริออาดีกาลามุลเลาะยะหะรึงและศูนย์กิริออาดีระเว้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนแต่ละศูนย์ฯละ 3-5 คน นักวิจัย ผู้บริหาร ศูนย์แต่ละแห่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานและกิริออาดีของหมู่บ้าน
2. เพื่อศึกษาแนวทางให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอน

กระบวนการ

เวลา 15.30 น. สมาชิกทุกคนมารวมตัวที่บ้านนายสุดิ้ง มีสาและ ม.5 เพื่อเป็นการรวมตัวและเตรียมความพร้อมก่อนที่จะออกเดินทาง

วันที่ 15 เป็นวันแรกของการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์กิริออาดียะหะรึงทุกคนมาถึงเวลา 18.05 น. ประมาณ 15 นาที มีตัวแทนของโรงเรียนอัลกุรอานกาลามุลลอฮ์ขึ้นไปอ่านอาซาน เติร์มัตละหมาดมัฆริบ โดยมีครูผู้สอนเป็นอิหม่ามในการละหมาด หลังละหมาดมีการอ่านคูอาร์(บทขอพร)ประจำวันต่างๆ

อ่านชูเราะห์(บท)และอ่านหะดิษจะปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน เริ่มทำฮัลเกาะ(เข้ากลุ่มศึกษา) นักเรียนที่นี้มีการขาดทั้งคนงาน ครูผู้สอนสามารถควบคุมผู้เรียนไม่ให้ได้ก็ออกจากกลุ่มฮัลเกาะ สังเกตว่านักเรียนทุกคนอยู่ตามฮัลเกาะและจะตั้งใจเรียน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมงเต็มๆ หลังจากนั้นมีการเตรียมตัวละหมาดอิชา หลังละหมาดอิชาตัวแทนผู้เรียนอ่านคูอาร์หลังละหมาด โดยมีผู้เรียนอ่านตามดั่งๆและใช้เวลาช่วงนี้ประมาณ 20 นาที เมื่อสังเกตเสร็จแล้วหัวหน้าโครงการได้อำลาผู้บริหารศูนย์ที่ไปปฏิบัติงานหลังจากนั้นทุกคนถึงเดินทางกลับ

วันที่ 16 วันที่ 2 ของการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์กีรออาตีระแว็ง การรวมตัวเหมือนเมื่อวาน ทุกคนเดินทางมาถึงระแว็งเวลา 16.00 น. โดยการต้อนรับของบาบอสะ คือ นายอดุลย์ มะหะหมัด หัวหน้าศูนย์กีรออาตี และนักวิจัยร่วมกับครูและนักเรียนร่วมกันละหมาดยามาอะห์(รวม)พร้อมๆกัน หลังการละหมาดของนักเรียน นักเรียนมีการแบ่งฮัลเกาะตามชั้นเรียน มีกลุ่มพิเศษ คือกลุ่มฮาฟิซ(ผู้ท่องจำ) ผู้เรียนจะมาก่อนแล้วเข้าละหมาด 20 นาที เพื่อให้อ่านคูอาร์(บทขอพร) อ่านชูเราะห์(บท)ตามกำหนดของวัน มีการละหมาดยามาอะห์ ละหมาดซุนนะห์(ละหมาดเสริมเพื่อผลบุญเพิ่ม) จากนั้นเข้าวงตามฮัลเกาะ โดยเริ่มต้นอ่านคูอาร์รอบบิสระลี(ขอพรด้านการเรียน) กำหนดชูเราะห์ที่จะต้องท่องแต่ละวันก่อนกลับบ้าน ให้คูอาร์อีกครั้ง ระเบียบการสอน เรียน 5 ชุด ให้สอบ 1 ครั้ง

- จะเก็บค่าบำรุง 100 บาทต่อเดือน
- เปิดร้านสหกรณ์ให้ครูทานน้ำและขนมฟรีได้ทุกวัน
- สื่อไม่ค่อยจำเป็นแต่ใช้บ้างในบางกรณี
- นักเรียนท่องจำ เริ่มใช้หลักสูตรอายัตลาเซมก่อน(อัลกุรอานเล่มที่ ๓๐)
- อ่านฟาติฮะห์ บทวิญญูฮ์ พร้อมความหมาย
- จะสลับวันเรียน โดยเรียนฮาฟิซ(ท่องจำอัลกุรอาน) เรียนฮาฟิซคืนหนึ่ง และเรียนปกติ

เมื่อเวลา 21.00 น. ประธานชมรมในฐานะตัวแทนผู้มาศึกษาดูงานได้กล่าวขอบคุณเจ้าของศูนย์ พร้อมให้ของที่ระลึกเล็กน้อย จากนั้นศูนย์ได้บริการอาหารว่าง เวลา 21.30 น. ได้เวลาปิดพิธี โดยการชูเราะห์วัลอีสรี่ ทุกคนเดินทางกลับบ้าน โดยสวัสดิภาพ

ผลที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้วิธีการในการปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนที่ชัดเจน

- ได้นำประสบการณ์ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขจุดด้อยของตนเองในพื้นที่
- ได้แรงบันดาลใจและพลังในการสอนและการพัฒนาเยาวชน

องค์ความรู้ที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้และสัมผัสกับห้องเรียนทั้ง 2 สถานที่
- สร้างแรงกระตุ้นให้กับครูผู้สอนและเพิ่มพลังพร้อมที่จะกลับไปแก้ไขทันที

กิจกรรมที่ 14 คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการสนับสนุนและพัฒนาศูนย์การเรียนการสอน ศูนย์ก๊ออาตีประจำหมู่บ้านภายใต้บทบาทชมรมประจำปี

ระยะเวลา 1 วัน 1 คืน ณ สถานที่ บังคลีรีสอร์ท จ.สงขลา ผู้เข้าร่วมประชุม 33 คน ประกอบด้วย ตัวแทนครูผู้สอน ที่ปรึกษาโครงการ นักเรียนแกนนำที่ไปทำหน้าที่ช่วยพิมพ์งาน

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแผนการสนับสนุนและพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนศูนย์ก๊ออาตีประจำหมู่บ้านภายใต้บทบาทชมรมประจำปี

กระบวนการ

คณะออกเดินทางเวลา 14.00 น. โดยนัดจตุรวมตัวที่บ้านบาบอดิง ม.3 ทุกคนเดินทางมาถึงเวลา 16.30 น. บางคนใช้ระยะเวลาในการเดินทางมากทำให้ล่าช้า ทุกคนมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

1. นายมาหะการี	กาเจ	รับผิดชอบซื้ออาหารและอาหารว่าง
2. ซอมะ	มีสา	รับผิดชอบ ประสานกับสถานที่
3. นายสุติง	มีสาและ	รับผิดชอบ ดูแลและบริการ
4. นายคือนัน	มีสา	รับผิดชอบ ระดมความคิดและเป็นประธานในที่
5. นายคอเคร์	สาและ	รับผิดชอบ ดูแลความปลอดภัย
6. นางปรีดิยะ	เจ๊ะแฉะ	รับผิดชอบ บันทึกภาพ
7. นางอาชีชะ	ดาเห	รับผิดชอบ สังเกตการณ์
8. นายอาแซ	แม	รับผิดชอบ สังเกตการณ์

9. นายมุฮัมมัด ซัยฟูลอิสลาม รับผิดชอบ รับฟังข้อเสนอแนะ

10. นายอดินันท์ วาเซะ รับผิดชอบ สังเกตการณ์และกระบวนการ

เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วทุกคนละหมาดร่วมกันพร้อมละหมาดยามะดักเค็ม คือการละหมาดควบ หลังละหมาดทุกคนรวมตัวรับประทานอาหารเย็น โดยมีข้าวหมกไก่ทอดและสุกี้พร้อมอาหารปิ้งย่าง

เวลา 20.18 น. หลังจากรับประทานอาหารอิ่มแล้ว ประธานจึงเรียกเข้ากลุ่มเป็นวงกลม เพื่อจัดทำแผนในคืนนี้

เมื่อรวมวงกันแล้วเริ่มพิธีโดยการอ่านซูเราะห์(บท)อัลฟาติฮะห์ ประธานถามว่าครบหรือยัง เลขาดตอบว่า ยังขาดอีก 2 คน กำลังเดินทางอยู่เขาโทรมาบอกให้เริ่มก่อน ซึ่งมีที่ปรึกษาคือ นายชุลกิฟลี โต๊ะคงและรองประธาน คือนาย มุฮัมมัด ซัยฟูลอิสลาม เมื่ออ่านซูเราะห์เปิดพิธีกันแล้ว นายชอมะ มิสา เป็นผู้ดำเนินควบคุมเวที นายชอมะกล่าวว่า จากการที่เราทักสะศึกษาดูงานแล้วทำให้แต่ละศูนย์รู้สึกว่าคุณเองสามารถแก้ไขส่วนบกพร่องของศูนย์ตนเองและเพื่อไม่ให้เสียเวลาในวันนี้เรามามองชมรมของเราว่า ณ ปัจจุบันชมรมก็มีกฎและข้อบังคับแล้ว และมีแบบบันทึกการประเมินศูนย์มีข้อมูลที่ชัดเจนทุกวันนี้ทางชมรมควรจะแก้ไขอย่างไรบ้าง? จึงขอให้ทุกคนมาร่วมนำเสนอเพื่อกำหนดในเรื่อง

1. วิสัยทัศน์ชมรม
2. พันธกิจชมรม
3. เป้าหมายชมรม
4. แผนของชมรมซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการวันนี้

วิสัยทัศน์ชมรม ที่ประชุมเสนอว่า ควรเน้นการมีส่วนร่วม พัฒนาสังคม เป็นอุทยานแหล่งเรียนรู้สู่สังคมอัลกุรอานอย่างยั่งยืน

พันธกิจชมรม

สร้างความเป็นผู้นำ

ยกระดับสังคม

เสริมสร้างแหล่งเรียนรู้

เพื่อสังคมอัลกุรอานในอนาคต

เป้าหมายชมรม

- ศูนย์อัลกุรอานและกีรออาตีเป็นหนึ่งในร้อยเปอร์เซ็นต์
- ขกระดับสังคมให้ดีขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- เอกลักษณ์ของแต่ละศูนย์ เป็นแหล่งการเรียนรู้และแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน
- สร้างสังคมอัลกุรอาน
 - คนในชุมชนกระตือรือร้นในด้านการเรียนรู้อัลกุรอาน
 - เขาชนมีความรู้ด้านอัลกุรอาน
 - ผู้เรียนมีความรู้มีคุณธรรมจริยธรรม
 - ผู้เรียนมีภาวะเป็นผู้นำ

กำหนดแผนงานของชมรม

- แผนการสร้างความเป็นหนึ่ง รับจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น
- แผนยกระดับสังคม การอบรมแกนนำให้เป็นผู้นำ
- แผนสร้างแหล่งเรียนรู้ แต่ละศูนย์สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้
- แผนสร้างสังคมอัลกุรอาน ศึกษาดูงานเพื่อยกระดับและพัฒนาบุคลากร
ยกระดับโมเดลการอบรมบุคลากร

กำหนดแผนการดำเนินงานเบื้องต้น คือ

- แผนประจำปี ประจําปี
- กำหนดกิจกรรมวันและเวลา
- ทักษะศึกษาดูงาน
- อบรม โมเดล 2
- อบรม 3 ภาษา

ประเด็นอื่นๆที่ผู้เข้าร่วมนำเสนอ คือ

- ข้อเสนอแนะ
- สำนักงานชมรม
- รายได้ของชมรม
- ให้มีการสอนการอ่านฮาฟิซ(ท่องจำ)ในอนาคต
- สมาชิกที่ไม่เข้าร่วมประชุม(ใช้มาตรการกฏและข้อบังคับ)ให้ดูกฎข้อบังคับข้อที่ 14 หมวดที่ 3

- กรณีไม่มีเวลาว่าง(ตัวแทนสมาชิกที่จะเข้าแทนได้)โดยใช้กฎและข้อบังคับข้อที่ 15 หมวดที่ 3 (ให้ทุกคนดูด้วย)
- ยังไม่รับสมาชิกชมรมเพิ่มก่อนตอนนี้ (ให้ดูข้อที่ 14.5.7)
- ทำการรับสมาชิกใหม่(ยังไม่มีกำหนด)
- กิจกรรมที่ 19 วันที่ 11 มิถุนายน 2555

จากนั้นร่วมกันกำหนดเอกลักษณ์ของศูนย์เรียนรู้ของหมู่บ้าน ซึ่ง

- ม.1 คุตบะห์ (โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์)
- ม.2 คุตบะห์(โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์)
- ม.3 อนาคต (บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)
- ม.4 อนาคต(บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)
- ม.5 อนาคต(บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)
- ม.5 ฮาฟิซ (ท่องจำ)
- ม.6 ฮาฟิซ(ท่องจำ)
- ม.7 ฮาฟิซ(ท่องจำ) และคุตบะห์(โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์)
- ม.8 คุตบะห์(โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์)

แผนปฏิบัติงานประจำปี

P = ชมรมประชุม คณะกรรมการในการใช้แบบประเมินผล 10 ข้อ โดยใช้ระยะเวลา 10 เดือน

D = ขั้นตอนการประเมินผล โดยประเมินตามแบบประเมินที่ชมรมเคยร่วมกันจัดทำ

C = สรุปการประเมินผล ทุกเดือนหลังจากที่มีการประเมินเสร็จ

A = ปรับปรุงแก้ไข ตามความเหมาะสมและเท่าที่ควร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- งานส่งเสริมด้านวิชาการ
- งานวันสำคัญของศาสนาอิสลาม (เมาลิด อาชูรอ รายอ อื่นๆ)

มีการกำหนดปฏิทินประจำปี ดังนี้

ที่	กิจกรรม	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
		55	55	55	55	55	56	56	56	56	56	56	56
1	แบบบันทึกข้อมูลศูนย์	/											
2	ประเมินการท่องจำคูอาร์ประจำวัน		/										

3	ประเมินการวัด			/									
4	ประเมินผู้บริหารศูนย์				/								
5	ประเมินอริยบทละหมาด					/							
6	ประเมินการท่องจำ						/						
7	ประเมินศูนย์และโรงเรียน							/					
8	ประเมินครูผู้สอน								/				
9	แบบประเมินการอ่านอัลกุรอาน									/			
10	แบบประเมินการอ่านคัวร์ใน การละหมาด										/		
11	งานส่งเสริมด้านวิชาการ										/		
12	งานวันสำคัญของศาสนาอิสลาม	/						/				/	/

แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

ชั้นเตรียมงาน

- | | |
|---|---------------------------|
| 1. ฝ่ายประสานงาน | เลขานุการและหัวหน้าศูนย์ |
| 2. ฝ่ายจัดเตรียมเวที | ประธานมอบหมาย |
| 3. ฝ่ายดำเนินการบนเวที | รองประธานและนายชอมะ มีสา |
| 4. ฝ่ายทะเบียน/ต้อนรับ | ม.2 อิสมาแอ ฮัมดัน อาหามะ |
| 5. ฝ่ายสถานที่วัสดุอุปกรณ์ เครื่องเสียง | ประธาน |
| 6. ฝ่ายบันทึกภาพ | ม.2 |
| 7. ฝ่ายอาหาร | ม.3 ม.4 |

ขั้นตอนกิจกรรม

08.30	เปิดวิดิทัศน์ บทบาทชมรมที่ผ่านมา ประวัติชมรมเลข
09.00	อ่านอัลกุรอาน อนาซิด(บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)
09.30	ชี้แจงโครงการ ประธาน หัวหน้า (นายคือนัน มีสา นายมุฮัมมัด ชัยฟูอิสลาม)
10.30	ตั้งฝ่ายคณะกรรมการชมรม (เลือกใหม่) ประธาน รองประธาน
12.00	สรุปการประชุม (ประธาน) นายคือนัน มีสาเสนอ
13.30	เสนอเรื่องต่อขอดวิชัย กำหนดกลุ่มสมาชิกพร้อมนักวิจัย(ใหม่) นายชอมะ มีสา
15.30	พิธีปิด โดย อิหม่าม ม.1 (กอเคร์ สาและ)

ผลที่ได้รับ

- ได้แผนยุทธศาสตร์ของชมรมเบื้องต้น
- ได้แผนปฏิบัติงานและสนับสนุนการจัดการการเรียนการสอนประจำปี
- ได้เห็นระบบการบริหารจัดการชมรมอย่างชัดเจน

สิ่งที่นักวิจัยได้เรียนรู้

- เรียนรู้การทำแผนและร่วมกันเสนอแนะ
- เรียนรู้การดำเนินการและเตรียมตัวในการใช้แบบประเมิน
- เรียนรู้การใช้ระบบการบริหารของชมรมที่ชัดเจนและแน่นอนที่สุด
- ได้รับทราบเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบให้มากขึ้นและเข้าใจตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

เวลา 01.18 น. ทุกคนต่างอ่อนเพลียและแยกย้ายกลับที่พัก ก่อนแยกย้ายประธานให้ทุกคนอ่านซูเราะห์วัลอัศรี

กิจกรรมที่ 15 ประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อชี้แจงแผนการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์กีรอาตี ของชมรมต่อศูนย์กีรอาตีของหมู่บ้านปีละ 1 ครั้ง พร้อมเวทีนำเสนอผลการวิจัยต่อชุมชน

วันที่ 23 มิถุนายน 2555 เวลา 08.00 น. - 15.30 น. ระยะเวลา 1 วัน ณ สถานที่
หอประชุมโรงเรียนบ้านตะบิงตัง ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 165 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร อบต.
สมาชิก อบต.แต่ละหมู่ 8 หมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน อีหม่าม ผู้ปกครอง ครูกีรอาตีแต่ละศูนย์ นักวิจัย ที่
ปรึกษาโครงการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อชี้แจงแผนปฏิบัติงานของชมรมในการสนับสนุนศูนย์กีรอาตี
- เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ผ่านมาของชมรม
- เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยให้ชุมชนรับทราบ

กระบวนการ

เวลา 08.00 น. มีนายคือนั่ง มีสาและ และปรีดีะ เจ๊ะแวง เป็นผู้นำถึงก่อนและเตรียมความ
พร้อม รวมทั้งดูแลด้านเวที เครื่องเสียง ต่อมาเริ่มมีนาย อิสมาแอ สาและ และนายฮัมดัน มาทำหน้าที่
ฝ่ายทะเบียน ต่อมานายมุฮัมมัด ซัยฟูลอิสลาม ในฐานะรองประธาน และรับหน้าที่ควบคุมเวทีได้
เรียนเชิญให้ทุกคนเข้าห้องประชุมร่วมกัน ระหว่างนั้นให้ชมวิดิทัศน์ กิจกรรมวิจัย แต่ละกิจกรรม

เวลา 09.00 น. หลังจากลงทะเบียนกันทุกคนแล้ว ได้เริ่มทำการเปิดพิธีโดยการอ่านอัลกรุอ่าน
เริ่มจากบทอันนุร ชูเราะห์อิกเราะะ และชูเราะอัลฟาติฮะห์

ตัวแทนนักเรียนออกมาหน้าเวที 3 คน คือ นักเรียนจาก ม.2 และทำการอ่านดูอาร์(บทขอพร)
50 บท

เวลา 10.00 น. นายมุฮัมมัด ซัยฟูลอิสลาม ได้บอกวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการนี้

1. เพื่อชี้แจงแผนปฏิบัติงานของชมรมในการสนับสนุนศูนย์กีรอาตี
1. เพื่อรายงานผลการปฏิบัติประจำปีที่ผ่านมาของชมรม
2. เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยให้ชุมชน

นาย ชอมะ มีสา รับหน้าที่ควบคุมเวทีพร้อมกับเปิดวิดีโออีกครั้ง เรื่อง การก่อเกิดชมรม วันที่ 20 กรกฎาคม 2553 ปัจจุบันได้ดำเนินการ 2 ปีมาแล้วได้เข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกีรออาตี ดาบลุลโยะฮิไร ได้ดำเนินกิจกรรมมาแล้ว 17 กิจกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 20 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมขอเชิญทุกคนดูตามรูปภาพที่ได้ปรากฏบนหน้าจอนี้ นายชอมะ รับหน้าที่ควบคุมเวทีกล่าวเสริม จากที่ได้ไปทัศนศึกษาดูงานที่ประเทศมาเลเซียทำให้สมาชิกชมรม สามารถพัฒนาตนเองมากขึ้นบางศูนย์ มีการพัฒนาศูนย์ ปรับภูมิทัศน์ เพิ่มสื่อการเรียนการสอนปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในการนี้ขอเรียนเชิญสมาชิกชมรมมาแสดงตัวหน้าเวที เริ่มจากเรียกประธานชมรม รองประธาน เลขานุการและคณะกรรมการชมรมทุกคนมีด้วยกัน 10 ดังนี้

1. นายคือนั่ง	มีสา	ประธาน
2. นายมุฮัมมัด	ชัยฟูลออิสลาม	รองประธาน
3. นางปรีดี๊ะ	เจ๊ะแหว	เลขานุการ
4. นายสุตัง	มีสาและ	กรรมการ
5. นายคอเคร์	สาและ	กรรมการ
6. นายอาแซ	แม	กรรมการ
7. นายมาหะการี	กาเจ	กรรมการ
8. นายสือเม็ง	กาโมะ	กรรมการ
9. นางอาชีชะ	ดาเห	กรรมการ
10. นางมารียานี	มีสาและ	กรรมการ

ซึ่งอายุของคณะกรรมการดังต่อไปนี้ จะมีการครบวาระ เมื่อครบ 2 ปี เดือน – มิถุนายน 2557 ขอให้ทุกคนทำตามหน้าที่ ได้รับมอบหมายด้วย

เวลา 12.00 น. พักรับประทานอาหารเที่ยงและละหมาดซุฮ์ร จากนั้นเวลา 13.30 น. นามูสดากิม เจะโค ในฐานะกำนันดาบลุลโยะฮิไร กล่าวแสดงความยินดีที่ชมรมเข้มแข็ง และขอให้ทุกคนช่วยเป็นหูเป็นตาให้กำนันด้วย เนื่องจากบทบาทการพัฒนาเยาวชน ต้องเริ่มพัฒนาดังแต่ยังเป็นเด็กเล็กจนถึงวัยรุ่น ในการนี้จะไม่พูดอะไรมาก ขอให้ชมรมเข้มแข็งต่อไป

เวลา 14.15 น. นายคือนั่ง มีสา ในฐานะที่เป็นประธานชมรม ได้ให้ความหวังกับชมรมว่า

- การบริหารจัดการเป็นของชมรม
- จะทำอย่างไรให้ชมรมอยู่รอด

- จะพัฒนาบทบาทชมรมต่อไปอย่างไร
- วิจัยต่ออีกสักปีดีไหม

แต่ละกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ กิจกรรมที่ 1-19 ได้รับสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. และอบต. สมทบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า อบต. จะสนับสนุนอีกต่อไปและเพิ่มงบประมาณขึ้นในปีหน้า ปัญหาของชมรม ปัจจุบันไม่ค่อยมี เนื่องจากทุกท่านเป็นอาวุโสมีจิตอาสาและเข้าใจการบริหารจัดการของบทบาทชมรมมากขึ้น เพราะชมรมมีการประชุมทุกเดือน เป็นประจำและต่อเนื่องปัจจุบันชมรมยังต้องการรับสมัครสมาชิกของชมรม แต่ละศูนย์ต้องผ่านคร่าวๆ (คุณสมบัติของสมาชิก) ดังนี้

กฎของชมรม

1. อีคลาส (บริสุทธิ์ใจ) มีจิตอาสา
2. มีสถานที่สอนมีที่ละหมาด ที่อาบน้ำละหมาด ห้องน้ำ
3. ไม่ขาดการประชุม หากขาดเกิน 3 ครั้ง ที่ประชุมจะมีมติขาดการเป็นสมาชิก
4. จ่ายค่าบำรุงชมรม โดยศูนย์ที่มีนักเรียนจำนวน 50 คน จ่ายค่าบำรุง 50 บาท ศูนย์ที่มีนักเรียนจำนวน 100 คน จ่ายค่าบำรุง 100 บาท
5. เก็บค่าบำรุงจากผู้ปกครองต่อเด็ก 1 คน ไม่เกิน 100 บาท ผู้ปกครองที่มีเด็ก 2-3 คน เก็บค่าบำรุง 200 บาท
6. ชองจดหมาย หนังสือ ใบเสร็จ จะต้องเป็นของชมรม
7. แต่ละศูนย์จะต้องมีครูผ่านการอบรมและทดสอบอย่างน้อย ศูนย์ละ 1 คน
8. จ่ายค่าน้ำมันรถ ให้ครูผู้สอน เดือนละไม่ต่ำกว่า 500 บาท
9. ผู้เรียนผู้หญิงแต่งกายชุดดำ สำหรับผู้ชายแต่งกายชุดสีขาว
10. เป็นศูนย์ที่มีผู้เรียนไม่น้อยกว่า 20 คน

นายชุมภิสิทธิ์ โตะคง ในฐานะเป็นที่ปรึกษาและอยู่กับชมรมมาโดยตลอด ขอขอบคุณผู้ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมวันนี้ มีทั้งผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่นท้องถิ่นทั้งตำบล รวมทั้งผู้ปกครองทุกคน และไม่ลืมมีตัวแทนผู้เรียนมาด้วย วันนี้บทบาทที่รออาศัยกับการพัฒนาเยาวชน การพัฒนา คือ กระบวนการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เป้าหมายของการพัฒนาในวันนี้ คือ เด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนา

ศักยภาพแล้วเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีทุนทางสังคม ดังนั้น โรงเรียนคาตอลิกที่รอกาติ เพราะที่ รอกาติสามารถพัฒนาเยาวชนที่ดีได้ ดังนี้

1. การเป็นผู้นำและเคารพต่อผู้นำ – คือการละหมาดยามาอะ(ละหมาดร่วมกัน)
2. การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน ห่างไกลยาเสพติด (คือการแต่งกายสะอาดมาเรียน) เพราะ เด็กที่ติดยามักจะไม่ค่อยอาบน้ำ สกปรก แต่เด็กที่เรียนที่รอกาติต้องอาบน้ำละหมาด ต้อง อาบน้ำมาเรียน
3. การรู้จักเวลา ตรงต่อเวลา มาเรียนตามกำหนดทุกวัน
4. สร้างความเป็นผู้นำ โดยใช้กลุ่มในการเรียนการสอน
5. สร้างบุคลากร – ปฏิบัติต่อกฎของแต่ละศูนย์และการเคารพครูผู้สอนการมีมารยาททั้งงดงาม คือการกล่าวทักทายแบบอิสลาม
6. มีความสามัคคี คือการประสานเสียง อ่านคูอาร์(การวิงวอนขอจากอัลลอฮ) ดังๆ วีริด(การ รำลึกถึงอัลลอฮ)หลังละหมาด
7. คุณธรรม จริยธรรม คือ การอบรมจริยธรรม เพื่อทดสอบการละหมาดให้ถูกต้อง สุดท้ายนี้ขอให้ชมรมเข้มแข็งและอยู่รอดต่อไป

เวลา 15.50 น. เป็นกระบวนการร้องเพลงอนาซีด(เพลงส่งเสริมจริยธรรม)ของแต่ละหมู่บ้าน มี ตัวแทนแต่ละหมู่บ้านศูนย์ละ 1 กลุ่มอนาซีดมีผู้ตาม 5 คน หลังจากอนาซีดแล้ว ได้ปิดพิธี เวลา 16.40 น. โดยนาย อาแซ แม เป็นผู้อ่านคูอาร์(บทขอพร)พร้อมปิดพิธี และ ทุกคนเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

บทที่ 3

รายละเอียดผลการวิจัย

หลังจากที่ทางโครงการวิจัยได้ดำเนินการศึกษาและปฏิบัติการวิจัยโดยผ่านขั้นตอนและการจัดกิจกรรมต่างๆทั้งหมดรวม 15 กิจกรรม ผลการวิจัยสามารถได้ทั้งเนื้อหาที่เป็นความรู้และการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่และชุมชน ดังรายละเอียดเนื้อหาผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลลูโบะยิไรที่มีความยั่งยืน

จากการที่ชมรมเกิดจากการเรียกประชุมของ อบต. เมื่อปี พ.ศ.2553 จนมีการเริ่มต้นของการรวมกลุ่มครูที่สอนกิริออาดีในพื้นที่ตำบลจนเกิด“ชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลลูโบะยิไร”ของคนในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สามารถได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. เป็นสำคัญและเพื่อร่วมกันค้นหาวิธีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในฐานะครูผู้สอนกิริออาดีด้วยกัน และร่วมสนับสนุนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพมากขึ้น ในวันดังกล่าวมีการคัดเลือกเลือกตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการ และมีการเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ และมีนักวิชาการศึกษาของ อบต. เป็นผู้ประสานงาน รวมคณะกรรมการจำนวน 8 คน เป็นผู้เริ่มต้น และมีที่ปรึกษาจาก อบต. 1 คน โดยสิ่งที่ทางชมรมคาดหวังต่อการก่อตั้งชมรมในระยะยาว คือ มีความสามัคคี สามารถยืนหยัดบนลำแข้งของตนเอง และมีรายได้เป็นของชมรม ส่วนความคาดหวังในอนาคตของ อบต. ต่อชมรม คือ ชมรมมีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มอื่นๆ และนำไปสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

ดังนั้น กระบวนการเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการ ทางโครงการจึงมีการจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานที่ชมรมตาดีกายะหา และที่ประเทศมาเลเซียรวมทั้งกิจกรรมกำหนดแผนของชมรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพึ่งตนเองของชมรมให้ชมรมอยู่รอด การทำงานเป็นทีมให้มีความเข้มแข็งขึ้น สร้างจิตสำนึก และแรงจูงใจให้กับคณะกรรมการ และได้แนวทางการบริหารขององค์กรที่ใหญ่ระดับต่างประเทศมาประยุกต์ใช้

ผลการศึกษางานการจัดการสอนกิริอาตี *Fasih Tartih Gharib Maskilah* มาเลเซีย

1. **ชมรม**เริ่มก่อตั้ง ปี 2003 วิธีการทำให้ชมรมมีความยั่งยืน คือ 1.จดทะเบียนชมรม 2. รายงานผลการดำเนินงานให้กับรัฐ 3. หัวหน้าศูนย์กิริอาตีแต่ละแห่งวาญิบ(บังคับ)ต้องผ่านการอบรมกิริอาตี 4. หัวหน้าศูนย์ย่อยในพื้นที่ต้องจ่ายเงินบำรุงชมรมปีละครั้ง 5. ต้องมีการจัดประชุม 6. ต้องกวัด(เข้มแข็ง) ในการทำให้สังคมชุมชนเข้มแข็ง 7. ทำธุรกิจที่เป็นของชมรม 8. ทำสัญญาปีต่อปี ถ้าผิดสัญญาก็ต้องจ่ายเงิน

2. **การสนับสนุนของชมรมต่อศูนย์และครู** คือ 1. จัดวันครู 2. จัดวันเกิด 3. จัดการแข่งขันกีฬา 4. จัดทัศนศึกษาดูงาน 5. พบปะครูเดือนละครั้ง

3. **การจัดอบรมครู** โดยการรวมครูกิริอาตีในโซนอุดารา 1 วันและเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น ดัจวิด เทคนิคการสอนและควบคุมเด็ก อบรมตั้งแต่ 6 โมงเช้าถึง 5ทุ่ม

4. **กิริอาตี DEWASA (สำหรับผู้ใหญ่)** จะมีผู้เรียนอายุตั้งแต่ 40-60 ปี เรียนกิริอาตีและดัจวิด

5. **คุณสมบัติของครู** คือ ละหมาดตะฮัจญุด อ่านอัลกุรอาน ซอบร์ และอิคลาส

6. **การสร้างแรงจูงใจ** คือ 1. ปลุกฝังอิหม่าม คิดและทำเพื่ออัลลอฮ(มีจิตสาธารณะ) 2. อิคลาสต่ออัลลอฮไม่ติดทั้งบประมาณ 3. ทัศนศึกษาดูงาน ดูวิธีการสอน เทคนิคการสอนจากที่ต่างๆเพื่อนำมาปรับใช้

7. **การจัดการเรียนการสอน**จะรับเฉพาะครูหญิง เพราะมีความอดทนและรับผิดชอบมากกว่า ชาย ครูจะมีการใช้เทคนิคที่ได้จากการอบรม ถ้าครูใช้เทคนิคครบเด็กจะเรียบร้อยและอยู่ในฮาลาเกาะฮจนจบ การแบ่งเล่มจะไม่มีการปะปนกัน เด็กเล่ม 1 ก็จะอยู่เล่ม 1 โดยหน้า 1-10 จะทวนอ่านประมาณ 15 วัน

8. สิ่งที่ต้องสอบผ่าน

1. อ่านถูกต้องแม่นยำ
2. ท่องจำตามกำหนดของแต่ละชั้น
3. คูอาร์(บทขอพร)รายวันตามกำหนด
4. ละหมาด บทละหมาด อ่านละหมาด ทำทางละหมาด
5. วิริด(คูอาร์หลังละหมาด)แล้วละหมาดซีกิร(การอ่านระลึกถึงอัลลอฮ)
6. อ่านหะดีษตามกำหนด

7. เรียน (เพิ่มเติม)

9. การเก็บค่าบำรุง เดือนละ 300 บาท ปัจจุบันมีผู้สอน 37 คน

10. สวัสดิการ มีเรื่อง ค่าตอบแทนคุณวุฒิและให้ค่าตอบแทนตามงานหนักงานเบา จ้างเจ้าหน้าที่บัญชีต่างหาก

ผลการศึกษาดูงานการจัดการสอนกีร่ออาตี๋ของศูนย์กีร่ออาตี๋ระเว้งและยะหริ่ง

จุดเด่นที่ทางกลุ่มนำมาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย

- การจัดระบบการสอนเป็นรายกลุ่ม
- กระบวนการสอนจะมีการใช้สื่อที่หลากหลาย
- ให้เด็กเป็นผู้นำในการระหมาด การท่องจำบทโองการต่างๆ การอ่านคูอาร์ อ่านวีริค และมีกลุ่มเพื่อนอ่านตาม
- มีการอ่านซูเราะห์เพื่อท่องจำหลังระหมาดมัสนิบ และก่อนเข้าศาลาเกาะฮเด็กท่องจำอัลกุรอ่าน
- การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้
- การแต่งกายเรียบร้อย
- ครูมาสอนเร็ว
- มีการระหมาดพร้อมกัน
- มีระบบการแบ่งหน้าที่ให้เด็กมีความรับผิดชอบกับศูนย์ ดูแลเด็กด้วยกัน ดูแลสถานที่แลการแต่งกาย ด้านศาสนา การระหมาด
- มีการตั้งกฎข้อบังคับของผู้เรียน และผู้สอน

ผลการศึกษาดูงานการบริหารชมรมตาดีกายะหา จ.ยะลา

- ได้เรียนรู้ระบบการวางแผน การรักษาบุคลากร การสรรหาทุน กิจกรรมของชมรมระเบียบ รวมทั้งจุดแข็งของทีมงาน ซึ่งสามารถนำแนวทางการทำงานมาปรับใช้กับชมรมกีร่ออาตี๋อุโบะฮ์ไรให้เข้มแข็งได้ โดยชมรมมีตาดีกา จำนวน 60 ศูนย์ที่อยู่ภายใต้ชมรม
- การบริหารของชมรมมีคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี
- คณะกรรมการมาจากตัวแทนแต่ละหมู่ละ 3 คน
- มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ คือ ประธาน เลขา เฮอร์ญุก ประธานสัมพันธ์ ประธานงานสังคม อีบาดัตและกีฬา
- ให้คณะกรรมการแต่ละพื้นที่ไปทำโครงการในพื้นที่และมาเสนอในที่ประชุม

- ประชุมพบปะเดือนละ 1 ครั้ง
- ภารกิจหลัก คือ พบปะประจำปี ระดับตำบลและอำเภอ อบรรมครูอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อปี
- งบประมาณไม่มีแต่อาศัยการเข้าไปคุยกับทางราชการ
- จุดแข็งของชมรม มีการทำงานเป็นทีม เมื่อมีเรื่องที่จะต้องตัดสินใจก็จะมีการประชุมปรึกษาหารือ
- มีการจัดทำข้อมูลสมาชิกชมรม
- มีการกำหนดกฎข้อบังคับของชมรม
- มีสถานที่ทำการของชมรม
- ปัญหาอุปสรรคในการทำงานของชมรมที่นี้ คือ การประชุมพร้อมกับผู้นำที่มีอำนาจตัดสินใจทำได้ยากเพราะมักจะส่งเพียงสมาชิกมาประชุม การบริหารยังขาดรายได้ที่ชัดเจน

สรุปผลการศึกษาดูงานที่ทางกลุ่มนำมาปรับใช้ ประกอบด้วย

- ชมรมจำเป็นต้องมีข้อมูลศูนย์ ดังนั้นทางกลุ่มก็รออาศัยจึงดำเนินการให้สมาชิกรวบรวมข้อมูล
- ได้นำการบริหารจัดการห้องเรียน สภาพแวดล้อม
- เรียนรู้ด้านการบริหารจัดการชมรม ปัญหาอุปสรรค การหางบประมาณ
- การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหลายๆหน่วยงานในพื้นที่ เช่นหน่วยงานทหารในพื้นที่
- การบริหารต้องมีการประชุมประจำเดือน ประจำปีเป็นประจำ
- ศูนย์ย่อยต้องสนับสนุนงบประมาณให้กับชมรม
- บริหารจัดการชมรมโดยใช้รูปแบบกิจกรรม เช่น เวทีคัดค้านอัลกุรอาน เวทีศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ กิจกรรมค่ายฤดูร้อน ค่ายภาษาอังกฤษ และภาษามลายู
- ชมรมมีความจำเป็นต้องหางบประมาณด้วยตนเองด้วย
- แต่ละศูนย์ย่อยต้องให้คำบำรุงชมรมเป็นรายปี เพื่อเป็นการบริหารจัดการงบประมาณภายใน
- ศูนย์ย่อยต้องดำเนินธุรกิจหารายได้เสริม เช่น ทำพวงกุญแจ เสื้อ เก็บค่าสมัครเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น
- ทุกกิจกรรมที่จัดต้องมีค่าลงทะเบียน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันของผู้เข้าร่วมร่วมกัน
- จัดให้เด็กก็รออาศัยสามารถเข้าร่วมกิจกรรมฟรี โดยมีศูนย์ย่อยออกค่าใช้จ่าย
- การจัดการเรียนการสอนสามารถประยุกต์ใช้ทันที เพราะทฤษฎีมีแล้ว ได้แนวทางปฏิบัติที่สามารถนำมาใช้ได้ในพื้นที่ทันที

- ได้ทราบว่าการดำเนินงานของศูนย์กีรอาติแต่ละแห่งนั้นไม่ได้เปิดสอนกีรอาติอย่างเดียว แต่มีทั้งเปิดสอนกีรอาติ ประถม ปฐมวัย ศูนย์เลี้ยงเด็กเล็ก 3 เดือนขึ้นไป ซึ่งจะเป็นแนวทางในอนาคตได้
- มีการจัดการเรียนรู้แบบท่องจำผสมผสานระบบการดูแลคุณภาพ และมีระบบการเขียนด้วยมือเป้าหมายเพื่อฝึกระบบการท่องจำให้ได้เร็วขึ้น
- การบริหารจัดการที่เป็นระบบสามารถทำให้ผู้เรียนที่ด้อยโอกาส คนพิการสามารถเรียนรู้ได้
- ผู้บริหารจัดการโดยใช้จิตวิทยา มีทั้งแบบเข้มข้น อบอุ่น อ่อนโยนอยู่ในคนๆ เดียวกันและจากการศึกษาครูงานและกิจกรรมต่างๆ ทำให้ได้ข้อสรุปด้านการบริหารจัดการชมรมให้มีความสำเร็จได้นั้น มีข้อสรุปว่า
 1. ชมรมต้องหาแนวทางการพึ่งตนเอง แต่ละศูนย์ต้องมีธุรกิจที่เป็นของตนเอง
 2. ผู้บริหารและคณะกรรมการต้องรู้จริงและเข้าใจในเรื่องของระบบการบริหารจัดการ กฎข้อบังคับของชมรม
 3. มีการทดลองปฏิบัติการเป็นขั้นเป็นตอน โดยร่วมมือกันทำทีละเรื่องมีการสรุปผลการทำงานภายใต้การดำเนินการของชมรม
 4. ต้องมีกระบวนการประชุมและดำเนินการประชุม มีมติการประชุมและดำเนินการตามมติการประชุมอย่างเคร่งครัด
 5. ต้องทบทวน ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความอยู่รอดของทุกการทำงาน ซึ่งประเด็นนี้จำเป็นต้องทำเพราะความล้มเหลวของโครงการรัฐส่วนใหญ่ขาดการติดตามและประเมินผล
 6. เนื่องจากสถานการณ์ในพื้นที่ 3 จชต. การดำเนินงานจึงต้องมีความสัมพันธ์กับหลักการทำงานของในหลวงเพื่อความสันติสุขในพื้นที่
 7. องค์ประกอบของการทำงานจำเป็นต้องมี 1. มีอามานะฮ์ 2. อิดลาฮ์ 3. ขอมรับในมติของคนส่วนมากและปฏิบัติตามมติ ซึ่งสามารถเห็นผลเชิงประจักษ์ได้ ต้องสร้างความเข้าใจ 4. สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้
 8. มีกฎระเบียบการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีกรอบการทำงาน

2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกีรอาติประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ

กีรอาติเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัชชะฮัฎ เด็กที่เรียนอัลกุรอานแบบกีรอาติในพื้นที่ตำบลลูโบะฮิไร ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ช่วงอายุ 5-15 ปี ซึ่งเป็นเด็กที่กำลังเรียนระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งจากโรงเรียนสังกัดของรัฐและเอกชน ปัจจุบันการเรียนการ

สอนในพื้นที่ตำบลโบะยิไร มีทั้งหมด 10 แห่ง มีครูผู้สอน 64 คน ทั้งนี้ครูที่ผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรสามารถเป็นครูผู้สอนระบบกิริออาตีได้เพียง 12 คน มีเด็กที่เรียนอยู่ทั้งหมด 871 คน ประกอบด้วย

1. หมู่ที่ 1 บ้านบาตุกาตือเงาะ มีศูนย์การสอนกิริออาตี 1 แห่ง มีครู 6 คน เด็ก 100 คน
2. หมู่ที่ 2 บ้านเมืองยอน มีศูนย์การสอนกิริออาตี 1 แห่ง มีครู 13 คน เด็ก 180 คน
3. หมู่ที่ 3 บ้านโลกกอ มีศูนย์การสอนกิริออาตี 1 แห่ง มีครู 5 คน เด็ก 70 คน
4. หมู่ที่ 4 บ้านตะบิงตัง มีศูนย์การสอนกิริออาตี 1 แห่ง มีครู 3 คน เด็ก 68 คน
5. หมู่ที่ 5 บ้านน้ำใส มีศูนย์การสอนกิริออาตี 2 แห่ง มีครู 12 คน เด็ก 185 คน
6. หมู่ที่ 6 บ้านเจาะบาเน มีศูนย์การสอนกิริออาตี 1 แห่ง มีครู 5 คน เด็ก 50 คน
7. หมู่ที่ 7 บ้านนูกะกูง มีศูนย์การสอนกิริออาตี 1 แห่ง มีครู 8 คน เด็ก 95 คน
8. หมู่ที่ 8 บ้านโคกระกำ มีศูนย์การสอนกิริออาตี 2 แห่ง มีครู 12 คน เด็ก 218 คน

ซึ่งจากการถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นของการจัดการเรียนการสอนของแต่ละศูนย์การเรียนการสอนอัลกุรอานและกิริออาตีประจำหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านบาตุกาตือเงาะ

ศูนย์กิริออาตี ม.1 มีนายกอเดร์ สาและ (อิหม่ามคอรีย์) เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก 18.00 น. เด็กๆจะเดินทางมาจนถึงที่ศูนย์เพื่อเตรียมตัวละหมาด เมื่อเข้าเวลามันริบเด็กก็จะร่วมละหมาดญามาอะฮ์พร้อมกันโดยมีครูผู้สอนเป็นอิหม่าม เมื่อละหมาดมันริบเสร็จจะมีการอ่านวีรดิและดุอาหลังละหมาด 10 นาที หลังจากนั้นละหมาดสุนัตหลังมันริบอีก 2 รอกาอัตแล้วเด็กก็จะแยกย้ายกันเข้ากลุ่มฮาลาเกาะฮ์ เรียนอัลกุรอานตามชั้นต่างๆโดยมีกลุ่มละ 15 คน มีผู้สอน 1 คนต่อกลุ่มโดยสอนให้อ่านพร้อมๆกันหลังจากนั้นก็เข้าอ่านค่อหน้าครูโดยอ่านคนละ 1 หน้าต่อคืนหลังจากนั้นเมื่อเวลา 20.00 น ทุกคนจะเตรียมตัวละหมาดอิชาพร้อมๆกันโดยจะละหมาดสุนัตก่อนอิชา 2 รอกาอัตก่อน จากนั้นละหมาดอิชาและดุอาหลังละหมาดต่อด้วยการละหมาดสุนัตหลังอิชา 2 รอกาอัต หลังจากนั้นเด็กก็จะอ่านพระนามของอัลลอฮ์ 99 นาม อ่านซอลาวัตนบี (สรรเสริญท่านนบีมุฮัมมัด) พร้อมๆกัน และครูก็จะมีการสอนดุอาประจำวันพร้อมทั้งนาซีฮัต หลังจากนั้นเด็กก็จะแยกย้ายกันกลับบ้าน

หมู่ที่ 2 บ้านเมืองยอน

ศูนย์กิริออาตี ม.2 มีนายมุฮำหมัด ชัยฟูอิสลาม เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจากผู้เรียนมาถึงเวลา 18.00 น. เพื่อเตรียมตัว ละครหาคีมิตัวแทนเด็กที่ได้แบ่งเวรรับผิดชอบในการละครหาคเพื่อละครหาคยามาอะห์พร้อมๆกัน โดยมีครูเป็นผู้นำละครหาคหลังละครหาค อ่านวีรดิหลังละครหาคประมาณ 15 นาที หลังจากนั้นเมื่อ ละครหาคเสร็จเข้ากลุ่มฮาลาเกาะห์ เรียนอัลกุรอานตามชั้นต่างๆโดยมีกลุ่มละ 15 คน มีผู้สอน หนึ่งคนเมื่อเข้ากลุ่มฮาลาเกาะห์ตามชั้นต่างๆ หลังจากนั้นเมื่อเวลา 20.00 น ทุกคนจะเตรียมตัว ละครหาคอีชาพร้อมๆกันอีกครั้งเมื่อละครหาคเสร็จจะมีการอ่านคูอาห์ 50 คูอาห์อ่านต่างๆพร้อมกัน ทั้งชายและหญิงแล้วนาซีฮัตหลังละครหาค 5 นาที แล้วสลามจูบมือครูจึงแยกย้ายกลับบ้าน

หมู่ที่ 3 บ้านโคกกอ

ศูนย์กีรออาติ ม.3 มีนายสุดิ้ง มีสาและ เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก 1.นักเรียนมาถึงศูนย์กีรออาติและอ่านคูอาร์เข้ามัสยิด โดยก้าวเท้าขวาเข้ามัสยิดและเนียตเอียะติกาฟ(ตั้งเจตนา) 2. ตัวแทนนักเรียนอาซาน 3. ละครหาคยามาอะห์พร้อมๆกัน 4. ตัวแทนนักเรียนอ่านวีรดิ 5. อิหม่ามอ่านคูอาร์ 6. ละครหาคซุนด์ 2 รอกาอะห์ 7.นักเรียนเข้ากลุ่มฮาลาเกาะฮ 8. ครูให้คำแนะนำและวิธีการเอาน้ำละครหาคและบริบทในการละครหาค 9.เด็กเริ่มเรียน 10 นาที แล้วเข้ามาอ่านต่อหน้าครู 10.ละครหาคอีชาพร้อมๆกัน 11. ครูอ่านตะลิม (ความรู้ เสริม) 12. ให้สลามกับครูทุกคนก่อนกลับบ้าน

ตารางการสอน	
สุกอร์-เสาร์	หยุด
อาทิตย์-พฤหัสบดี	เรียนตามปกติ

หมู่ที่ 4 บ้านตะบิงตีง

ศูนย์กีรออาติ ม. 4 บ้านตะบิงตีง มีนางสาว มาริยานี มีสาและ เป็นหัวหน้าศูนย์ และสถานที่ สอนอยู่ใกล้ตลาดนัด

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก 1. เด็กมาถึงก่อนอาซานมัฆริบ(ละครหาคช่วงค่ำ)เพื่อ เตรียมตัวละครหาคพร้อมนำสมุดและปากกามาด้วยทุกคน 2.ละครหาคมัฆริบพร้อมๆกัน โดยครูเป็น อิหม่ามนำการละครหาค 3. อ่านวีรดิและคูอาร์ 4.เข้ากลุ่มฮาลาเกาะฮเพื่ออ่านทบทวนและอ่านต่อหน้าครู จนถึงอาซานอีชา 5.ละครหาคอีชาพร้อมๆกัน อ่านคูอาร์และวีรดิพร้อมฟังนาซีฮัต(โอวาท)จากครูผู้สอน

6.นักเรียนเข้าแถวสลามกับครูก่อนกลับบ้าน 7.ทุกคนกลับบ้าน บางคนมีผู้ปกครองมารับมาส่ง บางคนขี่จักรยานกลับบ้านเอง

ตารางเรียน	
วันจันทร์-พฤหัสบดี	เรียนตามปกติ
วันศุกร์	หยุดประจำสัปดาห์
วันเสาร์หยุด	เนื่องจากมีตลาดนัด

หมู่ที่ 5 บ้านน้ำใส 2 แห่ง

จุดที่ 1 ศูนย์กีรออาตีปอนะบาบอละห์ มินางปรีด๊ะ เจ๊ะแว เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก

1.เริ่มละหมาดมัฆริบพร้อมกันทุกคน โดยมีสภาเด็กเป็นคนควบคุมดูแล และเป็นอิหม่าม เด็กนักเรียนที่เป็นอิหม่าม คือนักเรียนที่ผ่านการอบรมคุณธรรมจริยธรรมการละหมาดแล้ว

2.อ่านคู่มือหลังละหมาด อ่านรูกุนต่างๆ อ่านชี้อัสลาตา อ่านชี้อัลลอฮ์ หลังจากนั้นแยกย้ายเข้ากลุ่มฮาลาเกาะฮ์ กลุ่มละ 10-15 คน โดยมีครู 1 คน ผู้สอนให้เวลานักเรียนวอร์ม(ทบทวน)อ่านคนละ 5 ครั้ง เพื่อความแม่นยำ แล้วจึงเข้าอ่านต่อหน้าครูผู้สอน

3. หลังจากเรียน 1 ชั่วโมงแล้วทุกคนพร้อมเตรียมตัวละหมาดอิชาพร้อมกัน หลังจากนั้นอ่านคู่มือต่างๆอีกครั้งประมาณ 5-10 นาที

4. หลังละหมาดอิชาสภาเด็กเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยหลังเรียน แบ่งเวรทำความสะอาดของร่างกาย ฟั่นสะอาด เล็บสั้น การแต่งกายชุดต้องสะอาด ใส่ถุงเท้าทุกคนสำหรับเด็กผู้หญิง หลังละหมาดเสร็จแล้วทุกคนเปลี่ยนชุดละหมาดสำหรับนักเรียนหญิง เข้าแถวอีกครั้งเพื่อฟังคำโอวาทจากครูผู้สอนและสลามกับครูทุกคน เมื่อกลับบ้าน บางคนมีผู้ปกครองมารับมาส่ง บางคนมากับจักรยาน บางคนเดินมาเรียน

ตารางการสอน	
วันเสาร์-จันทร์	เรียนตามปกติ
วันอังคาร	หยุด
วันพุธ	เรียนตามปกติ
วันพฤหัสบดี	อ่านซูเราะห์ยาซีน

จุดที่ 2 ศูนย์กীরออาตีหมู่ 5 โดยมีนายมะการี กาเง เป็นหัวหน้าศูนย์(มัครอชะนุรุลตะห์ฟิซ อัลกุรอานนุรกี)

กระบวนการสอน เริ่มจากนักเรียนอ่านสะกดพยัญชนะและคำผสมต่างๆ อ่านคูอาร์ วรรคประจำวัน เรียนรู้กฎของดัจวีด ท่องจำซูเราะห์ บทการละหมาด เมื่อนักเรียนจบ 1 เล่ม จะมีการสอบอีกครั้งเพื่อทบทวนความจำ อ่านวรรคหลังละหมาด

เริ่มทำการสอนเวลา 16.00-19.00 น โดยแบ่งการสอนเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่ 1 สำหรับนักเรียนชาย ทำการเรียนการสอน เวลา 16.00- 18.00 น. ช่วงที่ 2 สำหรับนักเรียนหญิงทำการเรียนการสอน เวลา 18.00- 19.00 น. จะเปิดสอนทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์

ตารางการสอน	
วัน	เนื้อหาที่เรียน
เสาร์- อาทิตย์	อ่านอัลกุรอาน
จันทร์-อังคาร	ฮุรฟ
พุธ	อัลกุรอาน
พฤหัสบดี	อ่านคูอาร์กับเรียนดัจวีด
ศุกร์	ปิดการเรียนการสอน

หมู่ที่ 6 บ้านเจาะบาแน

ศูนย์กীরออาตี ม. 6 บ้านเจาะบาแน มีนายอาแว แม เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก เด็กเริ่มทยอยมาเวลา 17.30 น. ละหมาดมัฆริบ พร้อมกันโดยมีครูผู้สอนเป็นอีม่ามที่มัสยิด อ่านวรรค อ่านคูอาร์ อ่านทบทวนอายัต เข้ากลุ่มฮาลา เเกาะฮโดยให้เด็กทบทวน 15 นาที จากนั้นเข้าอ่านต่อหน้าครูผู้สอน หลังเด็กอ่านถูกแล้วครูผู้สอนอ่านเนื้อหาใหม่โดยให้เด็กอ่านตาม ละหมาดอีซาร่วมกันที่มัสยิด หลังละหมาดอีซาอ่านคูอาร์ ก็คือคูอาร์ต่อพ่อแม่ คูอาร์ก่อนนอน คูอาร์เข้า-ออกมัสยิด คูอาร์ก่อนและหลังรับประทานอาหาร ฟังนาซีดหลังละหมาด และก่อนกลับบ้านเด็กสลามกับครูผู้สอนทุกคน

ตารางการสอน	
วันศุกร์	หยุด
เสาร์พฤหัสบดี	เรียนปกติ

หมู่ที่ 7 บ้านนุเกาะกุง

ศูนย์กิริออาตี ม.7 มีนายคือนัง มีสา เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจากผู้เรียนมาถึงเวลาเวลา 18.00 น. เด็กๆจะเดินทางมาถึงที่ศูนย์เพื่อเตรียมตัวละหมาด มีตัวแทนเด็กที่ได้แบ่งเวรรับผิดชอบในการละหมาดเพื่อละหมาดขามะอะห์พร้อมๆกัน หลังละหมาดอ่านวีร็ดหลังละหมาดประมาณ15นาที หลังจากนั้นละหมาดซุนนะห์พร้อมๆกัน เมื่อละหมาดเสร็จเข้ากลุ่มฮาลาเกาะห์เรียนอัลกุรอานตามชั้นต่างๆโดยมีกลุ่มละ 15คนมีผู้สอนหนึ่งคน เมื่อเข้ากลุ่มฮาลาเกาะห์แล้วครูจะสละมทักทายเด็กๆพร้อมกับถามข่าวคราว หลังจากนั้นให้อ่านพร้อมๆกัน15นาทีแล้วให้เด็กอ่านนำก่อน 1-2 คนแล้วเพื่อนๆอ่านตาม ครูคอยชี้แนะถูกผิดเมื่อทุกคนเริ่มเข้าใจแล้วเริ่มสอนเรื่องใหม่ต่อแล้วให้เด็กๆอ่านตามหลังจากนั้นเมื่อ เวลา 20.00 น.ทุกคนจะเตรียมตัวละหมาดอีซาพร้อมๆกันอีกครั้งเมื่อละหมาดเสร็จจะมีฮาลาเกาะห์นาซีซัด(ให้อิอวาท)แล้วแยกย้ายกันกลับบ้าน

หมู่ที่ 8 บ้านโคกระกำ 2 แห่ง

จุดที่ 1 ศูนย์กิริออาตี ม. 8 โดยมีนายสือแม็ง กาโมะ เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก ผู้เรียนมาถึงเวลา 18.00 น.อาบน้ำละหมาด ละหมาดขามะอะห์พร้อมกัน จากนั้นอ่านวีร็ด เสร็จแล้วแบ่งกลุ่ม (ฮาลาเกาะ)โดยมีผู้สอนกลุ่มละ 1 คนต่อผู้เรียน 15-20 คน การเรียนให้ผู้เรียนอ่านก่อน 20 นาที จึงเข้าอ่านต่อหน้าครูผู้สอน ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นพัก 10 นาที ระหว่างรอละหมาดอีซา จากนั้นละหมาดขามะอะห์พร้อมๆกัน หลังละหมาดให้เด็กอ่านอาซัดลาเซ็ม อ่านคูอาร์ประจำวันและฟังตะลิมทุกคืน(บัญญัติ) ต่างๆ และทุกวันพฤหัสบดีจะมีการอ่านซูเราะห์ยาซีนเฉพาะเด็กที่อ่านเก่งแล้ว

จุดที่ 2 ศูนย์กิริออาตี หมู่ 8 โดยมีนางอาชีชะ ดาเห เป็นหัวหน้าศูนย์

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเริ่มจาก นักเรียนมาเรียนเวลา 17.30 น. จากนั้นตัวแทนนักเรียนเป็นผู้ทำการอาซานและอิกอมะฮ์ ละหมาดมัฆริบขามะอะห์(ละหมาดร่วมกัน) โดยให้ตัวแทนนักเรียนสลับกันเป็นอิหม่าม อ่านวีร็ดหลังละหมาด ครูซักถามเด็กใครมาหรือไม่มา อ่านคูอาร์ก่อนเรียน อ่านสุรฟัสจาอียะห์(พญูษนะอาหรับ) อ่านอาซัดละหมาดและหลังละหมาดจนจบ เข้ากลุ่มฮาลาเกาะฮโดยกระบวนการในกลุ่มย่อย คือ

a. อ่านฟาติฮะห์

b. อ่านพยัญชนะอาหรับ

c. เริ่มอ่านบทเรียนทันทีที่เข้าต่อหน้าครู

นักเรียนเข้ากลุ่มใหญ่อีกครั้ง อ่านคู่มือต่างๆ ครูให้อีวาทแก่นักเรียน เรื่องความสะอาด มารยาท บทบาทในการละหมาด อ่านคู่มือหลังเรียน ละหมาดอิซาร่วมกัน อ่านคู่มือโดยให้ตัวแทน นักเรียนอ่านแล้วเพื่อนๆอ่านตาม จบด้วยสลามครู สลามเพื่อนนักเรียนด้วยกันก่อนกลับบ้าน

ตารางการสอน	
เสาร์-อาทิตย์	เรียนตามปกติ
วันพุธ-ศุกร์	หยุดทำฮาลาเกาะฮตามบ้าน
วันพฤหัสบดี	เรียนคัจวิด-ซูเราะห์ยาซีน ซูเราะห์มาลิก

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละศูนย์ก็ถือว่าดีมีความคล้ายกัน โดยส่วนใหญ่เรียนในตอนเย็น เริ่มให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการละหมาด การท่องจำบทอัลกุรอานที่สำคัญๆ บทขอพรต่างๆ และมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนตามระบบการสอนกีรออดีไม่ทั้งหมด ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางที่ได้ส่งเสริมให้เด็กได้เป็นผู้นำในการละหมาด ซึ่งก่อนการวิจัยแต่ละศูนย์ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่ต่างคนต่างทำ และจากการวิจัยทำให้ได้ทราบปัญหาในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน ด้านการจัดการภายใน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยสรุปดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูจะไม่มีระบบการสอนที่ชัดเจน ผู้สอนหนึ่งคนสอนอย่างไม่จำกัดจำนวนผู้เรียนที่แน่นอน กระบวนการสอนมีการให้เด็กเข้าอ่านต่อหน้าครู ซึ่งสภาพเด็กจะเข้าอ่านอย่างต่อหน้าครูอย่างไม่เป็นระเบียบ เรียกว่าสะเปะสะปะไม่ได้แบ่งฮาลาเกาะฮ(กลุ่มศึกษา)ที่ชัดเจน การจัดกลุ่มนักเรียนมีเด็กที่เรียนทั้งกีรออาดีเล่ม 1-4 อยู่ในกลุ่มเดียวกัน กระบวนการสอนไม่เป็นระเบียบ ไม่มีสื่อ และขาดการใช้สื่อประกอบการสอน

ด้านการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน พบว่า บางพื้นที่ครูไม่มีการจัดระบบให้นักเรียนละหมาดร่วมกัน ไม่มีการสอนคู่มือหลังละหมาดร่วมกัน ไม่มีการให้อีวาทหรือนาซีฮัต(การตักเตือน)นักเรียนเด็กแต่งกายไม่เป็นระเบียบ เวลาเด็กมาถึงโรงเรียนก็ไม่มีการให้สลามครู เด็กขาดคุณธรรม จริยธรรม

คือ เด็กจะปฏิบัติเหมาะสมเฉพาะเวลาเรียนเท่านั้น เมื่อกลับบ้านเด็กไม่เหมาะสม ครูผู้สอนไม่มีการติดตามและกระตุ้นเด็ก และเมื่อเด็กกลับไปที่บ้านจะไม่มีการให้สถามกับผู้ปกครอง

ด้านการจัดการภายใน พบว่า แต่ละศูนย์ไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจน ไม่มีการจัดระเบียบการมา การกลับ การบริหารจัดการขากระบบ ผู้บริหารไม่มีการติดตามการสอน ส่วนครูมีหน้าที่สอนอย่างเดียวและไม่มีการติดตามนักเรียน ไม่มีการนาชีต(ตักเตือน)นักเรียน ครูขาดการเอาใจนักเรียนและการติดตามอย่างจริงจังเมื่อสอนเสร็จจะกลับบ้านทันที นอกจากนี้การสนับสนุนค่าตอบแทน พบว่า ศูนย์ ไม่มีการสนับสนุนค่าตอบแทนให้กับครูผู้สอน เพราะไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียนเด็ก ทำให้ครูไม่มีแรงจูงใจในการสอน เรียกว่าภาษาชาวบ้านว่า สอนกันแบบเรื่อยๆ ครูบางคนขาดสอนเป็นเดือนๆก็มี

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะพบว่า ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจไม่รับรู้การเรียน ของลูก ไม่มีความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์ ไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กับครู นอกจากนี้ยังพบ ปัญหาต่างๆไป เช่น แต่ละศูนย์มีห้องน้ำที่ไม่เพียงพอ ไม่มีเครื่องดื่มน้ำสำหรับบริการผู้เรียน

หลังจากการนำกระบวนการวิจัยไปสร้างการเรียนรู้กับคณะครูของก๊อติทั้ง 10 ศูนย์ ซึ่งมี ทั้งเวทีการถอดความรู้และประสบการณ์ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเทคนิคต่างๆ และการศึกษาดูงาน กับเครือข่ายก๊อติใกล้เคียง ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครูและเด็กอย่างชัดเจน จนสามารถสรุป องค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและก๊อติประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ ดังนี้

1. **มีระบบการจัดการเรียนการสอนก๊อติ** การจัดการเรียนการสอนมีการแบ่งกลุ่มฮาตา เกาะฮอยอย่างชัดเจน คือครู 1 คนต่อจำนวนเด็ก 15 คน จัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม การเรียนจะมีการแบ่งเล่มอย่างชัดเจน โดยมีกระบวนการตั้งแต่การเตรียมพร้อมเด็กที่อยู่ใน ศูนย์ และการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้
 1. นักเรียนทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา
 2. นักเรียนเข้าอ่านต่อหน้าครู โดยมีเพื่อนนั่งฟัง (ตาจารย์) เมื่อเด็กอ่านผิดครูก็จะถามเพื่อนในกลุ่มให้ช่วยชี้แนะว่าเพื่อนอ่านผิดตรงไหน (ระหว่างนี้ครูจะเช็คการ ะเหมาะสมของเด็ก 5 เวลา การแต่งกาย ความสะอาดไปด้วย)
 3. นักเรียนอ่านในหน้าที่ตัวเองเรียนอยู่
 4. ครูจะสรุปบทเรียนของแต่ละคืนต่อไป

ทั้งนี้การสอนของศูนย์ก็รออาศัยจะเป็นการสอนแบบผสมผสานระหว่างกลุ่มกับการสอนรายบุคคลเริ่มจาก

1. การนำไปสู่บทเรียน (นั่งในวงกลุ่ม) ทักทาย (Salam) alfatihah – dua
2. การอ่านเป็นกลุ่ม
3. การอ่านเป็นรายบุคคล
4. การอ่านเป็นกลุ่มและสรุป
5. ผู้สอนอ่านและผู้เรียนอ่านตาม
6. ผู้สอนและผู้เรียนอ่านพร้อมกัน
7. ครูผู้สอนชี้ให้ผู้เรียนอ่านพร้อมกัน

ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. Processes = ขั้่นนำเข้าสู่บทเรียน 5 นาที
2. Pengajaran = ขั้่นนำเสนอ 15 นาที
3. Pelajaran = ขั้่นฝึกเรียน 35 นาที
4. ขั้่นสรุป = พร้อมปิดพิธี 5 นาที

ซึ่งการจัดการเรียนการสอนเช่นนี้จะครอบคลุมเรื่อง วิธีการละหมาด มารยาททั้งงดงามแบบอย่างที่ดี ท่องจำอัลกุรอานให้จำ และเรียนรู้วิธีการแปลความหมายอย่างง่าย ๆ ได้

นอกจากนี้ ทางกลุ่มศูนย์ที่อยู่ภายใต้ชมรมยังได้กำหนดข้อบังคับของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ คือ

1. ผู้เรียนอ่านบทที่ 1 ต้องจำคัวร์ 10 บท และอายัดลาเซ็ม 3 ซูเราะห์
 2. ผู้เรียนบทที่ 2-3 ต้องผ่านการทดสอบละหมาด คัวร์ ท่องจำ 5 ซูเราะห์
 3. ผู้เรียนบทที่ 4-5 ท่องคัวร์ 30 บท อายัดลาเซ็ม (โองการสั้นๆ) 10 บท และ เป็นอิหม่ามได้
2. **มีการส่งเสริมจริยธรรม** ได้มีการให้เด็กร่วมกันละหมาดญามาอะฮ(ละหมาดรวม)ร่วมกันก่อนเรียน มีการอ่านวีริด (บทสรรเสริญ)และคัวร์(บทขอพร)หลังละหมาดร่วมกัน และหลังจากเรียนเสร็จ ครูได้ให้เด็กร่วมกันละหมาดอิซาร่วมกัน และหลังละหมาดมีการอ่านวีริดและคัวร์หลังละหมาด เป็นคัวร์ในชีวิตประจำวัน (บางพื้นที่ประมาณ 50 คัวร์ บางพื้นที่จะอ่านก่อนละหมาดอิซาโดยใช้เวลาประมาณ 7-10 นาที)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังได้มีข้อสรุปด้านการสร้างจุดเด่นของแต่ละศูนย์เรียนรู้ของหมู่บ้าน ให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับกลุ่มอื่นๆที่สนใจด้านการสร้างความหลากหลาย ในระบบการสอนเสริมจริยธรรมให้กับเด็กนักเรียน สามารถดูได้ ดังนี้

ม.1 กุดบะห์ (โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์)

ม.2 กุดบะห์(โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์ และบทขอพรเด็กสามารถจำได้ 50 คำเป็นประจำวัน)

ม.3 อนาซิด (บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)

ม.4 อนาซิด(บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)

ม.5 อนาซิด(บทขับร้องส่งเสริมจริยธรรม)

ม.5 ฮาฟิซ (ท่องจำ)

ม.6 ฮาฟิซ(ท่องจำ)

ม.7 ฮาฟิซ(ท่องจำ) และกุดบะห์(โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์) และการวิีรคหลังละหมาด

ม.8 กุดบะห์(โอวาทหลังละหมาดวันศุกร์)

3. **มีการส่งเสริมการดักเตือน** โดยครูให้การนาซีฮัต(คำดักเตือน)กับเด็กในเรื่องต่างๆจากครู 5 นาที เช่น เรื่องจริยธรรม คุณธรรม ความสะอาด การแต่งกาย เป็นต้น และก่อนกลับ เด็กให้สลามกับครู เป็นอันเสร็จกิจวัตรในหนึ่งคืน

เมื่อมีการจัดระบบที่ชัดเจน เด็กมีการบริหารเวลา มีระเบียบวินัยมากขึ้น การแต่งกายสะอาด มีการให้สลามซึ่งกันและกัน มีการละหมาดร่วมกัน มีการท่องจำคูอาร์ในชีวิตประจำวัน

จากการแบ่งเล่มการสอนอย่างชัดเจนทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านได้เร็วขึ้นจาก 1 เล่ม ใช้เวลา 6 เดือน เปลี่ยนเป็นใช้เวลาเพียง 1-2 เดือนก็สามารถอ่านจบเล่มได้แล้ว ถือว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการอ่านอัลกุรอ่านได้เร็วกว่าปกติ สามารถสอบได้และจบตามหลักสูตรทุกคน

นอกจากนี้ พบว่า เด็กมีมารยาททั้งดงามซึ่งจะแตกต่างกับผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบกิริยาอาดีโดย สั้นเชิง ผู้เรียนมีระเบียบวินัยเข้าใจระเบียบของแต่ละศูนย์ สามารถปฏิบัติทางศาสนกิจจนติดเป็นนิสัย

4. **มีระบบด้านการบริหารจัดการ** ทำให้ครูเข้ามามีบทบาทและมีภาระหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน มีการเชื่อนักเรียนที่มา และขาดเรียน มีการแบ่งกลุ่มฮาลาเกาะฮอย่างชัดเจน มีการเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครอง 100 บาท/เดือน มีค่าตอบแทนให้ครูไม่ต่ำกว่า 500 บาท/เดือน มีการประชุมภายในศูนย์เพื่อ ติดตามการเรียนการสอน ได้ทำให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลง คือ มีระเบียบวินัยมากขึ้น มาสอนตรงเวลา

มีกำลังใจในการสอนและสอนอย่างจริงจัง ครูมีการติดตามพฤติกรรมเด็กและสร้างความสัมพันธ์กับ
ผู้ปกครองเด็ก ครูผู้สอนทุกคนมีจิตอาสาในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนด้านชุมชน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นท้องที่ รวมทั้งผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเข้าร่วม
กิจกรรมโครงการของก๊ออาตืออย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและก๊ออาตือ
ประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ ทางศูนย์ก๊ออาตือยังต้องมีการดำเนินการต่างๆภายใต้การควบคุมของชมรม
โดยมีกฎของครูและผู้เรียน ดังนี้

กฎของครูผู้สอน

1. ผู้สอนต้องรู้จักประวัติของผู้เรียน
2. ผู้สอนต้องซื่อสัตย์ต่ออาชีพการเป็นครู
3. ผู้สอนต้องใช้เทคนิคใหม่ๆเสมอ
4. ผู้สอนต้องมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน ต่อเวลาของผู้เรียน
5. ผู้สอนต้องรักสะอาด
6. ผู้สอนต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
7. ผู้สอนต้องมีวินัยในตนในแบบอิสลาม
8. ผู้สอนต้องรู้จักประเมิน ควบคุมผู้เรียนให้ได้
9. ผู้สอนต้องให้กำลังใจและชมเชยผู้เรียนเสมอ
10. ผู้สอนต้องมีความยุติธรรมต่อผู้เรียนเสมอ

กฎของผู้เรียน

1. ผู้เรียนต้องละหมาดยามาอะห์(ละหมาดรวม) 2 เวลา ช่วงที่มาเรียน
2. ผู้เรียนต้องไม่นำสิ่งเสพติดเข้ามาบริเวณสถานที่เรียน
3. ผู้เรียนต้องรักการเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎ
4. ผู้เรียนต้องร่วมประหัดไฟ ประหัดน้ำ อนุรักษ์โลกร็อน
5. ผู้เรียนต้องไม่คิดขโมยของผู้อื่น
6. ผู้เรียนต้องมาเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดเรียน
7. ผู้เรียนต้องรักษาสถานที่เรียนรู้ให้คงสภาพดีเสมอ

8. ผู้เรียนต้องเคารพต่อผู้สอน
9. ผู้เรียนต้องเชื่อฟังพ่อแม่
10. ผู้เรียนต้องรักการเรียนรู้

3. การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยีในการสนับสนุนและพัฒนา ระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ

การบริหารจัดการถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในอิสลามและเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยีในการสนับสนุนและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ ทางคณะกรรมการชมรมจึงมีมติการประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง ยกเว้นกรณีที่มีเรื่องสำคัญจำเป็นต้องมีการประชุมรวมมากกว่า 1 ครั้งต่อเดือนได้ และที่ประชุมเสนอว่า การดำเนินงานของชมรมจะสำเร็จได้นั้นทางชมรมต้องมีองค์ประกอบต่างๆ คือ คณะกรรมการต้องมีความรู้ ชมรมต้องมีแผนพัฒนาศูนย์ และมีทุกคนมาทำหน้าที่ร่วมกัน มีการทำงานแบ่งงานแบ่งฝ่าย คณะทำงานต้องดำเนินการประชุมเดือนละครั้ง มีข้อบังคับ มีการจัดทำแผนการดำเนินงานของชมรม มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาศูนย์โดยคณะกรรมการ มีการศึกษาข้อมูลการบริหารศูนย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในระบบการบริหารจัดการของชมรมชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยี

การบริหารชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยีจะอยู่ภายใต้การทำงานของทีมงานบริหารที่มาร่วมตัวกันเรียกว่า คณะกรรมการชมรมจำนวน 10 คน มีที่ปรึกษา 7 คน ซึ่งประกอบด้วย

1. นายคือนั่ง	มีสา	ประธาน	ม.7
2. นายมุฮัมมัด	ชัยฟูอิสลาม	รองประธาน	ม.2
3. นางปรีดี๊ะ	เจ๊ะแหว	เลขาธุการ	ม.5
4. นายสือแม็ง	กาโมะ	คณะกรรมการ	ม.8
5. นายสุตัง	มีสาและ	คณะกรรมการ	ม.3
6. นายกอเดร์	สาและ	คณะกรรมการ	ม.1
7. นายอาแซ	แม	คณะกรรมการ	ม.6

- | | |
|------------------------|----------------|
| 8. นางมารียานี มีสาและ | คณะกรรมการ ม.4 |
| 9. นางอาชีวะ ดาเห | คณะกรรมการ ม.8 |
| 10. นายมะกอรี กาเจ | คณะกรรมการ ม.5 |

ส่วนที่ปรึกษาชมรมปัจจุบัน ประกอบด้วย

- | | |
|----------------------------|--|
| 1. นายอดิฉันท์ วาเยะ | ที่ปรึกษา (นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล) |
| 2. นายมะนาเส สาแม็ง | ที่ปรึกษา (ข้าราชการครู โรงเรียนตะบิงตัง) |
| 3. นายเวหะมะซัปดุลนี แวเตะ | ที่ปรึกษา (ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนธรรมพิทยาคม) |
| 4. นายสาการียา มาหะมะ | ที่ปรึกษา (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบะฮิไรปัจจุบัน) |
| 5. นายซุมิกิฟือลี โตะดง | ที่ปรึกษา (รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบะฮิไร) |
| 6. นายเซ็ง มะลี | ที่ปรึกษา (ผู้บริหารโรงเรียนครุณมุสลิม และประธานสภา
สันติสุขประจำตำบลลูโบะฮิไร) |
| 7. คุณดูแวกอติเยาะ กาแบ | ที่ปรึกษา (ผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยอิสลามศึกษา
และวัฒนธรรม) |

บทบาทชมรมชมรมอัลกุรอานและกิริออาตีตำบลลูโบะฮิไรต่อการสนับสนุนให้ศูนย์มีคุณภาพ
จะดำเนินการภายใต้ภารกิจหลัก ดังนี้

1. จัดให้ศูนย์ได้ทำการประเมิน 10 ประการเป็นประจำทุกปี การประเมินเป็นประจำทุกเดือน
2. สนับสนุนให้แต่ละศูนย์เป็นแหล่งเรียนรู้ฐานทั้งในและต่างประเทศแก่ศูนย์ทุกแห่ง
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมวิชาการ
5. จัดเวทีถอดตั้มอัลกุรอาน
6. ส่งเสริมให้ความรู้กับครูในเรื่องต่างๆที่จำเป็นอย่างเป็นระยะ
7. จัดระบบการตัดสินแฮะห์(ทดสอบ)ของศูนย์ย่อยภายใต้ชมรม
8. สนับสนุนให้แต่ละศูนย์มีรายได้ของตนเอง
9. ส่งเสริมการใช้สื่อ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
10. ส่งเสริมให้ศูนย์ย่อยมีความรู้ความเข้าใจต่อกฎข้อบังคับของชมรมและทำตามอย่างเคร่งครัด
11. ทำการติดตามประเมินการจัดการเรียนการสอนของศูนย์แต่ละแห่ง
12. สร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจพร้อมกับจัดระบบสวัสดิการให้ศูนย์แต่ละแห่ง

ผลการกำหนดกฎของศูนย์ภายใต้การควบคุมของชมรมจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย กฎของผู้สอน และกฎของผู้เรียน ดังนี้

— กฎของผู้สอน

1. ผู้สอนต้องรู้จักประวัติของผู้เรียน
2. ผู้สอนต้องซื่อสัตย์ต่ออาชีพการเป็นครู
3. ผู้สอนต้องใช้เทคนิคใหม่ๆเสมอ
4. ผู้สอนต้องมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ ต่อเวลาของผู้เรียน
5. ผู้สอนต้องรักสะอาด
6. ผู้สอนต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
7. ผู้สอนต้องมีวินัยในตนในแบบอิสลาม
8. ผู้สอนต้องรู้จักประเมิน ควบคุมผู้เรียนให้ได้
9. ผู้สอนต้องให้กำลังใจและชมเชยผู้เรียนเสมอ
10. ผู้สอนต้องมีความยุติธรรมต่อผู้เรียนเสมอ

— กฎและข้อบังคับของผู้เรียน

1. ผู้เรียนอ่านบทที่ 1 ต้องจำคูอาร์ 10 บท และอาซัตลาเซม 3 ซูเราะห์
2. ผู้เรียนบทที่ 2-3 ต้องผ่านการทดสอบละหมาด คูอาร์ ท่องจำ 5 ซูเราะห์
3. ผู้เรียนบทที่ 4-5 ท่องคูอาร์ 30 บท อาซัตลาเซม(โองการสั้นๆ) 10 บท และ เป็นอิหม่ามได้

— กฎและข้อบังคับของผู้เรียน

1. ละหมาดยามาอะห์(ละหมาดรวม) 2 เวลา
2. ไม่นำสิ่งเสียดัดเข้ามาบริเวณสถานที่ที่เรียน
3. รักการเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎ
4. ร่วมประหัดไฟ ประหัดน้ำ อนุรักษ์โลกร็อน
5. ไม่กีดขโมยของผู้อื่น
6. มาเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดเรียน
7. รักษาสถานที่เรียนรู้ให้คงสภาพเสมอ
8. เคารพต่อผู้สอน
9. เชื่อฟังพ่อแม่

10. รักการเรียนรู้

และมีการกำหนดรายละเอียดด้านการประเมินศูนย์กีรอาตี 10 ประการ ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลศูนย์ และ โรงเรียนสอนอัลกุรอานและกีรอาตีตำบลอุโบะยิไร ประวัติศูนย์ วัตถุประสงค์ พันธกิจ โครงสร้าง การบริหาร การแบ่งฝ่าย
2. แบบประเมินการท่องจำคูอาร์ประจำวัน
3. แบบประเมินการเอาน้ำวุฎุด(อาบน้ำละหมาด)
4. แบบประเมินอิริยาบถในการละหมาด
5. แบบประเมินการท่องจำอัลกุรอาน
6. แบบประเมินศูนย์ และ โรงเรียน
7. แบบประเมินครูผู้สอน
8. แบบประเมินผู้บริหาร โรงเรียน
9. แบบประเมินการอ่านอัลกุรอาน
10. แบบประเมินการอ่านคูอาร์หลังละหมาด

นอกจากนี้เพื่อให้ชมรมอัลกุรอานและกีรอาตีตำบลอุโบะยิไรได้ก้าวไปสู่การทำงานและมีบทบาทที่ชัดเจน จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ชมรม พันธกิจชมรม เป้าหมายชมรม แผนงานของชมรม รวมทั้งกฎข้อบังคับของชมรม (ตามเอกสารภาคผนวก)

บทที่ 4

วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะฮิไร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านในตำบลอุโบะฮิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ให้มีคุณภาพครั้งนี้ ได้ดำเนินการในพื้นที่ 8 หมู่บ้าน ของตำบลอุโบะฮิไร ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานด้วยระบบกิริออาดีกระจายในหมู่บ้านทั้งแปดหมู่บ้านจำนวนถึง 10 ศูนย์กิริออาดี

โครงการนี้บริหารงานโดยนักวิจัยชาวบ้าน จำนวน 12 คน มีคณะกรรมการชมรมกิริออาดีจำนวน 4 คน และระหว่างการจัดวิจัยมีการเพิ่มนักวิจัยด้านการเงิน หลังจากนั้นทุกคนทำงานอย่างเต็มที่และไม่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลระหว่างการจัดวิจัยแต่อย่างใด เนื่องจากได้มีการเตรียมพร้อมทีมงานมาตั้งแต่ต้นทาง มีการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม จุดแข็งของทีมงาน คือ ทุกคนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้นักวิจัยส่วนใหญ่ยังเป็นคนที่มีความรู้ทั้งเรื่องศาสนาและสามัญ ทำให้สามารถบริหารโครงการได้อย่างดี

โครงการวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เน้นโจทย์ของชุมชนและชุมชนเป็นนักวิจัย ดังนั้นในกระบวนการวิจัยจึงมีกลุ่มคนจำนวนมากและหลากหลายเข้าร่วมในกิจกรรมงานวิจัย ประกอบด้วย นายก อบต. รองนายก อบต. ปลัด อบต. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอุโบะฮิไร ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน ตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน โต๊ะอิหม่าม ผู้ปกครอง ครูกิริออาดี ตัวแทนนักเรียนกิริออาดี และบางกิจกรรมมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้จนมีความจำเป็นต้องขอขยายจำนวนผู้เข้าร่วม เช่น กิจกรรมอบรมครูผู้สอนกิริออาดีของชุมชนจำเป็นต้องมีการคัดเลือกแกนนำมาเป็นตัวแทนในการอบรม อันเนื่องจากว่าหากดำเนินการตามปกติในการจัดอบรมลักษณะนี้หากต้องใช้งบประมาณของของชุมชนเองทั้งหมดจะต้องใช้เงินจำนวนมากและกิจกรรมลักษณะนี้ไม่ค่อยจะมีการจัดขึ้น และพบว่า กระบวนการอบรมโดยใช้งานวิจัยมากำกับจะมีความเข้มข้นของกระบวนการอบรมมากกว่าการจัดอบรมของหน่วยงานท้องถิ่นทั่วไป ทำให้มีคนสนใจกิจกรรมต่างๆจำนวนมาก นอกจากนี้ข้อดีของการมีกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่มเข้าร่วมในโครงการอย่างหนึ่ง คือ ได้ใช้โอกาสของเวทีต่างๆกระตือรือร้นของชมรมให้เป็นที่สนใจของทุกกลุ่มสังคมจนทุกคนเห็นประโยชน์ขององค์กรในฐานะที่สามารถรวมตัวเป็นหนึ่งได้ ในขณะนี้สามารถกล่าวได้ว่ามีความเข้มแข็งมากกว่ากลุ่มอื่นๆของชุมชน เช่น เมื่อเปรียบเทียบกับตาดีกา สถาบันศึกษาปอเนาะในพื้นที่ปัจจุบัน และในกระบวนการดำเนินงานวิจัยทำให้กลุ่มต่างๆในพื้นที่ เข้าใจงานวิจัยจากเดิมที่ไม่รู้ว่าวิจัยคืออะไรเลย กลุ่มกิริออาดีจึงกลายเป็นศูนย์กลางอย่างในการรวมตัวที่เข้มแข็งและเป็นกลุ่มที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักการเมือง และผู้นำท้องถิ่นมีความคาดหวังที่จะพึ่งพาเพื่อเป็นตัวอย่างนำไปสู่การพัฒนาในพื้นที่ต่อไป

ในกระบวนการวิจัยมีคณะวิทยากรหรือผู้รู้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 1. อาจารย์สุนทร ปิยะวัฒน์ 2. อาจารย์อิสมาแอ สามะ 3. อาจารย์ชากรียา เจนะ 4. คุณชัยชุติน เบ็ญสุหลง 5. เลขานุการชมรมกิริออาตีโซนสตาร่า ประเทศมาเลเซีย 6. อุตตนาซิม ผู้บริหารโรงเรียนตะพีซอัลกุรอานอินนูชีนา ประเทศมาเลเซีย และทีมวิทยากรจากชมรมกิริออาตีจังหวัดปัตตานี

นอกจากนี้ในระหว่างกระบวนการทำงานวิจัย พบว่า มีผู้มาสนับสนุนโครงการในหลายๆเรื่อง ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบูโยะยิไรเข้ามาสนับสนุนในเรื่องงบประมาณตามแผน และงบประมาณค่าตอบแทนครูกิริออาตี รวมทั้งสถานที่ประชุมต่างๆ
2. โครงการ สป.สช. ในฐานะหน่วยงานที่สนับสนุนดูแลสุขภาพสนับสนุนงบประมาณชมรมในฐานะที่ชมรมใช้อัลกุรอานในการพัฒนาสุขภาพในพื้นที่ โดยอนุมัติในหลักการ จำนวน 88,000 บาท
3. พมจ. จังหวัดสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมอบรมจริยธรรมเยาวชนภาคฤดูร้อน จำนวน 57,000 บาท

การวิจัยในเรื่องนี้ได้ให้ความสำคัญกับอัลกุรอาน ซึ่งสิ่งที่มุสลิมควรทำต่ออัลกุรอาน คือ

1. ฟังอัลกุรอาน ทุกครั้งที่เราฟังการอ่านอัลกุรอาน อัลลอฮ์ทรงตอบแทนด้วยเราะห์มัด (ความประเสริฐ) แก่ผู้อ่าน
2. อ่านอัลกุรอาน ผู้ใดอ่าน 1 คำอัลกุรอาน อัลลอฮ์จะทรงตอบแทนผลบุญ 10 เราะห์มัด (ความประเสริฐ) ท่านอิหม่ามซาฟิอี อ่านอัลกุรอาน 60 คอดัม(จบเล่ม)ในระยะเวลา 1 เดือน และที่ประเทศอินโดนีเซียครูที่สอนอัลกุรอานต้องคอดัม 2 ครั้ง ต่อหนึ่งเดือน อุลามาร์(ผู้รู้)กล่าวว่า ผู้ใดสามารถคอดัมอัลกุรอานภายในเวลา 40 วันผู้นั้นจะอยู่ในชีวิตที่มักเราะห์ ผู้ใดที่อ่านอัลกุรอานตลอด ผู้นั้นจะได้รับเราะห์มัดตอนสิ้นลม บ้านใดที่เต็มไปด้วยผู้อ่านอัลกุรอาน บ้านนั้นจะรู้สึกกว้างขวางและอยู่ร่มเย็นเป็นสุข
3. ท่องจำอัลกุรอาน จงท่องจำซูเราะห์(บท)ต่างๆให้อยู่ในใจเราตลอดเวลา ท่องจำอัลกุรอานไม่จำกัดอายุ และอัลกุรอานไม่มีวันหมดอายุ ผู้ใดไม่รักในการอ่าน ผู้นั้นเปรียบเสมือนบ้านเก่าที่ไม่มีใครอยู่ มนุษย์จำเป็นต้องจำอย่างน้อยวันละ 1 อายัต (โองการ) ซูเราะห์มุลค์(ตาบา) ควรจะจำไว้ทุกคน
4. รู้ความหมายของอัลกุรอาน
5. ใช้อัลกุรอานเป็นหนทางของการดำเนินชีวิต(ตามแบบอัลกุรอาน)

โดยกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับในโครงการวิจัย 3 ประการ คือ 1. ได้รูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไรที่มีความยั่งยืน 2. ได้องค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาดีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ 3. ได้ทราบบทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไรในการสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ

ผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 **คือ รูปแบบการบริหารจัดการของชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไรที่มีความยั่งยืน**

จากการที่ชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไรเกิดจากแนวคิดที่ว่าหากต่างคนต่างอยู่จะไม่เกิดความเป็นปึกแผ่นอันหนึ่งใจเดียวกันโดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการ ดังนั้นจึงมาร่วมกันคิดว่าทำอย่างไรให้เกิดความเป็นแห่งเดียวก่อน เมื่อเป็นแห่งเดียวแล้วจึงต้องมีผู้นำ มีกรรมการเพื่อจะขับเคลื่อนความเป็นหนึ่งเดียว เป้าหมายเพื่อสร้างความสามัคคี ให้ศูนย์กิริออาดีได้สอนตามกระบวนการสอนกิริออาดีตามหลักสูตรต้นแบบโดยกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อสะดวกต่อการของบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ สะดวกในการสนับสนุนการดำเนินงานของกิริออาดีด้วย ประกอบกับศาสนาอิสลามได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่มีความจำเป็น ซึ่งอัลลอฮ์ได้กล่าวไว้ว่าคนมุสลิมจะอยู่ระดับเดียวกันไม่ได้ในการทำงานต้องมีระดับชั้น(ตำแหน่ง) แต่ในเชิงของการตออัต(การเคารพภักดี) และการศรัทธา(ศรัทธา)ต่ออัลลอฮ์นั้น มนุษย์ทุกคนจะเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ความแตกต่างในเรื่องการบริหารจัดการในระดับตำแหน่งต่างๆก็เพื่อให้การบริหารจัดการนำไปสู่การเชิญชวนคนสู่การทำความดีและยับยั้งความชั่ว ดังอาญัตอิอัลกุรอาน ซูเราะฮ์อัลเราะอฺดู อายะฮ์ที่ 11 กล่าวว่า

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا
(11) مَا بِأَنْفُسِهِمْ ۚ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ ۚ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ

ความว่า “สำหรับเขามีมลาอิกะฮ์ผู้เฝ้าติดตามทั้งด้านหน้าและด้านหลังเขา คู่มกรองเขาตามพระบัญชาของอัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์จะมีทรงเปลี่ยนแปลงสภาพของกลุ่มชนใดจนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงสภาพของตัวเอง และเมื่ออัลลอฮ์ทรงปรารถนาความทุกข์แก่กลุ่มชนใด ก็จะไม่ให้มีผู้ตอบโต้พระองค์ และสำหรับพวกเขาจะไม่ให้มีผู้ช่วยเหลือใดๆ นอกจากพระองค์เท่านั้น”

ดังนั้น เมื่อการเริ่มต้นเป็นแนวคิดของหน่วยงานคำถามที่คาดหวังจึงต้องการศึกษาเพื่อให้องค์กรที่ก่อตั้งดังกล่าวเป็นของชุมชนและมีความยั่งยืนให้ได้ ในที่สุดจึงมาสู่การวิจัยเพื่อท้องถิ่นครั้งนี้

กระบวนการวิจัยมีการศึกษาข้อมูล ทบทวนปัญหาความต้องการ มีการศึกษาดูงานชมรมตาดีกาที่อำเภอยะหาและที่ประเทมาเลเชีย มีการประชุมสรุปผลการศึกษาดูงานร่วมกันจนเป็นมติของสมาชิกชมรม มีการร่วมกันกำหนดสิ่งที่อยากให้ชมรมเป็นจนในที่สุดจึงมีข้อสรุปองค์ความรู้ว่าด้วยเรื่อง การบริหารจัดการชมรมอัล-กุรอานและกิริออาดีตำบลลูโบะยิไรให้มีความยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องประกอบด้วย 9 ประการ ดังนี้

1. ชมรมต้องหาแนวทางการพึ่งตนเอง แต่ละศูนย์ต้องมีธุรกิจที่เป็นของตนเอง
2. ผู้บริหารและคณะกรรมการต้องรู้จักจริงและเข้าใจในเรื่องของระบบการบริหารจัดการ กฎข้อบังคับของชมรม
3. มีการทดลองปฏิบัติการเป็นขั้นเป็นตอน โดยร่วมมือกันทำทีละเรื่องและมีการสรุปผลการทำงานภายใต้การดำเนินการของชมรม
4. ต้องมีกระบวนการประชุมและดำเนินการประชุม มีมติการประชุมและดำเนินการตามมติการประชุมอย่างเคร่งครัด
5. ต้องทบทวน ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความอยู่รอดของทุกการทำงาน ซึ่งประเด็นนี้จำเป็นต้องทำเพราะความล้มเหลวของโครงการรัฐส่วนใหญ่ขาดการติดตามและประเมินผล
6. สถานการณ์ในพื้นที่ 3 จชต. การดำเนินงานต้องมีความสัมพันธ์กับหลักการทำงานของในหลวงเพื่อความสุขในพื้นที
7. องค์ประกอบของการทำงานจำเป็นต้องมี
 1. มีอามานะฮ(ความรับผิดชอบ)
 2. อีคลาส(การทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ)
 3. ขอมรับในมติของคนส่วนมากและปฏิบัติตามมติ ซึ่งสามารถเห็นผลเชิงประจักษ์ได้ ต้องสร้างความเข้าใจ
 4. สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้
8. มีกฎระเบียบการบริหารจัดการที่ชัดเจน เป็นกรอบการทำงาน
9. ชมรมต้องมีกฎและข้อบังคับของชมรม (ตามเอกสารภาคผนวก)

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ บทเรียนและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาดีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ

อัลกุรอานเป็นโองการที่ถูกประทานจากอัลลอฮ(พระผู้เป็นเจ้า) ผู้ที่อ่านอัลกุรอานได้จะเป็นเส้นทางที่เปิดกว้างสำหรับการหาความรู้วิชาอื่นๆ ซึ่งผู้ใดที่อ่านอัลกุรอาน หรือท่องจำอัลกุรอานจะเปรียบเทียบบเสมือนผู้ที่มีแสงสว่างบนแสงสว่าง

หลักสูตรกิริอาตี ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีความพยายามในการให้เด็กมีความสามารถในการอ่านให้ได้อย่างรวดเร็ว จะครอบคลุมเรื่องสำคัญ คือ การอ่าน การละหมาด มารยาททั้งดงาม แบบอย่างที่ดี การท่องจำอัลกุรอาน และมีการสอนแปลความหมายอัลกุรอานอย่างง่าย ๆ ได้

ผลการวิจัยบทเรียนและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริอาตีประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ พบว่า

ด้านการจัดการเรียนการสอนกิริอาตี

การจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริอาตีประจำหมู่บ้านซึ่งมีทั้งหมดใน 8 หมู่บ้านรวม 10 แห่ง ครอบคลุมจำนวนครูผู้สอนรวม 64 คน มีครูที่ผ่านการอบรมแล้วเพียง 12 คน และมีเด็กที่เรียนอยู่ทั้งหมด 871 คน ถือว่าเป็นชุมชนที่มีการจัดการเรียนการสอนกิริอาตีจำนวนมากแห่งหนึ่ง และเนื่องจากกิริอาตีเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เด็กที่เรียนอัลกุรอานแบบกิริอาตีในพื้นที่ตำบลอุโบะฮ์ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่กำลังเรียนระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งจากโรงเรียนสังกัดของรัฐและเอกชน ดังนั้น กระบวนการวิจัยภายใต้กิจกรรมต่างๆ ทำให้ได้ทราบข้อจำกัดและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละศูนย์ในด้านต่างๆทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เป็นระบบ ความไม่ชัดเจนด้านการส่งเสริมจริยธรรม และคุณธรรมของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์กับชุมชนมีปัญหา ซึ่งสามารถสรุปข้อมูลและการเปลี่ยนแปลงหลังการวิจัย ดังนี้

ก่อนการวิจัย

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูจะไม่มีระบบการสอนที่ชัดเจน ผู้สอนหนึ่งคนสอนอย่างไม่จำกัดจำนวนผู้เรียนที่แน่นอน กระบวนการสอนมีการให้เด็กเข้าอ่านต่อหน้าครู ซึ่งสภาพเด็กจะเข้าอ่านอย่างต่อหน้าครูอย่างไม่เป็นระเบียบ เรียกว่าสะเปะสะปะไม่ได้แบ่งฮาลาเกาะฮ์(กลุ่มศึกษา)ที่ชัดเจน การจัดกลุ่มนักเรียนมีเด็กที่เรียนทั้งกิริอาตีเล่ม 1-4 อยู่ในกลุ่มเดียวกัน กระบวนการสอนไม่เป็นระเบียบ ไม่มีสื่อ และขาดการใช้สื่อประกอบการสอน

ด้านการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน พบว่า บางพื้นที่ครูไม่มีการจัดระบบให้นักเรียนละหมาดร่วมกัน ไม่มีการสอนดุอาร์หลังละหมาดร่วมกัน ไม่มีการให้อีวาทหรือนาซีฮัต(การดักเตือน)นักเรียนเด็กแต่งกายไม่เป็นระเบียบ เวลาเด็กมาถึงโรงเรียนก็ไม่มีการให้สลามครู เด็กขาดคุณธรรม จริยธรรม คือ เด็กจะปฏิบัติละหมาดเฉพาะเวลามาเรียนเท่านั้น เมื่อกลับบ้านเด็กไม่ละหมาด ครูผู้สอนไม่มีการติดตามและกระตุ้นเด็ก และเมื่อเด็กกลับไปที่บ้านจะไม่มีการให้สลามกับผู้ปกครอง

ด้านการจัดการภายใน พบว่า แต่ละศูนย์ไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจน ไม่มีการจัดระเบียบการมาการกลับ การบริหารจัดการขาดระบบ ผู้บริหารไม่มีการติดตามการสอน ส่วนครูมีหน้าที่สอนอย่างเดียวและไม่มีการติดตามนักเรียน ไม่มีการนาซีฮัต(ดักเตือน)นักเรียน ครูขาดการเอาใจนักเรียนและการติดตามอย่างจริงจังเมื่อสอนเสร็จจะกลับบ้านทันที นอกจากนี้การสนับสนุนค่าตอบแทน พบว่า ศูนย์ไม่มีการสนับสนุนค่าตอบแทนให้กับครูผู้สอน เพราะไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียนเด็ก ทำให้ครูไม่มีความสนใจในการสอน เรียกว่าภาษาชาวบ้านว่า สอนกันแบบเรื่อยๆ ครูบางคนขาดสอนเป็นเดือนๆก็มี

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จะพบว่า ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจไม่รับรู้การเรียน
ของลูก ไม่มีความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์ ไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กับครู

หลังการวิจัย

หลังจากการนำกระบวนการวิจัยไปสร้างการเรียนรู้กับคณะครูของกัรรอติทั้ง 10 ศูนย์ ซึ่งมีทั้ง
เวทีการถอดความรู้และประสบการณ์ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเทคนิคต่างๆ และการศึกษาดูงานกับ
เครือข่ายกัรรอติใกล้เคียง ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครูและเด็กอย่างชัดเจน จนสามารถสรุปองค์
ความรู้และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัครอานและกัรรอติประจำหมู่บ้านที่มี
คุณภาพ ประกอบด้วยต้องดำเนินการพัฒนาในเรื่องสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **การพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน** ต้องมีกระบวนการแบ่งกลุ่มฮาลาเกาะฮอย่าง
ชัดเจน คือ ครู 1 คนต่อจำนวนเด็ก 15 คน จัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม การเรียนจะมี
การแบ่งเลื่อมอย่างชัดเจน โดยมีกระบวนการตั้งแต่การเตรียมพร้อมเด็กที่อยู่ในศูนย์ และ
การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	5	นาที
ชั้นนำเสนอ	15	นาที
ชั้นฝึกเรียน	35	นาที
พร้อมปิดพิธี	5	นาที

และมีกิจกรรมตลอดที่เด็กอยู่ในศูนย์ ดังนี้

- ละหมาดญามาอะฮ(ละหมาดรวม)ร่วมกัน
- อ่านวีรคและคูอาร์หลังละหมาดร่วมกัน
- เข้ากลุ่มฮาลาเกาะฮ โดยมีกระบวนการในกลุ่ม คือ ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา เข้าอ่าน
ต่อหน้าครูเพื่อนนั่งฟัง (ตาดารุส) เมื่อเด็กอ่านผิดครูก็จะถามเพื่อนในกลุ่มให้ช่วย
ชี้แนะว่าเพื่อนอ่านผิดตรงไหน (ระหว่างนี้ครูจะเช็คการละหมาดของเด็ก 5 เวลา การ
แต่งกาย ความสะอาดไปด้วย) เด็กอ่านในหน้าที่ตัวเองเรียนอยู่ ครูจะสรุปบทเรียน
ของแต่ละคืนต่อไป
- ละหมาดอีฮาร่วมกัน
- อ่านวีรคและคูอาร์หลังละหมาด (บางพื้นที่ประมาณ 50 คูอาร์ บางพื้นที่จะอ่านก่อน
ละหมาดอีฮาโดยใช้เวลาประมาณ 7-10 นาที)
- ฟังนาซีฮัต 5 นาที ในเรื่องต่างๆ เช่น จริยธรรม คุณธรรม ความสะอาด การแต่ง
กาย
- สลามกับครูก่อนกลับบ้าน

จากการแบ่งเล่นเกมการสอนอย่างชัดเจนทำให้เด็กเรียนรู้ได้เร็วขึ้นจาก 1 เล่ม ใช้เวลา 6 เดือน มาใช้เวลาเพียง 1-2 เดือนก็สามารถจบเล่มได้แล้ว

2. การพัฒนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมเด็ก จะพบว่า กำหนดให้เด็กร่วมกันละหมาดญามาอะฮ์ (ละหมาดรวม) ร่วมกันก่อนเรียน มีการอ่านวีรดิ (บทสรรเสริญอัลลอฮ์) และคูอาร์ (บทขอพร) หลังละหมาดร่วมกัน และหลังจากเรียนเสร็จ ครูได้ให้เด็กร่วมกันละหมาดอิฮาร่วมกัน และหลังละหมาดมีการอ่านวีรดิและคูอาร์หลังละหมาด เป็นคูอาร์ในชีวิตประจำวัน (บางพื้นที่ประมาณ 50 คูอาร์ บางพื้นที่จะอ่านก่อนละหมาดอิฮาโดยใช้เวลาประมาณ 7-10 นาที)

3. การส่งเสริมการตักเตือน จะพบว่า ส่งเสริมให้ครูให้การนาซีฮัต (คำตักเตือน) กับเด็กในเรื่องต่างๆ 5 นาที เช่น เรื่องจริยธรรม คุณธรรม ความสะอาด การแต่งกาย เป็นต้น และก่อนกลับเด็กให้สลามกับครู

ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กในทางที่ดีอย่างชัดเจน เด็กมีการบริหารเวลา มีระเบียบวินัยมากขึ้น การแต่งกายสะอาด มีการให้สลามซึ่งกันและกัน มีการละหมาดร่วมกัน มีการท่องจำคูอาร์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจระเบียบของแต่ละศูนย์ สามารถปฏิบัติทางศาสนกิจจนติดเป็นนิสัย

4. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ จะพบว่า กำหนดให้ครูเข้ามามีบทบาทและมีภาระหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน มีการเช็คนักเรียนที่มา และขาดเรียน มีการแบ่งกลุ่มฮาลาเกาะห์ชัดเจน มีการเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครอง 100 บาท/เดือน มีค่าตอบแทนให้ครูไม่ต่ำกว่า 500 บาท/เดือน มีการประชุมภายในศูนย์เพื่อติดตามการเรียนการสอน

ผลต่อการเปลี่ยนแปลงในตัวครู คือ ครูมีระเบียบวินัยมากขึ้น มาสอนตรงเวลา มีกำลังใจในการสอนและสอนอย่างจริงจัง มีการติดตามพฤติกรรมเด็กและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองเด็ก ครูทุกคนมีจิตอาสาในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า มีการส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ รวมทั้งผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการของก๊ิร่ออาดียังอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ทางศูนย์ก๊ิร่ออาดียังได้มีการกำหนดกฎของครูและผู้เรียนภายใต้การควบคุมของชมรมเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกรุอานและก๊ิร่ออาดียังประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ ดังนี้

กฎของครูผู้สอน

1. ผู้สอนต้องรู้จักประวัติของผู้เรียน
2. ผู้สอนต้องซื่อสัตย์ต่ออาชีพการเป็นครู
3. ผู้สอนต้องใช้เทคนิคใหม่ๆเสมอ

4. ผู้สอนต้องมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน
5. ผู้สอนต้องรักสะอาด
6. ผู้สอนต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
7. ผู้สอนต้องมีวินัยในตนในแบบอิสลาม
8. ผู้สอนต้องรู้จักประเมิน ควบคุมผู้เรียนให้ได้
9. ผู้สอนต้องให้กำลังใจและชมเชยผู้เรียนเสมอ
10. ผู้สอนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อผู้เรียนเสมอ

กฎของผู้เรียน

1. ผู้เรียนต้องละหมาดยามอะห์(ละหมาดรวม) 2 เวลา ช่วงที่มาเรียน
2. ผู้เรียนต้องไม่นำสิ่งเสพติดเข้ามาบริเวณสถานที่เรียน
3. ผู้เรียนต้องรักการเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎ
4. ผู้เรียนต้องร่วมประหยัดไฟ ประหยัดน้ำ อนุรักษ์โลกร้อน
5. ผู้เรียนต้องไม่คิดขโมยของผู้อื่น
6. ผู้เรียนต้องมาเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดเรียน
7. ผู้เรียนต้องรักษาสถานที่เรียนรู้ให้คงสภาพดีเสมอ
8. ผู้เรียนต้องเคารพต่อผู้สอน
9. ผู้เรียนต้องเชื่อฟังพ่อแม่
10. ผู้เรียนต้องรักการเรียนรู้

ซึ่งจากการถอดความรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลง นักวิจัยได้พูดถึงกิจกรรมในโครงการที่ทำให้เปลี่ยนแปลง คือ กิจกรรมศึกษาดูงานที่ประเทศมาเลเซีย การศึกษาดูงานที่ศูนย์กีรออาดีชุมชนระแวง และชุมชนยะหริ่ง และกิจกรรมการอบรมที่สร้างให้ครูก็ รอดดีเกิดความรู้ใหม่และสามารถนำความรู้จากการอบรมไปขยายต่อกับเด็กและชุมชน ก่อเกิดผลการ เปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ ดังนี้

กิจกรรมการอบรม ซึ่งก่อนการวิจัยครูส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านการอบรมและทดสอบระบบกีรออาดี ทำให้ยังไม่เข้าใจกระบวนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ ขาดเทคนิคและจิตวิทยา แต่หลังจากอบรม กระบวนการอบรมได้นำเอาบุคลากรครูที่ยังไม่ผ่านการอบรมกีรออาดีมาอบรมและผลการอบรมทำให้มี จำนวนครูที่สอบผ่านถึง 68 คน จากจำนวนผู้อบรมทั้งหมด 71 คน ทำให้ครูได้ความรู้ เทคนิคการสอน กระบวนการสอนที่มีคุณภาพ มีจิตวิทยาในการเล่นกับเด็ก ครูได้มีการนำเอาความรู้ที่ได้จากการอบรม

มาปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน คุณภาพเด็ก การสังเกตพฤติกรรม เด็ก ไอคิวเด็ก จิตวิทยาในการสอนเด็กที่ชน กระบวนการสอนตั้งแต่ต้นจนจบประมาณ 80 % ตาม หลักสูตรกิริออาติ เพราะได้ครูครบตามจำนวนเด็ก คือ เด็ก 15 คน ต่อ 1 ฮาลาเกาะฮ(กลุ่มศึกษา)

ศูนย์กิริออาติ ม.7 ซึ่งเป็นศูนย์ของประธานชมรม เด็กที่เข้าอบรมและผ่านการอบรมสร้างความเชื่อมั่นและประทับใจให้กับชุมชน เพราะเด็กมีการอ่านอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว อ่อนโยน น่าฟัง ทำให้ชุมชนตื่นตัวในการเรียนอัลกุรอานโดยเฉพาะระบบกิริออาติที่ทำให้เด็กอ่านอัลกุรอานได้เร็วและสามารถเป็นผู้นำละหมาดได้ โดยเฉพาะในเดือนรอมฎอนมีตัวแทนเด็กจากศูนย์เป็นอิหม่ามในการละหมาดตารอเวียะ (ละหมาดช่วงกลางคืน)

ศูนย์กิริออาติหมู่ที่ 2,4 และ 7 มีการขยายกลุ่มผู้เรียนโดยทำการเปิดสอนกิริออาติสำหรับผู้ใหญ่ จากก่อนการวิจัยทางศูนย์สอนแบบระบบเดิมแต่เมื่อเข้าร่วมอบรมได้มีการปรับกระบวนการสอนโดยใช้ระบบกิริออาติมาสอนผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกสนุกกับการอ่านอัลกุรอาน เพราะสามารถอ่านได้เร็ว รู้จักพยัญชนะและสระทำให้มีกำลังใจในการเรียนและอ่านอัลกุรอานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะหมู่ 7 ขกตัวอย่างครู เช่น คุณครูใบเคห์ และคุณครูฟาตีเมะ ทั้งสองเป็นครูสอนอัลกุรอานด้วยระบบเดิม (บัมคาคี)และไม่ค่อยกล้าสอนอัลกุรอานเพราะไม่มั่นใจว่าตนเองอ่านถูกต้องหรือไม่ พอหลังการอบรมและผ่านการทดสอบก็เกิดความมั่นใจ จนไปสร้างฮาลาเกาะฮอัลกุรอานผู้ปกครอง และเป็นครูสอนอัลกุรอานเองจากแต่ก่อนคนนอกพื้นที่เข้ามาสอน

ส่วนองค์ความรู้จากการศึกษาดูงานที่ประเทศมาเลเซีย ที่ชุมชนระเว็ง และชุมชนยะหริ่ง ทำให้ชุมชนได้แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอานและกิริออาติประจำหมู่บ้านที่มีคุณภาพ ถือเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของการจัดการเรียนการสอน คือ

แต่ก่อนศูนย์ยังไม่มีสื่อ/มีสื่อการสอนที่ไม่เพียงพอ ปัจจุบันมีสื่อการสอนอย่างเพียงพอและรู้วิธีการใช้สื่อกับเด็ก

มีการทดลองปฏิบัติการฝึกเด็กให้เป็นอิหม่าม เป็นผู้นำในอ่านวีรด์และคัวร์และให้เพื่อนอ่านตาม และอ่านซูเราะห์เพื่อท่องจำหลังละหมาดมัฆริบก่อนเข้าฮาลาเกาะฮ

เช่น ศูนย์กิริออาติ ม.7 มีห้องสาธิตการสอนกิริออาติเต็มรูปแบบ เพื่อเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอนกิริออาติ

ศูนย์กิริออาติ ม.5 (น้ำใส) คีนวันสุร์มีการท่องจำซูเราะห์พร้อมๆกันโดยมีเด็กนำ 1 คนก่อนหน้านั้นไม่เคยท่องจำแค่จัดการเรียนการสอนอย่างเดียวแต่หลังจากไปดูงานที่ประเทศมาเลเซียก็นำมาปรับใช้กับการเรียนการสอนของศูนย์ ผลที่เกิดขึ้นคือ เด็กความสามารถในการอ่านในแต่ละเล่มได้เร็วขึ้นอ่านถูกต้อง คล่องแคล่ว ครูมีการเปลี่ยนแปลง คือ ใช้สื่อในการสอน มีการปรับปรุงตนเองด้านการ

แต่งกาย การมาสอนมาเร็วขึ้น ละหมาดพร้อมกัน มีการจัดระบบดูแลเด็กเวลาละหมาด มีการแบ่งเวรนาซีฮัต(ตักเตือน)ให้กับเด็ก จัดการสอนอย่างเป็นระเบียบ มีการคัดเลือกสภาเด็กทำหน้าที่บริหารงานด้านอียาดัต เป็นอีมามนำละหมาด เช็การละหมาด การมาเรียน เป็นหัวหน้าสาลาเกาะฮ เยี่ยมเยียนคนชราและคนพิการในหมู่บ้าน กระบวนการสอนเป็นขั้นตอนตามระบบกีรออาตี มีการแบ่งเล่มตามกลุ่มอย่างชัดเจน ก่อเกิดความรู้สึกรักให้สมาชิกทุกคน คณะกรรมการมีการกระตุ้นในการพัฒนาปรับปรุงยกระดับของแต่ละศูนย์ให้ดียิ่งขึ้น เกิดความคิดที่จะยกระดับจากการสอนกีรออาตีเป็นโรงเรียน

มีการตั้งกฎข้อบังคับของชมรมหลังจากการศึกษาดูงาน ผู้บริหารและครูมีชื่อเสียง(กำลังใจ)ในการบริหารและจัดการเรียนการสอนเพราะเห็นแนวทางในการพัฒนาจากการดูงาน

เด็กมีระเบียบวินัยมากขึ้น การมาเรียน การอาบน้ำละหมาด การละหมาดตรงต่อเวลา มีมารยาทที่ดีขึ้น จากไม่เคยให้สลามก็จะสลาม การแต่งกายสะอาด กลับบ้านให้สลามและจูบมือพ่อแม่

ผู้ปกครองมีการตระหนักและติดตามการเรียนของลูก มีการประสานงานกับครูอย่างสม่ำเสมอ มารับมาส่งลูก เมื่อลูกป่วยผู้ปกครองจะมาแจ้งข่าวคราวกับครู หลังจากมีการแจ้งระเบียบข้อบังคับของชมรมให้ผู้ปกครองรับทราบ ชาวบ้าน ผู้ปกครอง คนในชุมชนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์และชมรม กิจกรรมของแต่ละศูนย์ทำให้ผู้ใหญ่และเด็กมีแรงจูงใจ มีความกล้าแสดงออกจากการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์และชมรม

การประชุมประจำเดือนทำให้แต่ละศูนย์มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มาสะท้อนปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

ดังนั้น ระยะต่อไป ทางกลุ่มจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกีรออาตีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพในด้านระบบการจัดสาลาเกาะฮกลุ่ม การท่องคูอาร์ตั้งแต่เล่ม 1-5 การกำหนดซูเราะห์ การทดสอบโดยชมรม การเก็บค่าเล่าเรียนเท่าเทียมกัน การละหมาด การอาบน้ำละหมาด มีการบันทึกเกี่ยวกับเด็ก มีการประเมินศูนย์ การประเมินครู การประเมินเด็ก ปีละ 2 ครั้ง การกำหนดมาตรฐานการจบหลักสูตรให้เหมือนกันทุกศูนย์ ซึ่งได้กำหนดวิธีการนำไปสู่คุณภาพประกอบด้วย

1. แต่งตั้งทีมประเมินโดยตัวแทนของแต่ละศูนย์มาลงพื้นที่ประเมินศูนย์กีรออาตีประจำหมู่บ้าน ประเมินการจัดการเรียนการสอน(สาลาเกาะฮกลุ่ม การอ่านคูอาร์ การท่องจำซูเราะห์ กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 1. ครูให้สลาม 2. คูอาร์ 3. ท่องจำซูเราะห์ 4. ทบทวนบทเรียน 5. ให้นิโอะฮาใหม่(การควบคุมเด็กอ่าน) 6. การอ่านรายคน 7. การอ่านต่อหน้าครูพร้อมเช็คชื่อ เช็การละหมาด คูอาร์ที่ได้ 8. การนาซีฮัต/แนะแนวทั่วไป) การประเมินรายเดือนของครูต่อนักเรียน โดยเฉพาะกระบวนการทบทวนที่สามารถจะนำไปสู่คุณภาพ การจัดการเรียนการสอนได้ คุณภาพนักเรียนในการเลื่อนเล่ม ถูกต้อง (Betul) ชัดเจน (Lancar) คล่องแคล่ว (Pasih) เทคนิคการสอนเพิ่มเติม

2. จัดระบบการประชุม PDCA (P - Planning D - During C-Check A-Action (การปฏิบัติ ก่อนและหลังการประเมิน)) เพื่อสรุปการลงพื้นที่ประเมินผล

3. มีการพัฒนาและเพิ่มความรู้ให้กับครูเป็นระยะๆตามความเหมาะสม ในเรื่องจรรยาบรรณ การใช้สื่อ นวัตกรรมครู คุณธรรมจริยธรรมของครูที่ดี พฤติกรรมที่ไม่ควรมีกับครูผู้สอน การแต่งกาย การเป็นแบบอย่างที่ดี

4. ดำเนินการตามแผนของชมรมที่กำหนด

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ บทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริอาดีตำบลลูโบะยิไร

บทบาทการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริอาดีตำบลลูโบะยิไรในการสนับสนุน และพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริอาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพนั้น สืบเนื่องจากการบริหารจัดการถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งขององค์กร ดังที่หะดีษของท่านนบี กล่าวว่า “ท่านทั้งหลายเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาจะถูกสอบสวนในบทบาทหน้าที่ตนเอง”

หมายความว่า ในการทำหน้าที่ของคนคนหนึ่งในทุกอาชีพการงานนั้น ทุกหน้าที่ล้วนแต่ต้องถูกตรวจสอบการทำงานจากพระผู้เป็นเจ้า และอัลลอฮจะทรงตอบแทนในทุกความดีของกิจการงานทั้งหลาย เช่นเดียวกันกับการบริหารงานของชุมชนกิริอาดีแห่งนี้ และเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริอาดีตำบลลูโบะยิไรในการสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์กิริอาดีประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพ ทางคณะกรรมการชมรมจึงมีมติการประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง ยกเว้นกรณีที่มีเรื่องสำคัญจำเป็นต้องมีการประชุมร่วมมากกว่า 1 ครั้งต่อเดือนได้ และที่ประชุมเสนอว่า การดำเนินงานของชมรมจะสำเร็จได้นั้นทางชมรมต้องมีองค์ประกอบต่างๆ คือ คณะกรรมการต้องมีความรู้ ชมรมต้องมีแผนพัฒนาศูนย์ และมีทุกคนมาทำหน้าที่ร่วมกัน มีการทำงานแบ่งงานแบ่งฝ่าย คณะทำงานต้องดำเนินการประชุมเดือนละครั้ง มีข้อบังคับ มีการจัดทำแผนการดำเนินงานของชมรม มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาศูนย์โดยคณะกรรมการ มีการศึกษาข้อมูลการบริหารศูนย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในระบบการบริหารจัดการของชมรมชมรมอัลกุรอานและกิริอาดีตำบลลูโบะยิไร ทั้งนี้การบริหารงานจะอยู่ภายใต้การทำงานของทีมงานบริหารที่มารวมตัวกัน เรียกว่า คณะกรรมการชมรมจำนวน 10 คน มีที่ปรึกษา 7 คน

ผลการวิจัยจึงมีข้อสรุปเกี่ยวกับบทบาทชมรมต่อการสนับสนุนให้ศูนย์มีคุณภาพ ต้องดำเนินการใน 12 ประการ ดังนี้

1. จัดให้ศูนย์ได้ทำการประเมิน 10 ประการประจำปีและการประเมินประจำเดือน
2. สนับสนุนให้แต่ละศูนย์เป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานทั้งในและต่างประเทศ

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมวิชาการ
5. จัดเวทีคอยล์อัลกรุอาน
6. ส่งเสริมความรู้กับครูในเรื่องต่างๆที่จำเป็นอย่างเป็นระยะ
7. จัดระบบการตัดสินและให้(การทดสอบ)ของศูนย์ย่อยภายใต้ชมรม
8. สนับสนุนให้แต่ละศูนย์มีรายได้ของตนเอง
9. ส่งเสริมการใช้สื่อ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
10. ส่งเสริมให้ศูนย์ย่อยมีความรู้ความเข้าใจต่อกฎข้อบังคับของชมรมและทำตามอย่างเคร่งครัด
11. ทำการติดตาม การประเมินการจัดการเรียนการสอนของศูนย์แต่ละแห่ง
12. สร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจพร้อมกับจัดระบบสวัสดิการให้ศูนย์แต่ละแห่ง

ปัญหา/อุปสรรคของโครงการ

ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินงานมีน้อยมาก คือ

1. เรื่องเวลาว่างของนักวิจัยและคณะกรรมการที่ไม่ตรงกัน แต่ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้โดยการปรับแผนดำเนินการในเวลากลางคืนแทน
2. สถานที่จัดกิจกรรม เช่น จัดอบรม ประชุม ไม่ได้มีสถานที่เจาะจงที่ศูนย์หากมีที่ประชุมที่เป็นของชมรมเองจะทำให้เห็นความเข้มแข็งของศูนย์มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของทีมวิจัยและข้อเสนอแนะต่อโครงการ

2. ก่อนวิจัยนายก อบต. ปลัดและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอุบะยิไรไม่ทราบว่ามีชมรมอัลกรุอานและกือออาตีในตำบลอุบะยิไร ทั้งๆที่สนับสนุนงบประมาณให้กับชมรมซึ่งพอมีการจัดกิจกรรมวิจัยทำให้ทุกคนได้รับรู้และรับทราบเกี่ยวกับการทำงานของชมรมได้ดีขึ้น
3. การทำวิจัยทำให้ได้แก้ปัญหาข้อผิดพลาดของตนเองโดยมีเพื่อนร่วมงานเป็นกระบอกงาสะท้อนความผิดพลาดอันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองในทางที่ดี
4. ด้านการบริหารมีการกระจายอำนาจ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ตั้งแต่ระดับบริหารไปถึงครูผู้สอน ผู้บริหารศูนย์มีการกระจายอำนาจการทำงานไปที่ครู เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน

5. คุณปริศนา เจ๊ะแว กล่าวว่า “จากที่เขียนหนังสือและเล่นคอมพิวเตอร์ไม่ค่อยถนัด พอมาทำวิจัยทำให้สามารถเขียนและใช้คอมพิวเตอร์ได้ถนัดขึ้น และได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานร่วมกับทีมวิจัยสามารถนำไปใช้ในศูนย์ของตนเองและสามารถขยายเครือข่ายและทำวิจัยในประเด็นอื่นต่อไป มีความกล้าแสดงออก กล้าพูดต่อหน้าสาธารณชน มีความมั่นใจมากขึ้น เป็นแกนนำในการนำเสนอที่ประชุมต่างๆ โดยเฉพาะการทำระบบการเงิน ระบบบัญชีคล่องขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งย้ำว่า การเรียนรู้งานวิจัยเมื่อเทียบความรู้แล้วเทียบได้กับปริญญาตรีเลย”
6. หัวหน้าโครงการ กล่าวว่า “จากเดิมที่ศูนย์อยู่กระจัดกระจายต่างคนต่างอยู่เมื่อเกิดชมรมเกิดความเป็นหนึ่งเดียวทั้งในด้านการบริหารจัดการ การทำงานสังคม ซึ่งการพัฒนาชมรมไม่ได้หยุดนิ่งเพียงปัจจุบันเท่านั้น แต่ในอนาคตควรก้าวไปสู่สังคมอัลกรุอัน จริยธรรมคุณธรรมอัลกรุอันในพื้นที่ แนวทางที่สามารถทำได้ คือ การผลักดันให้ชมรมสามารถจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายใต้การดำเนินงานของชมรมที่ฝ่ายรัฐบาลสามารถสนับสนุนได้ ทั้งนี้สมาชิกของชมรมทุกคนเป็นเจ้าของและเด็กก็รออาดีทุกคนเป็นผู้เรียน ปลายทางสุดท้ายจึงเป็นโรงเรียนคู่ขนานที่มีทั้งศาสนาและสามัญ อัลกรุอันของชุมชนอย่างแท้จริง สุดท้ายระบบการจัดการศึกษาในพื้นที่ก้าวไปสู่คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน(Quality) เป็นโรงเรียนที่วางรากฐานพัฒนาคุณภาพและผลิตผู้เรียนก้าวสู่มหาวิทยาลัยเพื่อออกสู่สังคมที่มีคุณภาพ”
7. สำหรับบทเรียนการทำงานองค์กรเพื่อชุมชน ทีมงานต้องระมัดระวังเรื่องความแตกแยกและต้องหามาตรการในการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความแตกแยกให้ได้

ข้อเสนอแนะต่อ สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น /ต่อหน่วยงานในพื้นที่ /ชุมชนใหม่

ข้อเสนอแนะต่อ สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

1. ควรให้การสนับสนุนงบประมาณการต่อยอด โครงการในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่องและเพิ่มงบประมาณโดยเฉพาะกิจกรรมที่ไปดูงานและเพิ่มงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมเพราะค่าใช้จ่ายในสภาพปัจจุบันเพิ่มขึ้น ทั้งอาหารและค่าน้ำมันรถ ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน
2. สกว.ควรที่จะเพิ่มงบประมาณการสนับสนุนมากกว่าชุมชนสมทบ

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานในพื้นที่

1. ให้หน่วยงานให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาให้กับองค์กรของชมรมหรือของชุมชนให้มากขึ้นและบ่อยขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชนควรนำข้อมูลผลการวิจัยไปสู่การพัฒนาพื้นที่อื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อชุมชนใหม่

1. ชุมชนที่สนใจงานวิจัยควรมีความสามัคคีในทีมงาน มีความอึดสาส(บริสุทธิ์ใจ) ในการทำงาน และมองวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนให้มากที่สุดมากกว่าการวิจัยเพื่อความอยู่รอดในเชิงอาชีพ โดยเฉพาะปัญหาเด็กและเยาวชนในพื้นที่
3. ชุมชนใหม่ๆที่สนใจเรียนรู้งานวิจัยของลูโบะยิไรสามารถมาเรียนรู้ผ่านการศึกษาดูงานวิจัยของชมรม หรือพื้นที่วิจัยที่ประสบความสำเร็จแล้วได้ จะทำให้เห็นปัญหาและเป้าหมายชัดเจน
4. ศูนย์การเรียนรู้ของชมรมพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานให้ชุมชนอื่นๆที่สนใจ

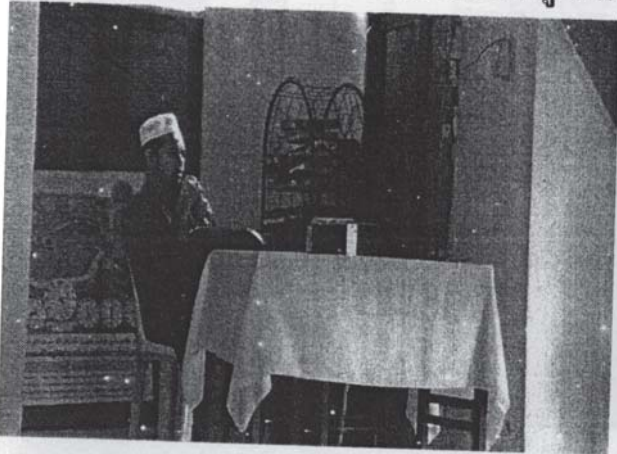
ภาคผนวก

ประมวลภาพการดำเนินงาน

เวทีพัฒนาเครื่องมือ รวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการประเมิน



วัดเวทีกลุ่มเครือข่ายศูนย์ก๊ออาตีประจำหมู่บ้าน



จัดเวทีแกนนำมาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลและนำเสนอข้อมูลที่ได้ร่วมกัน



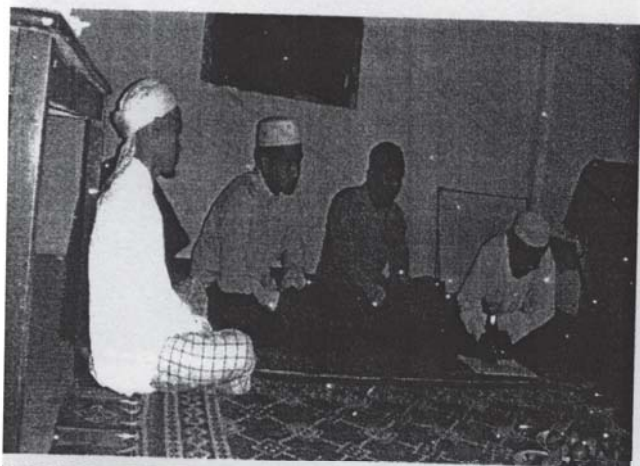
จัดเวทีสมาชิกถอดบทเรียนที่ผ่านมาของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานและกัรออาตี



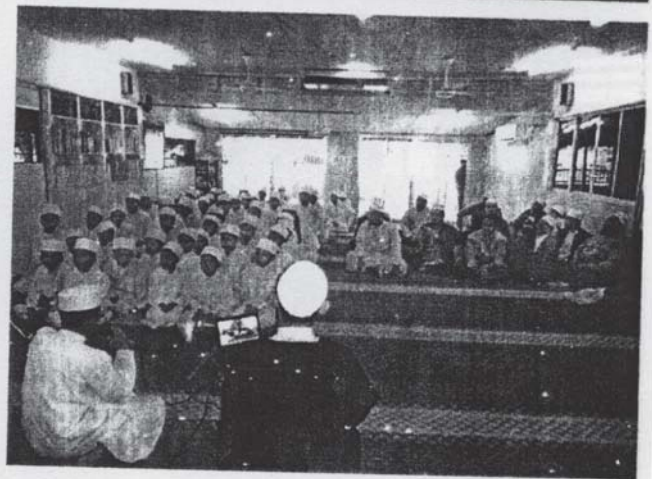
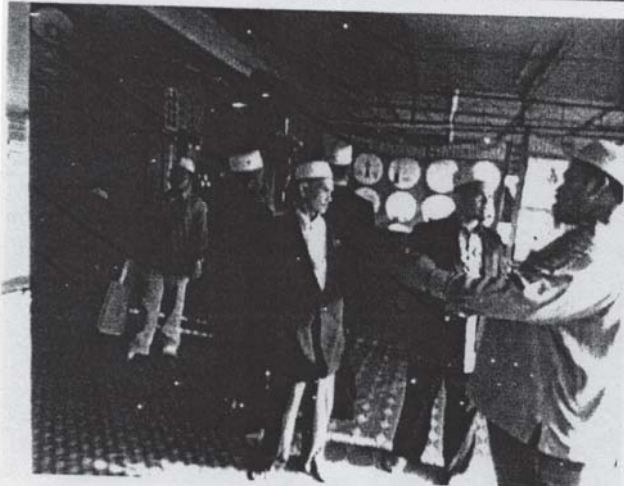
กลุ่มคณะกรรมการไปร่วมเรียนรู้แนวทางการบริหารจัดการของชมรมตาดีกาอำเภอยะหา



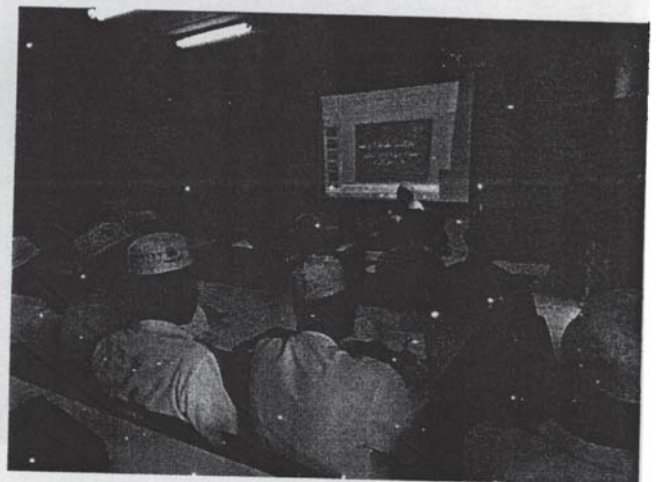
คณะกรรมการและตัวแทนสมาชิก ที่ปรึกษาร่วมกันจัดทำระเบียบ



ทัศนศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มก๊ออาตีร์อุเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย



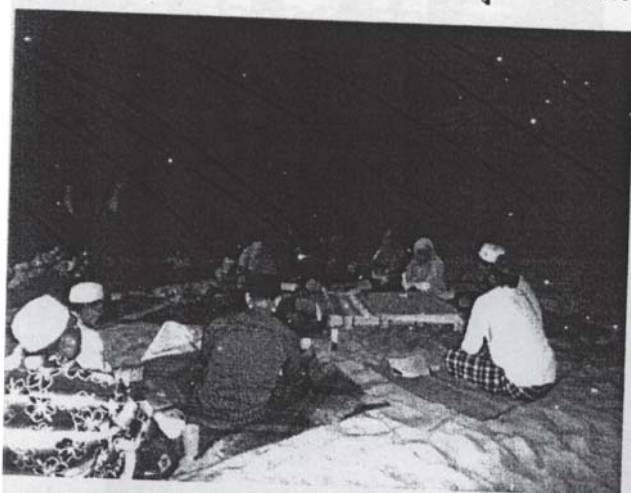
จัดอบรมสมาชิก เรื่องระบบการจัดการเรียนการสอนที่รออาตีให้มีคุณภาพ



นำสมาชิกไปศึกษางานด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ณ ศูนย์กีรออาตีเยห์และระเว้ง



คณะกรรมการร่วมจัดทำแผนสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กีรออาตีเยห์ประจำหมู่บ้าน



คณะกรรมการประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง



ประชุมใหญ่ประจำปีพร้อมเวทีนำเสนอผลการวิจัย



กฎและข้อบังคับ

โครงการวิจัย การบริหารจัดการชมรมอัลกุรอานและกีรออาตี

ตำบลลูโบะยิไร อ.มายอ จ.ปัตตานี ให้มีคุณธรรม



ผู้รับผิดชอบ

นักวิจัย คณะกรรมการ สมาชิก

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอิสลามศึกษาและวัฒนธรรม

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กฎและข้อบังคับ

ชมรมอัลกุรอานและกิริออาตี ตำบลโบะยิไร อ.มายอ จ.ปัตตานี

หมวดที่ 1

ความทั่วไป

ข้อที่ 1 ชมรมนี้เรียกว่าชมรมอัลกุรอานและกิริออาตีตำบลโบะยิไร มีชื่อย่อว่า ขอ.กอก. มีชื่อภาษาอังกฤษว่า(Alquran kiro-a-ti)

ชมรม หมายถึง ชมรมครูและผู้ประกอบการสอนอัลกุรอานและกิริออาตีของตำบลโบะยิไร

อัลกุรอาน หมายถึง เพื่อนแท้ของมนุษย์ทั้งคนยาและอคีเราะห์

กิริออาตี หมายถึง การเรียนรู้อัลกุรอานแบบคำโดยไม่มีสะดุดเพื่อความคล่องแคล่วถูกต้องชัดเจน

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการที่มาจากการคัดเลือกของชมรม

ข้อที่ 2 เครื่องหมายของชมรมมีลักษณะดังนี้



ข้อที่ 3 สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 66 หมู่ 7 ตำบลโบะยิไร อ.มายอ จ.ปัตตานี สมาชิกชมรมมีดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านบาตุกาตือเงาะ ดารุลฟุรกอนมี นายกอเดร์ ตาและ เป็นประธานศูนย์มีผู้สอน 14 คน

ผู้เรียน 136 คน

หมู่ที่ 2 บ้านเมืองยอน มีนายหมู่อำมหัด ชัยพูลอิสลาม เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 11 คน ผู้เรียน 180 คน

หมู่ที่ 3 บ้านโคกกอ มีนายสุติง มีสาและ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 5 คน ผู้เรียน 106 คน

หมู่ที่ 4 บ้านตะบิงตี่ง ชื่อศูนย์ ตอริกุลฮาซานะห์ มีนางสาวมารียานี มีสาและ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 6 คน มีผู้เรียน 117 คน

หมู่ที่ 5 บ้านน้ำใส มีนายมาหะการี กาเจ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 6 คน ผู้เรียน 42 คน

หมู่ที่ 5 ศูนย์กือรออาตีมุอามาดียะห์ มีนางปรีดี๊ะ เจ๊ะแหว เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 14 คน ผู้เรียน 236 คน ศูนย์ย่อยอีก 2 ศูนย์

หมู่ที่ 6 ศูนย์กือรออาตีเจาะบาแน ชื่อคารุลฟูรคอน มีนายอาบะซ แบ เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 5 คน ผู้เรียน 50 คน

หมู่ที่ 7 มีนายคือนัง มีสา เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 7 คน ผู้เรียน 170 คน

หมู่ที่ 8 บ้านน้ำใส 2 ชื่อศูนย์ กาลามุลเลาะ มีนางอาชีซะ ดาเห เป็นประธานศูนย์ มีผู้สอน 12 คน ผู้เรียน 250 คน

หมู่ที่ 8 บ้านน้ำใสมีนายสือแม็ง กาโมะ เป็นประธานศูนย์มีผู้สอน 10 คน ผู้เรียน 166 คน

ข้อที่ 4 วัตถุประสงค์ของชมรม

- เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียนในแต่ละชุมชน
- เพื่อให้มีระบบในการบริหารและข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์
- เพื่อให้การทำงานเป็นที่รู้จักรับผิชอบร่วมปฏิบัติและร่วมคิด
- เพื่อให้การทำงานเป็นที่รู้จักรับผิชอบร่วมปฏิบัติและร่วมกัน

เพื่อให้การบริหารที่มีคุณภาพ ทางชมรมจำเป็นต้องมีกฎระเบียบและนโยบายเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

กฎของผู้เรียน

กีรธชาติ 1-2ห้องจำชูเราะะ 10 ชูเราะะ คูอาร์ 10 คูอาร์

กีรธชาติ 3-4ห้องจำชูเราะะ 20 ชูเราะะ คูอาร์ 20 คูอาร์

กีรธชาติ 5-6ห้องจำชูเราะะ 30 ชูเราะะ คูอาร์ 30 คูอาร์

กฎและข้อบังคับของผู้สอน

- 1 ผู้สอนต้องรู้ประวัติของผู้เรียน
- 2 ข้อสำคัญคืออาชีพการสอน
- 3 มีเทคนิคใหม่ๆในการสอนเสมอ
- 4 รับผิดชอบตรงต่อเวลา
- 5 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- 6 ปฏิบัติกิจนิเทศในแบบอิสลามมีวินัย มีจิตอาสา
- 7 รู้จักประเมินตนเอง และผู้เรียน
- 8 รู้จักควบคุมผู้เรียน
- 9 รู้จักชมเชยและให้กำลังใจต่อผู้เรียนเสมอ
- 10 ลงโทษเมื่อทำผิดและยุติธรรมเสมอ

กฎและข้อบังคับของผู้เรียน

- 1 ผู้เรียนทุกคนแต่งกายตามที่ศูนย์กำหนด
- 2 ผู้เรียนทุกคนต้องระมัดระวังมาอะให้ 2 เวลา
- 3 ผู้เรียนต้องเคารพครูผู้สอน
- 4 ผู้เรียนต้องเข้าเรียนทุกคน
- 5 ไม่อนุญาตนำเครื่องสื่อสารใดๆทั้งนี้
- 6 ไม่ทำลายหรือขโมยสิ่งของโรงเรียนหรือของคนอื่น
- 7 ไม่อนุญาตนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาบริเวณโรงเรียน
- 8 หากทำผิดร้ายแรงเกิน 2 ครั้งให้เรียนเชิญผู้ปกครองมาพบ
- 9 ไม่ใส่เครื่องประดับมีค่า
- 10 ไม่นำอาวุธผิดกฎหมายเข้ามาบริเวณโรงเรียน

- ครูต้องรัก และเมตตาศิษย์โดยเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ ไม่ทอดทิ้ง
แก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
- ครูต้องยอมรับถึงตนเอง คือคน ธรรมดาเริ่มทบทวนรู้ ที่เคยมีเพื่อปรับปรุงแก้ไข
อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งจากและจิตใจ
- ครูต้องไม่ปฏิบัติตนต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม
ของมนุษย์
- ครูต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์ อันเป็นสนใจจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่
ตามปกติและไม่ทำให้ศิษย์กระทำกรณีใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์แก่ตนโดยมิชอบ
- ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ให้ทันต่อการ
พัฒนาตนเอง ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ต่อการพัฒนาทางวิชาการ
เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ
- ครูย่อมรักและศรัทธา ในวิชาชีพครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์
- ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำที่ดีในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญา
วัฒนธรรมเสมอ

หมวดที่ 2

สมาชิก

ข้อที่ 6 สมาชิกของชมรมมี 3 ประเภท

6.1 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ทรงเกียรติหรือผู้มีอุปการคุณแก่ชมรมซึ่งคณะกรรมการบริหารมติเป็นเอกฉันท์ให้เชิญเป็นสมาชิกของชมรม

6.2 สมาชิกสามัญ ได้แก่ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

6.3 สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ ผู้ที่เคยเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษามาก่อนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาอาศัยการปกครองท้องถิ่น

6.4 สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

- เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว
- เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย
- ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ
- ไม่ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ

หรือผู้ต้องจำคุกยกเว้นความผิดฐานประมาท หรือลหุโทษการต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุด ในกรณีดังกล่าว จะต้องเป็นในขณะที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือในระหว่างที่เป็นสมาชิกของชมรมเท่านั้น

ข้อที่ 7 ค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงชมรม

สมาชิกชมรมทุกคนจะต้องเสียค่าลงทะเบียนครั้งแรก 100 บาท และค่าบำรุงรายปี ปีละ 200 บาท

ข้อที่ 8 การสมัครเป็นสมาชิกของชมรม จำนวนสมาชิกของชมรมจะต้องมี อย่างน้อย 50 คน แต่ไม่เกิน 100 คน และให้ผู้ประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกของชมรม ขึ้นใบสมัครตามแบบของชมรมต่อเลขานุการ โดยมีสมาชิกซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารชมรมรับรองอย่างน้อย 10 คน และเลขานุการประกาศรายชื่อผู้สมัครไว้ ณ สำนักงานของชมรม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน เพื่อสมาชิกอื่นของชมรมจะได้คัดค้านการสมัครนั้น เมื่อครบกำหนดแล้วให้เลขานุการนำใบสมัครสมาชิกและหนังสือคัดค้านของสมาชิก เสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการเพื่อพิจารณาการสมัครแล้วผลประการใดให้เลขานุการเป็นผู้แจ้งให้ผู้สมัครทราบโดยเร็ว

ข้อที่ 9 ถ้าคณะกรรมการ พิจารณานุมัติให้ผู้สมัครเป็นสมาชิก ให้ผู้สมัครชำระเงินค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงชมรมให้เสร็จภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขานุการและสมาชิก ภายของผู้สมัคร ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ผู้สมัครได้ชำระค่าลงทะเบียน และเกินกำหนด ก็ถือว่าการสมัครนั้นเป็นอันยกเลิก

ข้อที่ 10 สมาชิกภายในของชมรม ให้เริ่มต้นตั้งวันที่หนังสือรับค่าเชิญของคณะกรรมการรับพิจารณาอนุมัติ ให้เชิญเป็นสมาชิกชมรมได้มาถึงชมรม

ข้อที่ 11 สมาชิกภายในของชมรมได้สิ้นสุดลงด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- เสียชีวิต
- ลาออก โดยยื่นหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อคณะกรรมการ ได้อนุมัติ และสมาชิกผู้นั้นได้ชำระหนี้สิน คัดค้านอยู่กับสมาคมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

- ขาดคุณสมบัติสมาชิก
- ที่ประชุมของชมรม หรือคณะกรรมการตามมติขี้ออกจากทะเบียนเพราะสมาชิกผู้นั้นได้ประพฤตินำความเสื่อมเสียมาสู่ชมรม

ข้อที่ 12 สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

- เข้าร่วมประชุม
- อภิปรายข้อความตามที่ปรากฏอยู่ในระเบียบวาระการประชุม
- เสนอข้อคิดเห็น หรือซักถามข้อข้องใจในข้อความที่ปรากฏอยู่ในระเบียบวาระการประชุม

- เสนอสมาชิกอื่นให้รับเลือกเป็นคณะกรรมการ
- ออกเสียงลงมติ
- รับรองข้อเสนอที่สมาชิกอื่นเสนอ
- เสนอให้ลงมติ
- ขอลาเลื่อนระเบียบวาระการประชุม
- มีสิทธิประดับเครื่องหมายของชมรม

ข้อที่ 13 หน้าที่ของสมาชิกชมรม

- ปฏิบัติตามข้อบังคับของชมรม และขระเบียบของคณะกรรมการ ได้กำหนดไว้
- ส่งเสริมร่วมมือในกิจกรรมของชมรมให้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ให้ชมรมตั้งอยู่ด้วยความวัฒนาถาวรสืบไปและต้องรักษาความพร้อมเพียงในการร่วมประชุม
- ต้องรักษาความดีงามและต้องไม่ประพฤติดัวเป็นที่เป็นเสื่อมเสียประการทั้งปวง

หมวดที่ 3

การทำงานของชมรม

ข้อที่ 12 ให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่บริหาร จำนวน 20 คน ประกอบด้วย นักวิชาการศึกษา ประธานชมรม รองประธาน เลขานุการ นายทะเบียนประชาสัมพันธ์ เจริญญิก และกรรมการอื่นๆ

ข้อที่ 13 คณะกรรมการดังกล่าวในข้อ 12 ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ โดยเลือกประธานชมรม 1 คน และคณะกรรมการอื่น ไม่น้อยกว่า 20 คนและ ไม่เกินกว่า 30 คน

- ในการเสนอชื่อผู้เข้าเลือกประธานชมรมและ คณะกรรมการต้องมีสมาชิกเสนอชื่อ

-ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งประธาน ในการเลือกตั้ง 1 คน

-ให้ประธานชมรมเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการบริหาร กรรมการที่ปรึกษา รวมทั้งกรรมการอื่น ซึ่งที่ประชุม คณะกรรมการ บริหารชมรม เห็นสมควร

ข้อที่ 14 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

-ให้คณะกรรมการบริหารการประชุมครั้งแรกภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ ที่ประชุมใหญ่ได้มติดำเนินการกรรมการบริหารแล้วถ้าหากกรรมการบริหารคนใดขาดประชุม 3 ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือว่าหมดสิทธิในการดำเนินการบริหารชมรม

- คณะกรรมการบริหารการชมรมอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 2 ปีคณะกรรมการบริหารที่พ้นจากตำแหน่งให้คงอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานชมรมในกรณีไปคดีต่อไป จนกว่าคณะกรรมการบริหารคณะใหม่ จะเข้ารับมอบหมายงานแล้วแต่ทั้งนี้จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ครบวาระ

- ผู้ขาดจากสมาชิกภาพย่อมขาดจากการเป็นกรรมการ การบริหารชมรมด้วย

- ให้คณะกรรมการบริหารได้ดำเนินการของชมรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดย

กำหนดเป็นนโยบายแผนงานและงบประมาณประจำปีซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้โดยมติของคณะกรรมการบริหารเท่านั้น

- พิจารณาอนุมัติการเข้าเป็นสมาชิก

- แต่งตั้งที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการกำหนดระเบียบวิธีการซึ่งไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับ

ของชมรม

- ติดตามในข้อบังคับของชมรมในกรณีที่มีปัญหา

ข้อที่ 15 การแต่งตั้งคณะกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างเมื่อกรรมการตำแหน่งใดว่างก่อนครบวาระให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารปฏิบัติดังนี้

- ประธานชมรมให้ตั้งจากรองประธานให้เข้าดำรงตำแหน่งแทน ถ้ามีสิทธิดังกล่าว คณะกรรมการบริหารที่ดำรงตำแหน่งพิจารณาแต่งตั้งคนใดคนหนึ่ง จากคณะกรรมการดำรงตำแหน่ง

- รองประธานและตำแหน่งอื่นๆให้คณะกรรมการบริหารที่ดำรงตำแหน่งพิจารณาแต่งตั้งคนใดคนหนึ่งจากคณะกรรมการบริหารนั้นดำรงตำแหน่งแทน

- กรรมการที่เข้าดำรงตำแหน่งแทนให้มีอายุในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของผู้ที่ตนแทนอยู่

ข้อ 16 กรรมการบริหารมีสิทธิและหน้าที่ดังนี้

16.1 ประธานชมรม

- บริหารกิจกรรมของชมรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายระเบียบ

แผนและข้อบังคับชมรม

- เป็นประธานในที่ประชุมกรรมการบริหารและการประชุมใหญ่ของชมรม
- เป็นผู้แทนชมรมในการติดต่อกับบุคคลหน่วยงานทั้งในและนอกประเทศ
- เป็นผู้รักษาระเบียบการประชุม

16.2 รองประธาน

- ทำหน้าที่แทนประธานชมรม เมื่อประธานชมรมไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
- ปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานชมรมมอบหมาย

16.3 เลขานุการ

- ลงนามในเอกสารเพื่อกำหนดวันประชุมตามมติคณะกรรมการบริหาร
- จัดระเบียบวาระการประชุมและดำเนินงานเกี่ยวกับการประชุม
- ปฏิบัติงานสารบรรณและเก็บรักษาเอกสาร
- ดำเนินกิจกรรมของชมรมโดยทั่วไปที่ไม่อยู่ในหน้าที่ของผู้ใด
- ประสานงานกับกรรมการเพื่อให้การชมรมดำเนินไปด้วยดี

16.4 ทรัพย์สิน

- เก็บรักษาและเบิกจ่ายเงินของชมรมในระเบียบและตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ
- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของชมรมโดยทั่วไป

16.5 นายทะเบียน

- จัดทำและรักษาทะเบียนประวัติของสมาชิกและจัดทำประวัติของชมรม
- แก้ไขปรับปรุงทะเบียนของสมาชิกให้ถูกต้องตามความจริง
- จัดทำบัญชีเกี่ยวกับการพัสดุ

16.6 ประธานประชาสัมพันธ์

- จัดทำและเผยแพร่ข่าวสารตลอดจนเผยแพร่กิจกรรมของชมรม

16.7 กรรมการอื่นๆ

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการบริหารจัดทำโครงการแผนงานและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมของชมรม

ข้อ 18 คณะกรรมการบริหารมีอำนาจวางระเบียบสำหรับกิจกรรมชมรมโดยไม่ขัดต่อข้อบังคับนี้

ข้อ 19 คณะกรรมการบริหารมีสิทธิแต่งตั้งสมาชิกเป็นอนุกรรมการให้ปฏิบัติกิจกรรม หรือดำเนินการใดตามวัตถุประสงค์ของชมรมได้ตามเห็นสมควร

หมวดที่ 4

การประชุมคณะกรรมการบริหารและการประชุมใหญ่

ข้อที่ 20 ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหาร เป็นตัวแทนเพื่อดำเนินการประชุมตามวัตถุประสงค์ของชมรมตามปกติ ปีละไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง โดยให้ประธานชมรมเห็นผู้กำหนด และให้เลขานุการเป็นผู้แจ้งสมาชิกทราบ วัน เวลา และสถานที่ พร้อมทั้งแจ้งระเบียบวาระการประชุมและจัดแจ้งล่วงหน้า

ข้อที่ 21 การประชุมของคณะกรรมการบริหาร ต้องมีกรรมการร่วมประชุมมากกว่าหนึ่งของคณะกรรมการบริหารทั้งหมดจึงจะถือว่าเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานชมรมและรองประธานไม่มาประชุมก็ให้ที่ประชุมเลือกประธานจากกรรมการที่มาดำเนินการประชุม

ข้อที่ 22 กรรมการมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนที่ประชุมได้คนละ 1 เสียง ถ้าเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงได้ 1 เสียง เป็นเสียงชี้ขาด

ข้อที่ 23 ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละ 1 ครั้ง เพื่อดำเนินการดังนี้

- รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับกิจการ ในปีที่ผ่านมา
- งบดุลประจำปี
- เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารเมื่อถึงกำหนดตามวาระ
- เลือกตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีประจำปี
- ปรึกษากิจการของชมรม
- กิจการอื่นๆ

ข้อที่ 24 การแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีให้เลขานุการชมรมแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่ประชุม พร้อมทั้งส่งเอกสารเกี่ยวกับการประชุมตามที่คณะกรรมการบริหารมีมติกำหนดไว้ ส่งถึงสมาชิกก่อนการประชุมไม่น้อยกว่า 15 วัน

1. มติคณะกรรมการบริหารให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

2. สมาชิกร้องขอตามข้อบังคับตามข้อ 6-10

- การประชุมใหญ่วิสามัญนั้นต้องมีขึ้นภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการได้มีมติหรือนับตั้งแต่วันที่ได้รับเรื่องขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญจากสมาชิก ให้เลขานุการชมรมดำเนินการนัดประชุมตามระเบียบและวิธีการดังกล่าวข้างต้น

ข้อที่ 25 ในที่ประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญทุกครั้ง จะต้อง มีสมาชิกเข้าร่วมประชุม ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดในการลงมติคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานชี้ขาด

- ถ้าการประชุมครั้งแรก สมาชิกไม่ครบองค์ประชุม ให้เลขานุการชมรมเลื่อนการประชุมออกไปไม่น้อยกว่า 30 วันแต่ไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันไม่ครบองค์ประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งที่สอง ไม่ว่าสมาชิกจะมาประชุมเท่าไร ก็ให้ถือว่าครบองค์ประชุม

หมวดที่ 5 การเงินของชมรม

ข้อที่ 26 ชมรมมีรายได้จาก

- เงินค่าสมัครเป็นสมาชิก
- เงินที่ได้จากการบริจาค
- เงินอุดหนุน
- เงินจากผลประโยชน์อื่นๆ

ข้อที่ 27 ให้เหรียญกษาปณ์ของชมรมเป็นผู้รับผิดชอบการเงินของชมรมตามกฎหมาย และให้ทำรายงานตลอดจนผลงานเสนอกรรมการบริหารเป็นระยะเวลาตามความเหมาะสม

ข้อที่ 28 เงินชมรมให้ฝากไว้เป็นธนาคารอันเป็นหลักฐาน แต่เหรียญกษาปณ์จะเก็บไว้เพื่อความสะดวกแก่การจ่ายเงินในกิจการประจำตามปกติก็ได้ไม่เกิน 10,000- บาท

การถอนหรือส่งจ่ายเงินจากธนาคารต้องมีลายมือชื่อของประธานหรือรองประธานฝ่ายหนึ่ง และเหรียญกษาปณ์หรือเลขานุการอีกฝ่ายหนึ่งรวมทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อในเช็คนั้นถึงจะใช้ได้

ข้อที่ 29 ประธานมีอำนาจจ่ายตั้งเงินในกิจการของชมรมตามวัตถุประสงค์ได้ครั้งละไม่เกิน 10,000- บาท ถ้าจ่ายครั้งละเกินกว่า 10,000- ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารก่อน

ข้อที่ 30 ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกผู้ตรวจสอบบัญชีประจำสำหรับตรวจแต่ละปี และให้คณะกรรมการบริหารรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของชมรมอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตรวจสอบบัญชี ในการที่จะตรวจสอบบัญชีตลอดจนหลักฐานเกี่ยวกับการเงินและเงินสด เพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นด้วย

รายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีนี้ ให้ผู้ตรวจสอบบัญชีลงลายมือชื่อรับรองเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ในปีต่อไปด้วย

หมวดที่ 6 การแก้ไขข้อบังคับของชมรม

ข้อที่ 31 การแก้ไขข้อบังคับของชมรม ทำให้ที่ประชุมใหญ่ของชมรมซึ่งมีสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 และต้องได้รับความเห็นชอบและคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกผู้มีสิทธิออกเสียงที่เข้าร่วมประชุม

ข้อที่ 32 การเสนอแก้ไขข้อบังคับของชมรมให้ทำไว้เป็น

- สมาชิกเป็นผู้เสนอ โดยมีสมาชิกอื่นลงนามรับไม่น้อยกว่า 15 คน โดยอันน่าจะ
เลขานุการชมรม ล่วงหน้าก่อนการประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่า 30 วัน ให้เลขานุการชมรมล่าช้ามาขอเสนอ
นั้น ให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน
- คณะกรรมการบริหารชมรมเป็นผู้เสนอ โดยแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า
15 วัน ก่อนการประชุมใหญ่
- เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้แก้ไขข้อบังคับของชมรมแล้วให้ประธานชมรมประกาศ
ให้ใช้ข้อบังคับต่อไปได้

หมวดที่ 7

การเลิกชมรม

ข้อที่ 33 การเลิกชมรมจะเลิกได้โดยมีมติที่ประชุมใหญ่ของชมรม มติของที่ประชุมใหญ่ให้
เลิกชมรมจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของสมาชิกสามัญทั้งหมด(ยกเว้นเป็นการเลิกเพราะเหตุ
ของกฎหมาย)

ข้อที่ 34 ให้ที่ประชุมคณะกรรมการการบริหารเป็นผู้ลงมติเลือกตั้งผู้ชำระบัญชี

ข้อที่ 35 ทรัพย์สินของชมรมที่เหลือจากการชำระบัญชีมีอยู่เท่าใดให้ออนทรัพย์สินนั้นให้
มูลนิธิช่วยการศึกษาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือตามมติที่ประชุมใหญ่เห็นชอบ

หมวดที่ 8

บทเฉพาะกาล

ข้อที่ 36 ให้ถือว่าผู้เริ่มก่อการทั้งหมดเป็นสมาชิกสามัญ การในตำแหน่งกรรมการบริหาร
ชมรม เพื่อรับสมัครเป็นสมาชิก และเมื่อรับสมาชิกได้จำนวนพอสมควรก็ให้จัดให้มีการประชุมใหญ่ขึ้น
เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการชุดแรกของชมรมทั้งนี้จะต้องดำเนินการประชุมใหญ่ภายใน ปี นับจากวันที่มี
การประกาศจัดตั้งชมรม

ข้อที่ 37 ข้อบังคับนี้ให้เริ่มให้ใช้ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการผู้เริ่มการชมรม มติและประกาศใช้
บังคับเป็นต้น

(ลงชื่อ).....ประธานชมรม

วันที่ 10 เดือน ตุลาคม 2553

คณะกรรมการบริหารชมรม

1.	นายนัดีอั้ง	มีสา	ประธาน	ม.7
2.	นายมุฮัมมัด	ชัยฟูลอิสลาม	รองประธาน	ม.2
3.	นางปรีดี๊ะ	เจ๊ะแหว	เลขานุการ	ม.5
4.	นายคอเดร์	สาและ	กรรมการ	ม.1
5.	นายสุดีง	มีสาและ	กรรมการ	ม.3
6.	นางหยา	มีสาและ	กรรมการ	ม.4
7.	นายฮาแซ	แม	กรรมการ	ม.6
8.	นายสื่อแม็ง	กาโมะ	กรรมการ	ม.8
9.	นายอดินันท์	วาเยะ	นักวิชาการศึกษา	

คณะกรรมการที่ปรึกษา

- | | |
|--------------------|-------|
| 1. ฝ่ายบริหาร อบต. | 3 คน |
| 2. ส.อบต. | 16 คน |
| 3. อีหม่าม | 9คน |
| 4. ผู้ใหญ่บ้าน | 8คน |

ไตรภาคี

1. ผู้นำท้องถิ่น
2. ผู้นำท้องที่
3. ผู้นำศาสนา

รายชื่อสมาชิกชมรมกีร้อาตี ต.ลู่โบะยิไร อ.มายอ จ.ปัตตานี

1. นานสาวกัรตีนิ กานหลง
2. นางสาวคอลลีเยาะ ปือแน
3. นางสาวฟาชียะห์ ลาเต๊ะ
4. นางปรีดี๊ะ เจ๊ะแว
5. นายมุฮัมหมัด ซายะ
6. นางสาวอานีซะ กอและ
7. นางสาวสารีปะ คีอราซอ
8. นางสาวซูไรชียะ กียะ
9. นายมุฮัมหมัด ซัยฟูลอสลาม
10. นางซูรียดา ยีดง
11. นางบิเดาะ เปาะติ
12. นางซอลีซะห์ ซัยฟูลอสลาม
13. นางสาวนูรีดา มะเกะ
14. นายมะรุดี การ์ดอง
15. นางซิติมีเนาะ กานหลง
16. นายซานูชี สารี

17. นายบุราหัน กาโมะ
18. นายสีอแม็ง กาโมะ
19. นางสาวปารีดา ปี
20. นายต๋อแง มีสา
21. ซอมะ มีสา
22. นางยุสนา มะดีเยาะ
23. นายคอเลาะ จะจ้ำ
24. นายสาอูดี อาแว
25. อีจมี มะกะ
26. นายอาริ จูนิ
27. นายอาฮือมิง ยีหะมะ
28. นางสาวยาวาเห สาและ
29. นางปีชะห์ ญโนะ
30. นายกอเดร์ สาและ
31. นางอาไนชีะ ยีหะมะ
32. ชูลกิฟลี สาและ
33. นางสาวอาชีเยาะ ยีหะมะ